

**AROLWG 2013
O
ETHOLAETHAU
SENEDDOL
YNG NGHYMRU**

CYNIGION CYCHWYNNOL

Ionawr 2012

Mae'r Comisiwn yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg neu Saesneg

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

AROLWG 2013 O ETHOLAETHAU SENEDDOL YNG NGHYMRU

CYNIGION CYCHWYNNOL

CYNWYS		Para	Tud
Pennod 1	CYFLWYNIAD	1.1	1
Pennod 2	MEINI PRAWF AR GYFER AROLYGU ETHOLAETHAU SENEDDOL		
	Cymhwysu darpariaethau Deddf Systemau Pleidleisio ac Etholaethau 2011	2.1	2
	Y Cylch Arolygu	2.2	2
	Lleihau nifer yr etholaethau	2.3	2
	Amrediad etholwyr statudol	2.4	2
	Ffactorau statudol eraill	2.7	3
	Ystyriaethau daearyddol arbennig	2.8	3
	Ffiniau llywodraeth leol a chysylltiadau lleol	2.9	3
	Ffiniau etholaethau presennol	2.13	4
	Cydadwaith yr ystyriaethau	2.14	4
	Ffactorau na fydd y Comisiwn yn eu hystyried		
	Effaith ar ganlyniadau etholiadau yn y dyfodol	2.17	5
	Ffiniau llywodraeth leol newydd	2.18	5
	Newidiadau i nifer yr etholwyr ar ôl dyddiad yr arolwg	2.19	5
	Enwi a dynodi etholaethau	2.20	5
	Enwi	2.21	5
	Dynodi	2.24	6
Pennod 3	YR ETHOLAETHAU PRESENNOL		
	Nifer yr Etholwyr	3.1	7
	Maint Etholaethau	3.3	7
	Patrwm yr Etholaeth	3.4	7
	Ffigur 1 – Dwysedd y Boblogaeth		8
Pennod 4	CRYNODEB O'R CYNIGION		9
Pennod 5	ETHOLAETHAU SENEDDOL	5.1	10

		Para	Tud
CYNNWYS			
Pennod 6	MANYLION Y CYNIGION	6.1	11
	1. Menai ac Ynys Môn	6.2	11
	2. Gwynedd	6.7	12
	3. Ceredigion and North Pembrokeshire	6.14	15
	4. South and West Pembrokeshire	6.20	16
	5. Caerfyrddin	6.25	18
	6. Llanelli	6.29	19
	7. Gower and Swansea West	6.34	21
	8. Swansea East	6.39	22
	9. Neath	6.45	23
	10. Aberavon and Ogmore	6.52	25
	11. Bridgend	6.56	26
	12. The Vale of Glamorgan	6.61	27
	13. Cardiff West	6.65	28
	14. Cardiff Central and Penarth	6.70	29
	15. Cardiff East	6.75	30
	16. Caerphilly and Cardiff North	6.80	31
	17. Newport West and Sirhowy Valley	6.85	32
	18. Newport Central	6.92	34
	19. Monmouthshire	6.96	35
	20. Torfaen	6.101	36
	21. Blaenau Gwent	6.106	38
	22. Heads of the Valleys	6.110	39
	23. Rhondda	6.114	40
	24. Pontypridd	6.119	41
	25. South Powys	6.125	42
	26. Glyndwr and North Powys	6.129	44
	27. Wrexham Maelor	6.139	47
	28. Alyn and Deeside	6.143	48
	29. Dee Estuary	6.147	49
	30. North Wales Coast	6.151	50
Pennod 7	MANYLION CYHOEDDI		
	Cyhoeddi'r Cynigion Cychwynnol	7.1	52
	Mannau Archwilio	7.3	52
	Yr iaith Gymraeg	7.4	52
Pennod 8	Y CYFNOD YMGYNGHORI CYCHWYNNOL	8.1	53
	Gwrandawiadau Cyhoeddus	8.5	53
	Cyfnod Cynghori Eilaidd	8.15	55
	Golygu a Pholisi Preifatrwydd	8.18	55
Pennod 9	GWYBODAETH YCHWANEGOL		
	Hawlfraint y Goron	9.1	57
	Ymholiadau	9.2	57

ATODIAD 1	Etholaethau Arfaethedig yn ôl Nifer yr Etholwyr mewn Adrannau Etholiadol	58
ATODIAD 2	Mynegai'r Etholaethau Presennol	83
ATODIAD 3	Mannau Adneuo	84
ATODIAD 4	Dyddiad, Lleoliad a man Cyfarfod y Gwrandawiadau Cyhoeddus	87
ATODIAD 5a	Map o Gymru Gyfan yn dangos y'r Etholaethau Presennol	
ATODIAD 5b	Map o Gymru Gyfan yn dangos y'r Etholaethau Arfaethedig	
ATODIAD 6-35	Map o'r Etholaethau Arfaethedig	

Argraffwyd yr Argraffiad 1^{af} ym mis Ionawr 2012

Pennod 1 Cyflwyniad

- 1.1 Ar 4 Mawrth 2011, cyhoeddodd y Comisiwn Arolwg 2013 o Etholaethau Seneddol yng Nghymru, yn unol â darpariaethau Deddf Etholaethau Seneddol 1986, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Systemau Pleidleisio ac Etholaethau 2011. Ceir crynodeb o'r fframwaith statudol perthnasol ac ymagwedd gyffredinol y Comisiwn tuag at yr arolygon yn llyfryn gwybodaeth y Comisiwn, "*Arolwg 2013 o Etholaethau Seneddol yng Nghymru – Llyfryn Gwybodaeth*" (2011), sydd ar gael yn Gymraeg a Saesneg gan y Comisiwn neu ar wefan y Comisiwn, sef www.comffin-cymru.gov.uk.
- 1.2 Erbyn hyn, mae'r Comisiwn yn cyhoeddi ei gynigion cychwynol ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus. Mae'r cynigion hynny'n ystyried datblygiadau ers yr arolwg cyffredinol diwethaf yn ofalus, yn enwedig y newid sylfaenol i'r ddeddfwriaeth. Fodd bynnag, caiff ei bwysleisio bod pob un o'r cynigion yn rhai dros dro. Felly, dylid ystyried unrhyw gyfeiriad at gynigion, argymhellion, penderfyniadau a chasgliadau yn y ddogfen hon yn unol â hynny. Yn fwyaf arwyddocaol, rhoddir pwys mawr i'r cyfle sydd ar gael yn awr i bawb dan sylw gyflwyno cynrychiolaethau i'r Comisiwn, p'un a ydynt o blaid neu yn erbyn y cynigion.
- 1.3 Mae'r Comisiwn wedi penderfynu cyhoeddi cynigion cychwynol ar gyfer Cymru gyfan mewn un ddogfen. Tra'r oedd yn bosibl cyflwyno cynigion trwy gyfeirio at yr 8 sir wedi'u cadw yng Nghymru yn ystod arolygon blaenorol, nid yw hyn yn bosibl mwyach. Bu raid cynnal yr arolwg hwn ar sail Cymru gyfan.
- 1.4 Ceir manylion am bryd a sut i gyflwyno cynrychiolaethau yn nes ymlaen yn y ddogfen hon (gweler Pennod 8).

Pennod 2 Meini prawf ar gyfer arolygu etholaethau Seneddol

Cymhwyso darpariaethau Deddf Systemau Pleidleisio ac Etholaethau 2011

2.1 Mae'r meini prawf a ddisgrifir yn y bennod hon yn berthnasol i'r arolwg o etholaethau seneddol.

Cylch arolygu

2.2 Dywed un o ofynion newydd y Ddeddf fod rhaid i'r Comisiwn gyflwyno adroddiad cyfnodol ar arolwg cyffredinol o'r holl etholaethau yng Nghymru erbyn 1 Hydref 2013 ac erbyn 1 Hydref bob 5 mlynedd ar ôl y dyddiad hwnnw.

Lleihau nifer yr etholaethau

2.3 Bydd cwota etholiadol y DU a'r lleihad yng nghyfanswm yr etholaethau yn y DU o 650 i 600 yn golygu y bydd nifer yr etholaethau yng Nghymru yn lleihau o 40 i 30. Bydd hyn yn arwain at newid sylfaenol i'r patrwm etholaethau presennol ym mhob rhan o Gymru.

Amrediad etholwyr statudol

2.4 Mae'r Ddeddf yn pennu nifer o Reolau yn Atodlen 2 sy'n berthnasol i ddatblygu cynigion ar gyfer etholaethau unigol yn fanwl.¹ Yr un fwyaf blaenllaw o'r rhain yw Rheol 2, sy'n amodi – ar wahân i bedwar eithriad penodol – bod rhaid i bob etholaeth gael cyfanswm o etholwyr (ar ddyddiad yr arolwg) nad yw'n llai na 95% ac nad yw'n uwch na 105% o 'gwota etholiadol y DU'. Cwota etholiadol y DU ar gyfer Arolwg 2013, i'r cyfanrif agosaf, yw 76,641.²

2.5 Yn unol â hynny, rhaid i bob etholaeth yng Nghymru fod â chyfanswm o etholwyr ar ddyddiad yr arolwg nad yw'n llai na 72,810 ac nad yw'n uwch nag 80,473 (yr amrediad etholwyr statudol).

2.6 Yr unig etholaethau penodedig nad ydynt dan reolaeth gweithredu cwota etholiadol y DU yw'r ddwy etholaeth ar Ynys Wyth yn Lloegr, ac Ynysoedd Erch ac Ynysoedd Shetland a Na h-Eileanan â'n Iar yn yr Alban.

Ffactorau statudol eraill

¹ Mae Atodlen 2 i'r Ddeddf i'w gweld yn llawn yn Atodiad C yn y Llyfryn Gwybodaeth.

² Yn ôl Rheol 2(3) yn Atodlen 2 i'r Ddeddf, cwota etholiadol y DU yw 45,678,175 (cyfanswm yr etholwyr yn y DU ar ddyddiad yr arolwg) wedi'i rannu â 596.

2.7 Mae Rheol 5 yn Atodlen 2 yn darparu ar gyfer nifer o ffactorau eraill y gall y Comisiwn eu hystyried wrth bennu map newydd o'r etholaethau ar gyfer Arolwg 2013, yn benodol:

- ystyriaethau daearyddol arbennig gan gynnwys, yn benodol, maint, ffurf a hygyrchedd etholaeth;
- ffiniau llywodraeth leol fel yr oeddent ar 6 Mai 2010 (gweler y Llyfryn Gwybodaeth: Pennod 2 paragraff 2);
- ffiniau etholaethau presennol; ac
- unrhyw gysylltiadau lleol a fyddai'n cael eu torri gan newidiadau i etholaethau.³

Ystyriaethau daearyddol arbennig

2.8 Mae'r Comisiwn o'r farn y bydd ystyriaethau daearyddol arbennig a all effeithio ar y gallu i ffurfio etholaeth gyda chyfanswm etholwyr o fewn yr amrediad etholiadol statudol yn ymwneud yn bennaf â daearyddiaeth ffisegol fel mynyddoedd, bryniau, llynnoedd, afonydd, aberoedd ac ynysoedd, yn hytrach na daearyddiaeth ddynol neu gymdeithasol. Mae materion yn ymwneud â diwylliant, hanes, economeg gymdeithasol ag agweddau posibl eraill ar ddaearyddiaeth anffisegol yn fwy tebygol o ddod i'r amlwg fel ystyriaethau wrth ystyried y ffactor 'cysylltiadau lleol' ar wahân.

Ffiniau llywodraeth leol a chysylltiadau lleol

2.9 Gall y Comisiwn ystyried ffiniau llywodraeth leol. Mae'r rhain yn cynnwys ffiniau allanol Awdurdodau Unedol a'u ffiniau adrannau etholiadol, cymunedol neu wardiau cymunedol mewnol.

2.10 Er i'r Comisiwn geisio ystyried ffiniau allanol Awdurdodau Unedol cyn belled ag y bo'n ymarferol, serch hynny, yn aml roedd rhaid croesi'r ffiniau hyn er mwyn ffurfio etholaethau sy'n cydymffurfio â'r amrediad etholwyr statudol.

2.11 Mae'r Comisiwn wedi defnyddio adrannau etholiadol yn sylfeini ar gyfer cynllunio etholaethau.

2.12 Yn gyffredinol, mae'r Comisiwn wedi ceisio osgoi rhannu adrannau etholiadol rhwng etholaethau. Mae adrannau etholiadol yn unedau sydd wedi'u diffinio'n dda ac mae dealltwriaeth dda ohonynt ac, yn gyffredinol, maent yn arwydd o ardaloedd â chymuned fuddiant eang. Fodd bynnag, fe ystyriwyd yn briodol gwneud hynny mewn pedwar achos.

³ Mae ffactor pellach – 'yr anghyfleustra sydd ynghlwm wrth newidiadau tebyg' – wedi'i hepgor yn benodol ar gyfer Arolwg 2013, ond gellir ei ystyried ar gyfer arolygon dilynol.

Ffiniau etholaethau presennol

2.13 Yn gyffredinol, mae'r Comisiwn wedi ceisio ystyried etholaethau presennol, cyn belled ag y bo modd. Fodd bynnag, nid yw hynny'n golygu y gellir ystyried bod unrhyw etholaeth bresennol wedi'i hamddiffyn rhag newid, hyd yn oed os yw nifer yr etholaeth o fewn yr amrediad statudol neu os gall diwygiad bychan ddod â hi o fewn yr amrediad statudol. Oherwydd lleihau nifer y seddi a'r gofynion mewn perthynas â nifer yr etholwyr ym mhob etholaeth, gall fod yn angenrheidiol gwneud newidiadau i etholaeth debyg er mwyn cyflawni etholaethau ymarferol a chydymffurfiol ledled Cymru.

Cydadwaith yr ystyriaethau

2.14 Polisi'r Comisiwn yw ystyried yr holl ffactorau a restrir yn Rheol 5 cyn belled ag y bo modd, yn amodol ar ystyriaeth bennaf yr amrediad etholwyr statudol dan Reol 2. Ambell waith, mae lleihau nifer yr etholaethau yng Nghymru o 40 i 30 wedi ei gwneud yn arbennig o anodd i ni gyfleu'r ffactorau yn Rheol 5. Felly, er enghraifft, bu raid anwybyddu rhai gwahaniadau hanesyddol; hefyd, bu raid ffurfio rhai cysylltiadau llai amlwg o bryd i'w gilydd.

2.15 Nid yw'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiwn geisio cyflawni cyfanswm etholwyr mewn etholaethau sydd 'mor agos â phosibl' at gwota etholiadol y DU. Nid yw'r Comisiwn ychwaith yn ei hystyried yn briodol gosod amcanion polisi ar y cynllun statudol o geisio lleihau gwyro oddi wrth gwota etholiadol y DU. Byddai amcan tebyg yn tanseilio gallu'r Comisiwn i roi ystyriaeth briodol i'r ffactorau a restrir yn Rheol 5 yn unol â'r polisi ym mharagraff 2.13 uchod. Felly, i ddangos hynny, byddai'n well gan y Comisiwn bennu etholaeth ag amrywiant o 4% o gwota etholiadol y DU, er enghraifft, ond sy'n parchu cysylltiadau lleol, yn hytrach na dewis arall a fyddai'n creu etholaeth ag amrywiant o 1% yn unig, ond a fyddai'n rhannu cymunedau.

2.16 Cyn belled ag y bo modd, mae'r Comisiwn am greu etholaethau:

- o adrannau etholiadol sy'n gyfagos at ei gilydd;
- o gymunedau cyfan; ac
- nad ydynt yn cynnwys 'rhannau datgysylltiedig', h.y. lle byddai'r unig gysylltiad ffisegol rhwng un rhan o'r etholaeth a'r gweddill ohoni yn golygu teithio trwy etholaeth wahanol.

Ffactorau na wnaeth y Comisiwn eu hystyried

Effaith ar ganlyniadau etholiadol yn y dyfodol

2.17 Mae'r Comisiwn yn gorff annibynnol a diduedd. Mae'n pwysleisio'n gryf iawn nad yw patrymau pleidleisio presennol a ffawd pleidiau gwleidyddol yn y dyfodol yn rhan o'i ystyriaethau.

Ffiniau llywodraeth leol newydd

2.18 Y ffiniau llywodraeth leol y gall y Comisiwn eu hystyried – fel y nodwyd uchod – yw'r rheiny a oedd yn bodoli ar 6 Mai 2010. O ganlyniad, nid yw'r Comisiwn wedi ystyried ffiniau newydd ar ôl y dyddiad hwnnw.

Newidiadau i nifer yr etholwyr ar ôl dyddiad yr arolwg

2.19 Mae'n ofynnol i'r Comisiwn weithio ar sail niferoedd yr etholwyr ar y cofrestr etholiadol ar 'ddyddiad yr arolwg'. Ni all ystyried newidiadau i faint etholaethau ar ôl 'dyddiad yr arolwg'. Hefyd, nid yw'n gallu ystyried unrhyw achosion o dangofrestru neu orgofrestru y gellir eu hawlio mewn ardal benodol.

Enwi a dynodi etholaethau

2.20 Wrth wneud ei gynigion, mae'r Ddeddf hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiwn bennu enw a dynodiad ar gyfer pob etholaeth arfaethedig. Nid yw'r Ddeddf yn cynnwys llawer o arweiniad ar y pwyntiau hyn.

Enwi

2.21 Polisi'r Comisiwn ar enwi etholaethau yw, os yw'r etholaethau yn aros yn bur ddigymffwrdd, y dylid cadw enw presennol yr etholaeth fel arfer. Yn yr achosion hyn, mae enwau etholaethau'n debygol o gael eu newid dim ond pan fydd rheswm da dros newid.

2.22 Ar gyfer etholaeth newydd, fel arfer dylai'r enw adlewyrchu enw'r Awdurdod Unedol neu'r Awdurdodau Unedol sydd yn gyfan gwbl neu'n bennaf o fewn yr etholaeth. Fodd bynnag, os oes enw arall addas sy'n mynnu mwy o gefnogaeth leol yn gyffredinol, bydd y Comisiwn yn ystyried yr enw arall hwnnw. Gan mai ond un enw a ganiateir, ni fydd modd cael enw Cymraeg ac enw Saesneg arall ar gyfer etholaeth (neu fel arall). Gellir defnyddio un enw dwyieithog.

2.23 Mae'r Comisiwn yn mabwysiadu enwau pwyntiau'r cwmpawd pan nad oes enw mwy addas. Yn gyffredinol, bydd y cyfeiriad pwynt cwmpawd a

ddefnyddir yn ffurfio rhagddodiad mewn achosion lle mae enw etholaeth yn cyfeirio at ardal yr Awdurdod Unedol neu hen gyngor dosbarth, ond yn ffurfio ôl-ddodiad lle mae gweddill yr enw yn cyfeirio at ganolfan boblogaeth. Mae enghreifftiau o etholaethau presennol sy'n dangos yr egwyddor hon yn cynnwys 'Carmarthen West and South Pembrokeshire' a 'Swansea West'.

Dynodi

- 2.24 Mae'r Ddeddf hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i bob etholaeth gael ei dynodi naill ai'n etholaeth seneddol neu'n etholaeth fwrdeistrefol. Fel egwyddor gyffredinol, mae'r Comisiwn o'r farn, lle mae etholaethau'n cynnwys mwy nag elfen wledig fach y dylid fel arfer eu dynodi'n etholaethau sirol. Mewn achosion eraill dylid eu dynodi'n etholaethau bwrdeistrefol. Caiff y dynodiad ei ôl-ddodi at enw'r etholaeth, a'i dalfyrru fel arfer: BC ar gyfer 'borough constituency' a CC ar gyfer 'county constituency'.
- 2.25 Yn gyffredinol, mae'r dynodiad yn pennu pwy fydd yn gweithredu fel Swyddog Canlyniadau ar gyfer etholiadau Seneddol. Mae'r dynodiad hefyd yn pennu'r terfyn ar y swm y caniateir i ymgeisydd ei wario yn ystod etholiad Seneddol yn yr etholaeth. Mae'r terfyn ychydig yn is mewn etholaethau bwrdeistrefol, er mwyn adlewyrchu'r costau is o gynnal ymgyrch mewn ardal drefol, gywasgedig fel arfer.

Pennod 3 Yr etholaethau presennol

Nifer yr etholwyr

- 3.1 Ar hyn o bryd, mae 40 o etholaethau yng Nghymru. Mae nifer yr etholwyr yn amrywio o 40,707 (Arfon CC) i 73,690 (Cardiff South and Penarth BC). Dan y ddeddfwriaeth newydd, caiff nifer yr etholaethau yng Nghymru ei lleihau o 40 i 30, ac mae'r amrediad etholwyr statudol rhwng 72,810 ac 80,473. Oherwydd hynny, un etholaeth bresennol yn unig, sef Cardiff South and Penarth BC, sydd o fewn yr amrediad statudol. Felly, bydd angen gwneud newidiadau sylweddol i batrwm presennol yr etholaethau er mwyn bodloni'r amrediad statudol a nifer yr etholaethau.
- 3.2 Un o effeithiau gostwng nifer gyffredinol yr etholaethau a ddyrannwyd i Gymru, ynghyd â gofynion yr amrediad etholwyr statudol, yw y gall fod angen newid etholaeth bresennol y mae ei chyfanswm etholwyr o fewn yr amrediad statudol, o ganlyniad i'r angen i greu etholaethau ymarferol mewn ardaloedd eraill.

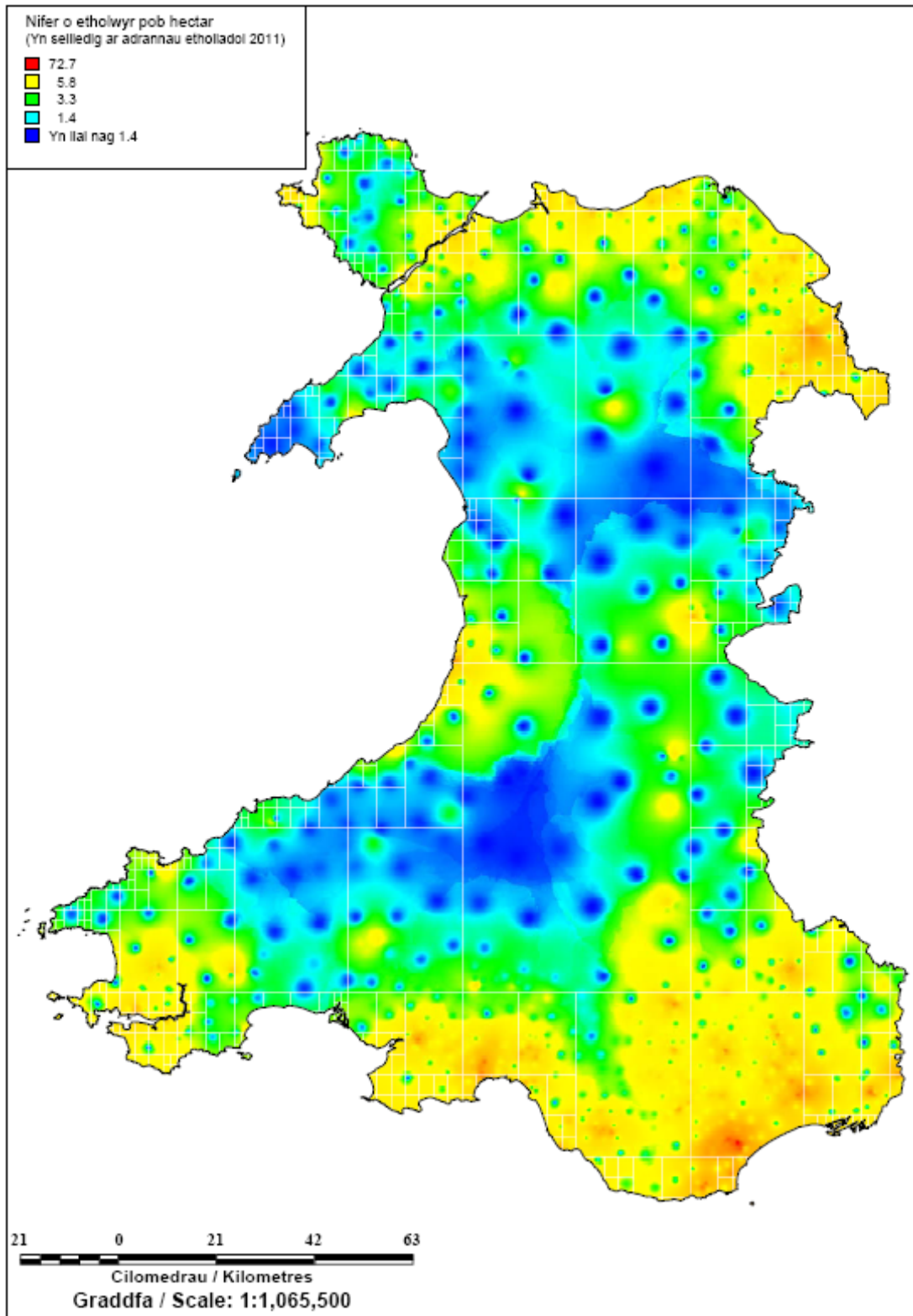
Maint Etholaethau

- 3.3 Mae maint (o ran arwynebedd) yr etholaethau presennol yn amrywio o 17km² (Cardiff Central BC) i 3,014km² (Brecon and Radnorshire CC). Y maint mwyaf a ganiateir ar gyfer etholaeth gan y ddeddfwriaeth newydd yw 13,000km². Byddai etholaeth o'r maint hwnnw yn gorchuddio tua 61% o Gymru. Nid oes yr un o'r etholaethau arfaethedig yn dod yn agos at y maint mwyaf.

Patrwm yr Etholaethau

- 3.4 O ystyried y nifer gymharol fach o etholwyr mewn rhannau gwledig o Gymru, mae'n anochel y bydd rhai etholaethau'n fawr iawn o ran eu harwynebedd, dan y trefniadau newydd. (Gweler Ffigur 1 ar dudalen 8). Yn ogystal, oherwydd niferoedd cyfyngedig yr etholwyr mewn rhai o gymoedd de Cymru, bydd rhaid i rai etholaethau gynnwys fwy nag un cwm. Yn yr un modd, efallai y bydd angen rhannu Awdurdodau Unedol mewn rhai ardaloedd trefol. Bydd angen cyfaddawdu er mwyn creu patrwm o etholaethau ledled Cymru sy'n dilyn Rheolau'r ddeddfwriaeth newydd. Mae'n bwysig deall y bydd hyd yn oed mân newidiadau i un etholaeth yn cael effaith ôl-ddilydol ar ardaloedd cyfagos ac yn ehangach, o bosibl.

Ffigwr 1: Dosbarthiad Poblogaeth Cymru

Pennod 4 Crynodeb o'r cynigion

- Mae'r ddeddfwriaeth newydd wedi lleihau nifer yr etholaethau seneddol yng Nghymru o 40 i 30.
- Ni fydd unrhyw etholaeth yn parhau heb ei newid dan y cynigion cychwynnol. Ar gyfer llawer o ardaloedd, mae'r newidiadau arfaethedig yn helaeth.
- Cwota etholiadol y DU yw 76,641 â goddefiant o rhwng 95% a 105% o'r ffigur hwn (72,810 ac 80,743 yn ôl eu trefn). Ar hyn o bryd, mae 39 etholaeth yn is na nifer leiaf yr etholwyr ac mae un ohonynt (Cardiff South and Penarth BC) yn disgyn o fewn yr amrediad statudol. Dan y cynigion, byddai pob etholaeth o fewn yr amrediad statudol, gyda 19 ohonynt yn is na'r cwota etholiadol ac 11 ohonynt yn uwch na'r cwota etholiadol.
- Byddai 15 etholaeth bresennol wedi'u cynnwys yn llawn mewn etholaeth newydd (Alyn and Deeside, Blaenau Gwent, Brecon and Radnorshire, Bridgend, Cardiff West, Ceredigion, Dwyfor Meirionnydd, Llanelli, Merthyr Tydfil and Rhymney, Neath, Rhondda, Torfaen, Vale of Glamorgan, Wrexham ac Ynys Môn).
- Dan y cynigion, byddai 6 Awdurdod Unedol wedi'u cynnwys yn llawn mewn etholaeth newydd (Blaenau Gwent, Ceredigion, Ynys Môn, Merthyr Tudful, Sir Fynwy a Thorfaen). Mae 7 Awdurdod Unedol yng Nghymru sy'n disgyn islaw'r amrediad etholiadol statudol, ac felly gellid eu cynnwys yn llawn mewn etholaeth newydd. Blaenau Gwent, Ceredigion, Sir Ddinbych, Ynys Môn, Merthyr Tudful, Sir Fynwy a Thorfaen yw'r rhain.
- Byddai 6 etholaeth dros 1,000 km² (Caerfyrddin, Ceredigion and North Pembrokeshire, Glyndwr and North Powys, Gwynedd, South and West Pembrokeshire, a South Powys). Byddai 3 o'r etholaethau hyn rhwng 2,000 a 3,000 km² (Caerfyrddin, Ceredigion and North Pembrokeshire, a Glyndwr and North Powys), a 2 etholaeth dros 3,000 km² (Gwynedd a South Powys).
- Cadwyd 10 o'r enwau presennol.
- Byddai 877 o'r 881 o adrannau etholiadol yng Nghymru wedi'u cynnwys yn llawn mewn etholaeth newydd. Ystyriwyd ei bod yn briodol gwahanu 4 adran etholiadol er mwyn cadw at Reolau 2 a 5 (byddai Llansamlet, Penycae and Ruabon South, Ponciau a Tremeirchion yn cael eu rhannu rhwng y cymunedau).

Pennod 5 Etholaethau seneddol

- 5.1 Manylir ar yr etholaethau newydd arfaethedig yn Atodiadau 6 i .35 ac maent i'w gweld ar fapiau amlinellol yn Atodiad 5. Mae mapiau manylach ar gael ar wefan y Comisiwn hefyd yn www.comffin-cymru.gov.uk (sylwch ar y rhybudd hawlfraint, ym mharagraff 9.1 isod, yn ymwneud â'r mapiau) ac maent wedi'u hadneuo mewn man penodol ym mhob etholaeth bresennol (gweler Atodiad 3 am fanylion ar gyfer pob etholaeth bresennol). Dylid defnyddio'r mapiau ar y cyd â'r wybodaeth ystadegol sy'n ymwneud â'r adrannau etholiadol yn y tabl yn Atodiad 1. Mae'r wybodaeth hon yn dangos nifer yr etholwyr ym mhob adran etholiadol yn 2011, y mae'n ofynnol i'r Comisiwn ei defnyddio ar gyfer yr arolwg hwn.
- 5.2 Pe byddai cynigion cychwynnol y Comisiwn yn cael eu mabwysiadu, byddent yn arwain at fap Seneddol o Gymru sy'n wahanol iawn i'r hyn yr ydym yn gyfarwydd ag ef. Mae'r Comisiwn wedi wynebu'r dasg o lunio cynigion ar gyfer y 30 etholaeth ofynnol yn lle'r 40 etholaeth bresennol. Wrth wneud hynny, fe'i cyfyngwyd ymhellach gan y gofyniad absoliwt bod rhaid i nifer yr etholwyr ym mhob etholaeth ddisgyn o fewn yr amrediad statudol. Oherwydd hynny, mae rhyddid y Comisiwn i roi ystyriaethau statudol eraill ar waith wedi'i gyfyngu, ar adegau. Yn yr un modd, wrth ystyried teilyngdod cynlluniau amgen, nid ystyriwyd atebion amlwg yn ymarferol, mewn rhai achosion, oherwydd na allent eu cynnwys o fewn y gofynion o ran maint yr etholaeth neu oherwydd eu heffaith ôl-ddilynol ar etholaethau eraill, y mae'n rhaid i bob un ohonynt gydymffurfio â'r un gofynion. Fodd bynnag, ym mhob cam o'i ystyriaethau, mae'r Comisiwn wedi ceisio dod o hyd i'r atebion mwyaf addas ar gyfer anghenion lleol ledled Cymru, y gellir eu bodloni o fewn y Rheolau statudol.
- 5.3 Hoffai'r Comisiwn bwysleisio bod y cynigion hyn yn cynnwys safbwyntiau cychwynnol y Comisiwn a'i fod yn croesawu barn a chynigion eraill gan y cyhoedd.

Pennod 6 Manylion y Cynigion

6.1 Disgrifir cynigion cychwynnol y Comisiwn yn fanwl yn y bennod hon. Mae'r penawdau'n cyfeirio at yr etholaethau arfaethedig. Disgrifir pob etholaeth bresennol sy'n cael ei heffeithio'n uniongyrchol gan gynig mewn paragraff sy'n gosod yr adrannau etholiadol oddi mewn iddi, nifer yr etholwyr ym mhob adran a chanran yr amrywiant oddi wrth y cwota etholiadol a'r amrediad statudol isaf. Yna, mae paragraff yn dilyn am yr etholaeth arfaethedig, ei hamrywiant oddi wrth y cwota etholiadol a'r enw awgrymedig. Yn olaf, ceir esboniad o drefniant yr etholaeth ar ôl paragraff yr etholaeth arfaethedig.

1. Menai ac Ynys Môn

6.2 Ar hyn o bryd, mae **Aberconwy** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Bettws-y-Coed (985), Bryn (1,347), Caerhun (1,686), Capel Ulo (1,238), Conwy (3,386), Craig-y-Don (2,797), Crwst (1,623), Deganwy (3,344), Eglwysbach (1,206), Gogarth (3,001), Gower (908), Llansanffraid (1,831), Marl (3,069), Mostyn (2,809), Pandy (1,492), Pant-yr-Afon/Penmaenan (2,201), Penrhyn (3,911), Pensarn (2,096), Trefriw (1,035), Tudno (3,703) ac Uwch Conwy (1,294) ym Mwrdeistref Sirol Conwy, â chyfanswm o 44,962 o etholwyr, sydd 41% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 38% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.3 Ar hyn o bryd, mae **Arfon** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Arllechwedd (993), Bethel (1,025), Bontnewydd (856), Cadnant (1,437), Cwm-y-Glo (723), Deiniol (569), Deiniolen (1,204), Dewi (1,229), Garth (702), Gerlan (1,592), Glyder (1,288), Y Groeslon (1,297), Hendre (904), Hirael (921), Llanberis (1,474), Llanllyfni (851), Llanrug (1,308), Llanwnda (1,469), Marchog (1,442), Menai (Bangor) (2,483), Menai (Caernarfon) (1,798), Ogwen (1,605), Peblig (Caernarfon) (1,445), Penisarwaun (1,287), Pentir (1,678), Penygroes (1,284), Seiont (2,158), Tal-y-sarn (1,294), Tregarth a Mynydd Llandygái (1,596), Waunfawr (1,223) ac Y Felinheli (1,572) yng Ngwynedd, â chyfanswm o 40,707 o etholwyr, sydd 47% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 44% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.4 Ar hyn o bryd, mae **Ynys Môn** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aberffraw (1,079), Porth Amlwch (1,643), Amlwch Wledig (923), Biwmares (1,365), Bodffordd (1,180), Bodorgan (1,268), Braint (1,139), Bryngwran (1,290), Brynteg (1,513), Cadnant (825), Cefni (1,145), Cwm Cadnant (1,693), Cyngar (1,471), Gwyngyll (1,258), Tref Caergybi (651), Kingsland (972), Llanbadrig (992), Llanbedrgoch (1,148), Llanddyfnan (1,027), Llaneilian (1,739), Llanfaethlu (1,220), Llanfair-yn-Neubwll (1,717), Llanfihangel Ysgeifiog (1,470), Llangoed (990), Llanidan (1,337), Llannerch-y-Medd (1,376), London

Road (913), Maeshyfyrd (1,397), Mechell (1,150), Moelfre (778), Morawelon (917), Parc A'r Mynydd (902), Pentraeth (1,422), Porthyfelin (1,465), Rhosneigr (702), Rhosyr (1,645), Trearddur (1,712), Tudur (885), Tysilio (1,474) and Y Fali (1,731) yn Ynys Môn, â chyfanswm o 49,524 o etholwyr, sydd 35% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 32% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.5 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Ynys Mon CC presennol; ac,
2. adrannau etholiadol Bryn (1,347) a Pandy (1,492) ym Mwrdeistref Sirol Conwy; ac,
3. adrannau etholiadol Arllechwedd (993), Bethel (1,025), Deiniol (569), Deiniolen (1,204), Dewi (1,229), Garth (702), Gerlan (1,592), Glyder (1,288), Hendre (904), Hirael (921), Marchog (1,442), Menai (Bangor) (2,483), Ogwen (1,605), Penisarwaun (1,287), Pentir (1,678), Tregarth a Mynydd Llandygái (1,596) ac Y Felinheli (1,572) yng Ngwynedd.

Byddai gan yr etholaeth hon 74,453 o etholwyr, sydd 2.9% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Menai ac Ynys Môn**.

- 6.6 Ni all Ynys Môn fodloni'r gofynion statudol mewn perthynas â maint yr etholaeth ar ei phen ei hun. Felly, rhaid cynnwys nifer sylweddol o etholwyr ychwanegol o'r tir mawr yn yr etholaeth newydd arfaethedig. Mae gan Ddinas Bangor, sydd wedi'i chysylltu â'r ynys gan ddwy bont, gysylltiad naturiol ag Ynys Môn. Hefyd, yn ogystal â Dinas Bangor, bydd rhaid ychwanegu rhai adrannau etholiadol pellach yn yr ardaloedd cyfagos er mwyn dod â'r etholaeth o fewn yr amrediad gofynnol. Ystyriwyd sawl opsiwn, ond roeddem o'r farn mai Cymuned Llanfairfechan (sydd wedi'i ffurfio o ddwy adran etholiadol ym Mwrdeistref Sirol Conwy), ar yr ochr orllewinol i fynydd y Foel Lwyd, oedd y mwyaf priodol i'w chynnwys oherwydd y cysylltiadau agos ag ardal Bangor. Dewis arall fyddai cynnwys adrannau etholiadol i'r de o Fangor, ond ystyriwyd bod gan y rhain gysylltiadau cryfach ag ardal Caernarfon.

2. Gwynedd

- 6.7 Ar hyn o bryd, mae **Aberconwy** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Bettws-y-Coed (985), Bryn (1,347), Caerhun (1,686), Capel Ulo (1,238), Conwy (3,386), Craig-y-Don (2,797), Crwst (1,623), Deganwy (3,344), Eglwysbach (1,206), Gogarth (3,001), Gower (908), Llansanffraid (1,831), Marl (3,069), Mostyn (2,809), Pandy (1,492), Pant-yr-Afon/Penmaenan (2,201), Penrhyn (3,911), Pensarn (2,096), Trefriw (1,035), Tudno (3,703) ac Uwch Conwy (1,294) ym Mwrdeistref Sirol Conwy, â chyfanswm o 44,962 o etholwyr, sydd

41% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 38% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

- 6.8 Ar hyn o bryd, mae **Arfon** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Arllechwedd (993), Bethel (1,025), Bontnewydd (856), Cadnant (1,437), Cwm-y-Glo (723), Deiniol (569), Deiniolen (1,204), Dewi (1,229), Garth (702), Gerlan (1,592), Glyder (1,288), Y Groeslon (1,297), Hendre (904), Hirael (921), Llanberis (1,474), Llanllyfni (851), Llanrug (1,308), Llanwnda (1,469), Marchog (1,442), Menai (Bangor) (2,483), Menai (Caernarfon) (1,798), Ogwen (1,605), Peblig (Caernarfon) (1,445), Penisarwaun (1,287), Pentir (1,678), Penygroes (1,284), Seiont (2,158), Tal-y-sarn (1,294), Tregarth a Mynydd Llandygái (1,596), Waunfawr (1,223) ac Y Felinheli (1,572) yng Ngwynedd, â chyfanswm o 40,707 o etholwyr, sydd 47% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 44% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.9 Ar hyn o bryd, mae **Dwyfor Meirionnydd** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aberdaron (737), Aberdyfi (1,007), Abererch (1,013), Abermaw (1,664), Abersoch (548), Bala (1,378), Botwnnog (704), Bowydd a Rhiw (1,246), Brithdir a Llanfachreth/Ganllwyd/Llanelltyd (1,101), Bryn-crug/Llanfihangel (765), Clynnog (739), Coris/Mawddwy (951), Criccieth (1,371), Diffwys a Maenofferen (768), Dolbenmaen (932), Gogledd Dolgellau (912), De Dolgellau (1,089), Dyffryn Ardudwy (1,205), Efail-newydd/Buan (1,022), Harlech (1,488), Llanaelhaearn (1,184), Llanbedr (803), Llanbedrog (786), Llandderfel (1,147), Llanengan (824), Llangelynin (1,591), Llanuwchllyn (717), Llanystumdwy (1,503), Morfa Nefyn (929), Nefyn (970), Penrhyndeudraeth (1,807), Dwyrain Porthmadog (1,135), Gorllewin Porthmadog (1,372), Porthmadog-Tremadog (940), Gogledd Pwllheli (1,459), De Pwllheli (1,308), Teigl (1,379), Trawsfynydd (1,123), Tudweiliog (680) a Tywyn (2,499) yng Ngwynedd, â chyfanswm o 44,796 o etholwyr, sydd 42% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 38% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.10 Ar hyn o bryd, mae **Montgomeryshire** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Banwy (795), Aberriw (1,103), Blaen Hafren (1,880), Caersws (1,835), Yr Ystog (1,260), Dolforwyn (1,590), Ffordun (1,107), Glantwymyn (1,624), Cegidfa (1,833), Ceri (1,610), Llanbrynmair (761), Llandinam (1,120), Llandrinio (1,687), Llandysilio (1,387), Llanfair Caereinion (1,354), Llanfihangel (891), Llanfyllin (1,187), Llanidloes (2,222), Llanwddyn (834), Llanrhaeadr-ym-Mochnant/Llansilin (1,758), Llansanffraid (1,526), Machynlleth (1,654), Meifod (1,064), Trefaldwyn (1,078), Canol y Drenewydd (2,177), Dwyrain y Drenewydd (1,449), Y Drenewydd Gogledd Llanllwchaiarn (1,742), Y Drenewydd Gorllewin Llanllwchaiarn (1,361), De y Drenewydd (1,261), Rhiwcynon (1,708), Trewern (1,069), Castell y Trallwng (1,029), Y

Trallwng Gungrog (1,954) ac Y Trallwng Llanerch Hudol (1,653) yn Sir Powys, â chyfanswm o 48,563 o etholwyr, sydd 37% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 33% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.11 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Dwyfor Meirionnydd CC presennol;
2. adrannau etholiadol Bettws-y-Coed (985), Crwst (1,623), Gower (908), Trefriw (1,035) ac Uwch Conwy (1,294) ym Mwrdeistref Sirol Conwy;
3. adrannau etholiadol Bontnewydd (856), Cadnant (1,437), Cwm-y-Glo (723), Y Groeslon (1,297), Llanberis (1,474), Llanllyfni (851), Llanrug (1,308), Llanwnda (1,469), Menai (Caernarfon) (1,798), Peblig (Caernarfon) (1,445), Penygroes (1,284), Seiont (2,158), Tal-y-sarn (1,294) ac Waunfawr (1,223) yng Ngwynedd; ac,
4. adrannau etholiadol Glantwymyn (1,624), Llanbrynmair (761) a Machynlleth (1,654) yn Sir Powys.

Byddai gan yr etholaeth hon 73,297 o etholwyr, sydd 4.4% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Gwynedd**.

6.12 Wrth ystyried yr etholaeth yn uniongyrchol i'r de o Menai ac Ynys Môn CC arfaethedig, ymddengys yn fwyaf priodol i weddill yr adran etholiadol yn etholaeth Arfon gynt ac etholaeth Dwyfor Meirionnydd uno i greu etholaeth, oherwydd bod pob un o'r ardaloedd hyn yn rhan o'r un Awdurdod Unedol, sef Gwynedd. Yn anffodus, hyd yn oed pe cyfunir y ddwy ardal hon, ni fyddent yn cynnwys digon o etholwyr i ffurfio etholaeth sydd o fewn yr amrediad statudol. Felly, edrychom ar ardaloedd cyfagos y gellid eu cynnwys yn briodol yn yr etholaeth hon.

6.13 Mae'r Comisiwn o'r farn ei bod yn briodol cynnwys tair adran etholiadol Glantwymyn, Llanbrynmair a Machynlleth yn Sir Powys yn yr etholaeth arfaethedig. Mae'r A470 yn darparu cysylltiad rhwng y gogledd a'r de wrth groesi'r etholaeth. I'r gogledd, mae'r Comisiwn o'r farn y byddai'n briodol ychwanegu adrannau etholiadol o dde etholaeth bresennol Aberconwy, sy'n debyg i'r adrannau etholiadol eraill yn yr etholaeth arfaethedig o ran eu cysylltiadau cymdeithasol a'u topograffeg. Felly, cynigir cynnwys y 5 adran etholiadol fwyaf deheuol yn etholaeth bresennol Aberconwy (Betws-y-Coed, Crwst, Gower, Trefriw ac Uwch Conwy) yn yr etholaeth. Yn ystod y broses, roedd y Comisiwn yn dra ymwybodol o faint yr etholaeth, sef 3,160km². Er nad yw'n agos at y terfyn o 13,000km² yn y ddeddfwriaeth, bydd yn fwy nag unrhyw etholaeth bresennol yng Nghymru o hyd.

3. Ceredigion and North Pembrokeshire

- 6.14 Ar hyn o bryd, mae **Carmarthen East and Dinefwr** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Abergwili (1,822), Rhydaman (1,907), Betws (1,616), Cenarth (1,705), Cilycwm (1,155), Cynwyl Gaeo (1,306), Garnant (1,535), Glanaman (1,785), Gorslas (3,160), Llanddarog (1,565), Llandeilo (2,262), Llanymddyfri (2,082), Llandybie (3,017), Llanegwad (1,949), Llanfihangel Aberbythych (1,435), Llanfihangel-ar-Arth (2,155), Llangadog (1,547), Llangeler (2,612), Llangynnwr (1,895), Llangyndeyrn (2,401), Llanybydder (1,932), Manordeilo a Salem (1,765), Penygroes (2,134), Pontaman (DET)(2,123), Cwarter Bach (2,156), Llanismel (2,168) a Saron (3,096) yn Sir Gaerfyrddin, â chyfanswm o 54,285 o etholwyr, sydd 29% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 25% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.15 Ar hyn o bryd, mae **Ceredigion** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aberaeron (1,117), Aberporth (1,808), Aberteifi/Cardigan-Mwldan (1,367), Aberteifi/Cardigan-Rhyd-y-Fuwch (854), Aberteifi/Cardigan-Teifi (674), Aberystwyth Bronglais (1,700), Aberystwyth Canol/Central (1,161), Aberystwyth Gogledd/North (1,986), Aberystwyth Penparcau (2,219), Aberystwyth Rheidol (1,623), Beulah (1,298), Y Borth (1,542), Capel Dewi (1,041), Ceulan-a-Maesmor (1,439), Ciliau Aeron (1,484), Faenor (2,116), Llanbedr Pont Steffan (2,117), Llanarth (1,154), Llanbadarn Fawr-Padarn (783), Llanbadarn Fawr-Sulien (1,720), Llandyfriog (1,373), Llandysiliogogo (1,482), Tref Llandysul (1,051), Llanfarian (1,112), Llanfihangel Ystrad (1,533), Llangeitho (1,137), Llangybi (1,134), Llanrhystyd (1,192), Llansanffraed (1,874), Llanwenog (1,329), Lledrod (1,669), Melindwr (1,500), Ceinewydd (836), Penbryn (1,677), Pen-parc (1,841), Tirymynach (1,368), Trefeurig (1,297), Tregaron (908), Troed-yr-aur (1,001) ac Ystwyth (1,489) yn Sir Ceredigion, â chyfanswm o 56,006 o etholwyr, sydd 27% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 23% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.16 Ar hyn o bryd, mae **Preseli Pembrokeshire** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Burton (1,448), Camrose (2,081), Cilgerran (1,577), Clydau (1,170), Crymych (1,936), Dinas Cross (1,322), Gogledd Ddwyrain Abergwaun (1,481), Gogledd Orllewin Abergwaun (1,206), Wdig (1,512), Hwlfordd: Y Castell (1,620), Hwlfordd: Garth (1,737), Hwlfordd: Portfield (1,723), Hwlfordd: Prendergast (1,315), Hwlfordd: Priordy (1,935), Johnston (1,911), Treletert (1,741), Llangwm (1,746), Llanrhian (1,228), Maenclochog (2,408), Merlin's Bridge (1,611), Milford: Canol (1,499), Milford: Ddwyrain (1,501), Milford: Hakin (1,813), Milford: Hubberston (1,804), Milford: Gogledd (1,979), Milford: Gorllewin (1,622), Trefdraeth (942), Neyland: Ddwyrain (1,801), Neyland: Gorllewin (1,643), Rudbaxton (1,359), St. David's (1,503), Llandudoch (1,755), St. Ishmael's (1,127), Scloddau (1,153), Solfach (1,155),

The Havens (1,143) ac Wiston (1,459) yn Sir Benfro, â chyfanswm o 57,966 o etholwyr, sydd 24% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 20% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.17 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Ceredigion CC presennol;
2. adran etholiadol Cenarth (1,705) yn Sir Gaerfyrddin; ac,
3. adrannau etholiadol Cilgerran (1,577), Clydau (1,170), Crymych (1,936), Dinas Cross (1,322), Gogledd Ddwyrain Abergwaun (1,481), Gogledd Orllewin Abergwaun (1,206), Wdig (1,512), Maenclochog (2,408), Trefdraeth (942), Sceddau (1,153) a St. Dogmaels (1,755) yn Sir Benfro.

Byddai gan yr etholaeth hon 74,173 o etholwyr, sydd 3.2% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Ceredigion and North Pembrokeshire**.

6.18 Byddai angen nifer sylweddol o etholwyr ychwanegol ar etholaeth bresennol Ceredigion er mwyn ffurfio etholaeth sydd o fewn yr amrediad statudol. Ystyriodd y Comisiwn sawl opsiwn a phenderfynu ei bod yn fwyaf priodol i'r etholaeth barhau ar hyd yr arfordir a'r A487 i Awdurdod Unedol Sir Benfro i gynnwys rhannau o etholaeth bresennol Preseli Pembrokeshire. Mae'r etholaeth newydd arfaethedig yn ymestyn ar hyd yr arfordir i Abergwaun a'r adrannau etholiadol cyfagos ac i mewn i'r tir mor bell â Llandysilio a'r adrannau etholiadol cyfagos.

6.19 Lle bynnag y bo modd, mae'r Comisiwn wedi ceisio osgoi croesi ffiniau Awdurdodau Unedol neu ffiniau etholiadol presennol cymaint â phosibl. Fodd bynnag, yn yr achos hwn, er mwyn disgyn o fewn yr amrediad etholwyr statudol a helpu i greu etholaethau addas yn yr ardaloedd cyfagos, mae'r Comisiwn wedi penderfynu cynnwys adran etholiadol Cenarth yn etholaeth newydd arfaethedig Ceredigion and North Pembrokeshire. Mae'r adran etholiadol hon yn cynnwys Castellnewydd Emlyn, sydd â chysylltiadau agos iawn ag anheddiad Adpar yn adran etholiadol gyfagos Llandyfriog.

4. South and West Pembrokeshire

6.20 Ar hyn o bryd, mae **Carmarthen West and South Pembrokeshire** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Tref Caerfyrddin Gogledd (3,800), Tref Caerfyrddin De (2,791), Tref Caerfyrddin Gorllewin (3,681), Cynwyl Elfed (2,471), Maestref Talacharn (2,236), Llanboidy (1,606), Llansteffan (1,676), Sanclêr (2,312), Trelech (1,700), a Hendy-gwyn-ar Daf (1,696) yn Sir Gaerfyrddin; ac

2. Amroth (995), Caerew (1,193), East Williamston (1,888), Hundleton (1,464), Cilgeti/Begeli (1,748), Llanbedr Felfre (1,292), Lamphey (1,350), Manorbier (1,608), Martletwy (1,104), Arberth (1,546), Arberth Wledig (1,237), Doc Penfro: Canol (1,087), Doc Penfro: Llanion (2,039), Doc Penfro: Market (1,263), Doc Penfro: Pennar (2,387), Penfro: Monkton (1,076), Penfro: Gogledd St. Mary (1,410), Penfro: De St. Mary (1,034), Penfro: St. Michael (1,999), Penalun (1,289), Saundersfoot (2,065), Dinbych-y-Pysgod: Gogledd (1,659), a Dinbych-y-Pysgod: De (1,802) yn Sir Benfro.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 58,504 o etholwyr, sydd 24% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 20% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.21 Ar hyn o bryd, mae **Preseli Pembrokeshire** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Burton (1,448), Camrose (2,081), Cilgerran (1,577), Clydau (1,170), Crymych (1,936), Dinas Cross (1,322), Gogledd Ddwyrain Abergwaun (1,481), Gogledd Orllewin Abergwaun (1,206), Wdig (1,512), Hwlfordd: Y Castell (1,620), Hwlfordd: Garth (1,737), Hwlfordd: Portfield (1,723), Hwlfordd: Prendergast (1,315), Hwlfordd: Priordy (1,935), Johnston (1,911), Treletert (1,741), Llangwm (1,746), Llanrhian (1,228), Maenclochog (2,408), Merlin's Bridge (1,611), Milford: Canol (1,499), Milford: Dwyrain (1,501), Milford: Hakin (1,813), Milford: Hubberston (1,804), Milford: Gogledd (1,979), Milford: Gorllewin (1,622), Trefdraeth (942), Neyland: Dwyrain (1,801), Neyland: Gorllewin (1,643), Rudbaxton (1,359), St. David's (1,503), Llandudoch (1,755), St. Ishmael's (1,127), Scleddau (1,153), Solfach (1,155), The Havens (1,143) ac Wiston (1,459) yn Sir Benfro, â chyfanswm o 57,966 o etholwyr, sydd 24% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 20% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.22 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys adrannau etholiadol Amroth (995), Burton (1,448), Camrose (2,081), Caerew (1,193), East Williamston (1,888), Hwlfordd: Y Castell (1,620), Hwlfordd: Garth (1,737), Hwlfordd: Portfield (1,723), Hwlfordd: Prendergast (1,315), Hwlfordd: Priordy (1,935), Hundleton (1,464), Johnston (1,911), Cilgeti/Begeli (1,748), Llanbedr Felfre (1,292), Lamphey (1,350), Treletert (1,741), Llangwm (1,746), Llanrhian (1,228), Manorbier (1,608), Martletwy (1,104), Merlin's Bridge (1,611), Milford: Canol (1,499), Milford: Dwyrain (1,501), Milford: Hakin (1,813), Milford: Hubberston (1,804), Milford: Gogledd (1,979), Milford: Gorllewin (1,622), Arberth (1,546), Arberth Wledig (1,237), Neyland: Dwyrain (1,801), Neyland: Gorllewin (1,643), Doc Penfro: Canol (1,087), Doc Penfro: Llanion (2,039), Doc Penfro: Market (1,263), Doc Penfro: Pennar (2,387), Penfro: Monkton (1,076), Penfro: Gogledd St. Mary (1,410), Penfro: De St. Mary (1,034), Penfro: St. Michael (1,999), Penalun (1,289), Rudbaxton (1,359), Saundersfoot (2,065), Solfach

(1,155), St. David's (1,503), St. Ishmael's (1,127), Dinbych-y-Pysgod: Gogledd (1,659), Dinbych-y-Pysgod: De (1,802), The Havens (1,143) ac Wiston (1,459) yn Sir Benfro. Bydd gan yr etholaeth hon 76,039 o etholwyr, sydd 0.8% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **South and West Pembrokeshire**.

- 6.23 Mae'r Comisiwn o'r farn y gellir cyfuno'r adrannau etholiadol yn etholaeth bresennol Preseli Pembrokeshire nad ydynt wedi'u cynnwys yn etholaeth newydd arfaethedig Ceredigion and North Pembrokeshire yn briodol â'r adrannau etholiadol eraill yn Sir Benfro.
- 6.24 Er y byddai'r cynnig hwn yn rhannu dwy o etholaethau presennol Sir Benfro, sef Preseli Pembrokeshire a Carmarthen West and South Pembrokeshire, mae iddo'r fantais o greu dwy etholaeth newydd sy'n cynnwys ardaloedd o fewn ardaloedd Awdurdodau Unedol yn unig: Sir Benfro a Sir Gaerfyrddin (gweler 6.27 isod).

5. Caerfyrddin

- 6.25 Ar hyn o bryd, mae **Carmarthen East and Dinefwr** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Abergwili (1,822), Rhydaman (1,907), Betws (1,616), Cenarth (1,705), Cilycwm (1,155), Cynwyl Gaeo (1,306), Garnant (1,535), Glanaman (1,785), Gorslas (3,160), Llanddarog (1,565), Llandeilo (2,262), Llanymddyfri (2,082), Llandybie (3,017), Llanegwad (1,949), Llanfihangel Aberbythych (1,435), Llanfihangel-ar-Arth (2,155), Llangadog (1,547), Llangeler (2,612), Llangynnwr (1,895), Llangyndeyrn (2,401), Llanybydder (1,932), Manordeilo a Salem (1,765), Penygroes (2,134), Pontaman (DET)(2,123), Cwarter Bach (2,156), Llanismel (2,168) a Saron (3,096) yn Sir Gaerfyrddin, â chyfanswm o 54,285 o etholwyr, sydd 29% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 25% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.26 Ar hyn o bryd, mae **Carmarthen West and South Pembrokeshire** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:
1. Tref Caerfyrddin Gogledd (3,800), Tref Caerfyrddin De (2,791), Tref Caerfyrddin Gorllewin (3,681), Cynwyl Elfed (2,471), Maestref Talacharn (2,236), Llanboidy (1,606), Llansteffan (1,676), Sanclêr (2,312), Trelech (1,700), a Hendy-gwyn-ar Daf (1,696) yn Sir Gaerfyrddin; ac
 2. Amroth (995), Caerew (1,193), East Williamston (1,888), Hundleton (1,464), Cilgeti/Begeli (1,748), Llanbedr Felfre (1,292), Lamphey (1,350), Manorbier (1,608), Martletwy (1,104), Arberth (1,546), Arberth Wledig (1,237), Doc Penfro: Canol (1,087), Doc Penfro: Llanion (2,039), Doc Penfro: Market (1,263), Doc Penfro: Pennar (2,387), Penfro: Monkton (1,076), Penfro: Gogledd St. Mary (1,410), Penfro: De St. Mary (1,034),

Penfro: St. Michael (1,999), Penalun (1,289), Saundersfoot (2,065), Dinbych-y-Pysgod: Gogledd (1,659), a Dinbych-y-Pysgod: De (1,802) yn Sir Benfro.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 58,504 o etholwyr, sydd 24% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 20% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.27 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys adrannau etholiadol Abergwili (1,822), Rhydaman (1,907), Betws (1,616), Tref Caerfyrddin Gogledd (3,800), Tref Caerfyrddin De (2,791), Tref Caerfyrddin Gorllewin (3,681), Cilycwm (1,155), Cynwyl Elfed (2,471), Cynwyl Gaeo (1,306), Garnant (1,535), Glanaman (1,785), Gorslas (3,160), Maestref Talacharn (2,236), Llanboidy (1,606), Llanddarog (1,565), Llandeilo (2,262), Llanymddyfri (2,082), Llandybie (3,017), Llanegwad (1,949), Llanfihangel Aberbythych (1,435), Llanfihangel-ar-Arth (2,155), Llangadog (1,547), Llangeler (2,612), Llangynnwr (1,895), Llangyndeyrn (2,401), Llansteffan (1,676), Llanybydder (1,932), Manordeilo a Salem (1,765), Penygroes (2,134), Pontaman (DET)(2,123), Cwarter Bach (2,156), Sanclêr (2,312), Llanismel (2,168), Saron (3,096) Trelech (1,700), a Hendy-gwyn-ar Daf (1,696) yn Sir Gaerfyrddin. Byddai gan yr etholaeth hon 76,549 o etholwyr, sydd 0.1% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Caerfyrddin**.

6.28 Gellir cyfuno adrannau etholiadol presennol Carmarthen West and South Pembrokeshire constituency, nad ydynt wedi'u cynnwys yn etholaeth arfaethedig South and West Pembrokeshire, yn briodol ag etholaeth bresennol Carmarthen East and Dinefwr, sy'n uniongyrchol gyfagos atynt. Caiff hwn ei ystyried yn gydweddiad da, gan y byddai'r etholaeth arfaethedig yn cynnwys adrannau etholiadol yn Sir Gaerfyrddin yn unig, a byddai ganddi nifer briodol o etholwyr i greu etholaeth newydd sydd o fewn yr amrediad statudol.

6. Llanelli

6.29 Ar hyn o bryd, mae **Gower** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Llandeilo Ferwallt (2,758), Clydach (5,850), Fairwood (2,319), Gorseinon (3,199), Gŵyr (3,039), Tre-gŵyr (4,063), Pontybrenin (3,275), Llangyfelach (3,865), Llwchwr Isaf (1,821), Mawr (1,485), Newton (2,831), Ystumllwynarth (3,407), Penclawdd (3,024), Penlle'r-gaer (2,248), Pennard (2,247), Penyrheol (4,435), Pontarddulais (4,776), Llwchwr Uchaf (2,194) ac West Cross (5,312) yn Ninas a Sir Abertawe, â chyfanswm o 62,148 o etholwyr, sydd 19% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.30 Ar hyn o bryd, mae **Llanelli** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Bigyn (4,672), Porth Tywyn (3,302), Y Bynie (2,810), Dafen (2,508), Elli (2,283), Felinfoel (1,391), Glanymor (3,723), Glyn (1,635), Yr Hendy (2,442), Hengoed (2,858), Cidweli (2,584), Llangennech (3,706), Llannon (3,877), Lledi (3,798), Llwynhendy (3,095), Pembre (3,254), Pontyberem (2,127), Swiss Valley (2,089), Trimsaran (1,931), Tycroes (1,833) a Tyisha (2,529) yn Sir Gaerfyrddin, â chyfanswm o 58,447 o etholwyr, sydd 24% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 20% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.31 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Llanelli CC presennol, ac
2. adrannau etholiadol Gorseinon (3,199), Llangyfelach (3,865), Penlle'r-gaer (2,248), Penyrheol (4,435) a Pontarddulais (4,776) yn Ninas a Sir Abertawe.

Byddai gan yr etholaeth hon 76,970 o etholwyr, sydd 0.4% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Llanelli**.

6.32 Nid oes digon o etholwyr yn etholaeth bresennol Llanelli i ffurfio etholaeth dan y rheolau newydd. Gan fod yr adrannau etholiadol eraill yn Sir Gaerfyrddin wedi'u cynnwys yn etholaeth arfaethedig Caerfyrddin, bydd angen croeso ffin yr Awdurdod Unedol ag Abertawe. Y man mwyaf priodol i wneud hynny yw lle mae'r A48 yn cysylltu'r ddau awdurdod ym Mhontarddulais. Felly, mae adran etholiadol Pontarddulais a'r adrannau etholiadol yn uniongyrchol i'r de ohoni (sef Gorseinon, Llangyfelach, Penlle'r-gaer a Phenyrrheol) wedi'u cynnwys i greu etholaeth sydd o fewn yr amrediad statudol. Mae pob un o'r adrannau etholiadol hyn yn rhan o etholaeth Gower ar hyn o bryd.

6.33 Mae'r Comisiwn yn cydnabod y bu gwahaniad hanesyddol rhwng Llanelli ac Abertawe. Fodd bynnag, mae'r Comisiwn o'r farn bod y cynnig hwn yn fwy dymunol na'r cynlluniau amgen.

7. Gower and Swansea West

6.34 Ar hyn o bryd, mae **Gower** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Llandeilo Ferwallt (2,758), Clydach (5,850), Fairwood (2,319), Gorseinon (3,199), Gŵyr (3,039), Tre-gŵyr (4,063), Pontybrenin (3,275), Llangyfelach (3,865), Llchwyr Isaf (1,821), Mawr (1,485), Newton (2,831), Ystumllwynarth (3,407), Penclawdd (3,024), Penlle'r-gaer (2,248), Pennard (2,247), Penyrheol (4,435), Pontarddulais (4,776), Llchwyr Uchaf (2,194) ac West Cross (5,312) yn Ninas a Sir Abertawe, â chyfanswm o 62,148 o etholwyr, sydd 19% yn is na chwota

etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.35 Ar hyn o bryd, mae **Swansea West** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Y Castell (10,554), Cocyd (10,435), Dunfant (3,607), Gogledd Cilâ (3,317), De Cilâ (1,963), Maylas (2,199), Sgeti (11,976), Townhill (6,083) ac Uplands (12,018) yn Ninas a Sir Abertawe, â chyfanswm o 62,152 o etholwyr, sydd 19% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.36 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys adrannau etholiadol Llandeilo Ferwallt (2,758), Dunfant (3,607), Fairwood (2,319), Gŵyr (3,039), Tre-gŵyr (4,063), Gogledd Cilâ (3,317), De Cilâ (1,963), Pontybrenin (3,275), Llchwyr Isaf (1,821), Maylas (2,199), Newton (2,831), Ystumllwynarth (3,407), Penclawdd (3,024), Pennard (2,247), Sgeti (11,976), Townhill (6,083), Uplands (12,018), Llchwyr Uchaf (2,194) ac West Cross (5,312) yn Ninas a Sir Abertawe. Byddai gan yr etholaeth hon 77,453 o etholwyr, sydd 1.1% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Gower and Swansea West**.

6.37 Mae'r Comisiwn o'r farn ei bod yn briodol cyfuno'r adrannau etholiadol yn etholaeth bresennol Gower nad ydynt wedi'u cynnwys yn etholaeth arfaethedig Llanelli (ac eithrio Mawr a Chlydach i'r gogledd), â rhannau o etholaeth bresennol gyfagos Swansea West. Fodd bynnag, pe byddai etholaeth bresennol gyfan Swansea West yn cael ei hychwanegu, byddai gan yr etholaeth ormod o etholwyr a byddai'n disgyn y tu allan i'r amrediad etholwyr statudol. Felly, mae adrannau etholiadol Y Castell a Chocyd wedi'u heithrio o'r etholaeth newydd.

6.38 Mae gan yr etholaeth newydd hon y fantais o gynnwys adrannau etholiadol sy'n rhan o Ddinas a Sir Abertawe yn unig. Mae hyn yn cael gwared â'r anghysondeb yn yr etholaethau presennol, lle'r oedd Cymuned Mumbles, sy'n cynnwys adrannau etholiadol Maylas, Newtown, Ystumllwynarth ac West Cross, wedi'i rhannu rhwng etholaethau Gower a Swansea West, gydag adran etholiadol Maylas yn Swansea West. Daw'r etholaeth newydd hon â Chymuned Mumbles at ei gilydd mewn un etholaeth.

8. Swansea East

6.39 Ar hyn o bryd, mae **Gower** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Llandeilo Ferwallt (2,758), Clydach (5,850), Fairwood (2,319), Gorseinon (3,199), Gŵyr (3,039), Tre-gŵyr (4,063), Pontybrenin (3,275), Llangyfelach (3,865), Llchwyr Isaf (1,821), Mawr (1,485), Newton (2,831), Ystumllwynarth (3,407), Penclawdd (3,024), Penlle'r-gaer (2,248), Pennard (2,247), Penyrheol (4,435),

Pontarddulais (4,776), Llŵchwr Uchaf (2,194) ac West Cross (5,312) yn Ninas a Sir Abertawe, â chyfanswm o 62,148 o etholwyr, sydd 19% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

- 6.40 Ar hyn o bryd, mae **Swansea East** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Bôn-y-maen (5,122), Cwmbwrla (6,095), Glandwr (4,599), Llansamlet (10,900), Treforys (13,160), Mynydd-bach (7,085), Penderi (8,360) a St. Thomas (5,233) yn Ninas a Sir Abertawe, â chyfanswm o 60,554 o etholwyr, sydd 21% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 17% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.41 Ar hyn o bryd, mae **Swansea West** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Y Castell (10,554), Cocyd (10,435), Dunfant (3,607), Gogledd Cilâ (3,317), De Cilâ (1,963), Maylas (2,199), Sgeti (11,976), Townhill (6,083) ac Uplands (12,018) yn Ninas a Sir Abertawe, â chyfanswm o 62,152 o etholwyr, sydd 19% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.42 Cynigir creu etholaeth fwrdeistrefol yn cynnwys adrannau etholiadol Bôn-y-maen (5,122), Y Castell (10,554), Cocyd (10,435), Cwmbwrla (6,095), Glandwr (4,599), Llansamlet (heb Cymuned Birchgrove) (5,994), Treforys (13,160), Mynydd-bach (7,085), Penderi (8,360) a St. Thomas (5,233) yn Ninas a Sir Abertawe. Byddai gan yr etholaeth hon 76,637 o etholwyr, sydd 4 etholydd yn llai na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Swansea East**.
- 6.43 Mae Y Castell a Chocyd, sef dwy adran etholiadol yn etholaeth bresennol Swansea West, sy'n cynnwys rhannau o Ganol Dinas Abertawe a'i maestrefi, yn cyd-fynd yn dda ag etholaeth bresennol Swansea East. Fodd bynnag, pe byddai etholaeth gyfan Swansea East yn cael ei chyfuno ag adrannau etholiadol Y Castell a Chocyd, byddai gan yr etholaeth 81,543 o etholwyr, sydd 1,070 o etholwyr yn uwch na nifer uchaf yr etholwyr yn yr amrediad statudol. Pe byddai'r Comisiwn yn tynnu'r adran etholiadol fwyaf gogledd-ddwyreiniol yn etholaeth bresennol Swansea East, sef Llansamlet, byddai gan yr etholaeth 70,643 o etholwyr, sydd 2,167 yn is na nifer leiaf yr etholwyr yn yr amrediad statudol. Er mwyn datrys y anhawster hwn a chreu etholaeth a fyddai'n bodloni meini prawf eraill yn yr etholaeth arfaethedig hon a'r ardaloedd cyfagos, mae angen edrych y tu hwnt i'r adran etholiadol.
- 6.44 Mae adran etholiadol Llansamlet yn cynnwys dwy Gymuned, sef Birchgrove a Llansamlet. Mae'r Comisiwn yn cynnig rhoi Cymuned Llansamlet yn etholaeth arfaethedig Swansea East, gyda Chymuned Birchgrove yn ffurfio rhan o

etholaeth arall (gweler paragraff 6.49 isod). Er bod hyn yn chwalu adran etholiadol, mae'n caniatáu i'r Comisiwn gadw at Reol 2 yn y ddeddfwriaeth, yn ogystal ag ystyried ystyriaethau eraill Rheol 5 yn yr etholaeth hon a'r ardaloedd cyfagos.

9. Neath

- 6.45 Ar hyn o bryd, mae **Aberavon** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aberafan (4,151), Baglan (5,541), Dwyrain Llansawel (2,317), Gorllewin Llansawel (2,172), Bryn a Chwmafan (5,137), Coed-ffranc Ganol (3,006), Gogledd Coed-ffranc (1,835), Gorllewin Coed-ffranc (2,047), Y Cymer (2,171), Glynorwng (870), Gwynfi (1,054), Margam (2,294), Port Talbot (4,368), Dwyrain Sandfields (DET)(5,160), Gorllewin Sandfields (5,079) a Thai-bach (3,832) ym Mwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, â chyfanswm o 51,034 o etholwyr, sydd 33% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 30% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.46 Ar hyn o bryd, mae **Gower** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Llandeilo Ferwallt (2,758), Clydach (5,850), Fairwood (2,319), Gorseinon (3,199), Gŵyr (3,039), Tre-gŵyr (4,063), Pontybrenin (3,275), Llanyfelach (3,865), Llwchwr Isaf (1,821), Mawr (1,485), Newton (2,831), Ystumllwynarth (3,407), Penclawdd (3,024), Penlle'r-gaer (2,248), Pennard (2,247), Penyrheol (4,435), Pontarddulais (4,776), Llwchwr Uchaf (2,194) ac West Cross (5,312) yn Ninas a Sir Abertawe, â chyfanswm o 62,148 o etholwyr, sydd 19% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.47 Ar hyn o bryd, mae **Neath** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aberdulais (1,745), Yr Allt-wen (1,838), Blaen-gwrach (1,567), Gogledd Bryn-Côch (1,874), De Bryn- Côch (4,529), Llangatwg (1,375), Cimla (3,259), Y Creunant (1,569), Cwmllynfell (938), Dyffryn (2,534), Glyn-nedd (2,683), Godre'r Graig (1,246), Gwauncaegurwen (2,284), Brynaman Isaf (1,059), Dwyrain Castell-nedd (4,886), Gogledd Castell-nedd (3,080), De Castell-nedd (3,649), Onllwyn (963), Pelenna (934), Pontardawe (4,135), Resolfen (2,480), Rhos (2,022), Blaendulais (1,634), Tonna (1,909), Trebannws (1,101) ac Ystalyfera (2,325) ym Mwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, â chyfanswm o 57,618 o etholwyr, sydd 25% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth, a 21% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.48 Ar hyn o bryd, mae **Swansea East** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Bôn-y-maen (5,122), Cwmbwrla (6,095), Glandwr (4,599), Llansamlet (10,900), Treforys (13,160), Mynydd-bach (7,085), Penderi (8,360) a St. Thomas (5,233) yn Ninas a Sir Abertawe, â chyfanswm o 60,554 o etholwyr, sydd 21%

yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 17% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.49 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Neath CC presennol;
2. adrannau etholiadol Coed-ffranc Ganol (3,006), Gogledd Coed-ffranc (1,835) a Gorllewin Coed-ffranc (2,047) ym Mwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot; ac
3. adrannau etholiadol Clydach (5,850), Mawr (1,485) a Llansamlet (heb Gymuned Llansamlet) (4,906) yn Ninas a Sir Abertawe.

Byddai gan yr etholaeth hon 76,747 o etholwyr, sydd 0.1% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Neath**.

6.50 Mae Cymuned Birchgrove yn rhedeg tua'r gogledd-ddwyrain ar hyd Cwm Tawe trwy adran etholiadol Clydach i etholaeth bresennol Neath. Mae'r Comisiwn o'r farn bod hon yn sylfaen dda ar gyfer ychwanegu'r ardaloedd hyn ac adran etholiadol gyfagos Mawr at etholaeth bresennol Neath. Fodd bynnag, ni fyddai hyn wrtho'i hun yn darparu nifer briodol o etholwyr o fodloni'r amrediad statudol.

6.51 Felly, ystyriodd y Comisiwn sawl dewis arall o ran pa adrannau etholiadol a chymunedau y gellid eu hychwanegu at yr etholaeth arfaethedig. Teimlai'r Comisiwn mai Cymuned Coedffranc oedd yr ardal fwyaf priodol i'w hychwanegu at yr etholaeth. Ystyriodd y Comisiwn gynnwys Cymunedau Ystradgynlais a Llansawel hefyd, ond byddai'r cyntaf yn croesi ffiniau Awdurdod Unedol ac etholaeth bresennol a, beth bynnag, byddai ychwanegu unrhyw un ohonynt yn golygu bod nifer yr etholwyr yn rhagori ar yr amrediad statudol.

10. Aberavon and Ogmore

6.52 Ar hyn o bryd, mae **Aberavon** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aberafan (4,151), Baglan (5,541), Dwyrain Llansawel (2,317), Gorllewin Llansawel (2,172), Bryn a Chwmafan (5,137), Coed-ffranc Ganol (3,006), Gogledd Coed-ffranc (1,835), Gorllewin Coed-ffranc (2,047), Y Cymer (2,171), Glyncorwg (870), Gwynfi (1,054), Margam (2,294), Port Talbot (4,368), Dwyrain Sandfields (DET)(5,160), Gorllewin Sandfields (5,079) a Thai-bach (3,832) ym Mwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, â chyfanswm o 51,034 o etholwyr, sydd 33% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 30% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.53 Ar hyn o bryd, mae **Ogmore** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Abercynffig (1,485), Betws (1,603), Melin Ifan Ddu (1,883), Blaengarw (1,314), Bryncethin (994), Bryncoch (1,495), Caerau (5,115), Cefn Cribwr (1,194), Felindre (2,153), Hendre (3,064), Llangeinor (924), Llangynwyd (2,329), Dwyrain Maesteg (3,833), Gorllewin Maesteg (4,342), Nant-y-moel (1,747), Ogmore Vale (2,335), Penprysg (2,426), Pontycymmer (1,770), Sarn (1,849) ac Ynysawdre (2,554) ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr; a
2. Brynna (2,956), Gilfach Goch (2,499), Llanharan (2,503) a Llanhari (2,689) yn Sir Rhondda Cynon Taf.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 55,699 o etholwyr, sydd 27% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 24% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.54 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. adrannau etholiadol Betws (1,603), Melin Ifan Ddu (1,883), Blaengarw (1,314), Caerau (5,115), Llangeinor (924), Llangynwyd (2,329), Dwyrain Maesteg (3,833), Gorllewin Maesteg (4,342), Nant-y-moel (1,747), Ogmore Vale (2,335), Pontycymmer (1,770) ac Ynysawdre (2,554) ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr; ac
2. adrannau etholiadol Aberafan (4,151), Baglan (5,541), Dwyrain Llansawel (2,317), Gorllewin Llansawel (2,172), Bryn a Chwmafan (5,137), Y Cymer (2,171), Glyncorwg (870), Gwynfi (1,054), Margam (2,294), Port Talbot (4,368), Dwyrain Sandfields (DET)(5,160), Gorllewin Sandfields (5,079) a Thai-bach (3,832) ym Mwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot.

Byddai gan yr etholaeth hon 73,895 o etholwyr, sydd 3.6% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Aberavon and Ogmore**.

6.55 Er bod etholaethau presennol Aberavon ac Ogmore wedi'u gwahanu'n hanesyddol, byddai eu hagosrwydd a chymuned fuddiant yn cefnogi cyfuno etholaeth bresennol Aberavon, ac eithrio Cymuned Coed-ffranc, â chymoedd Llynfi, Garw ac Ogwr yn etholaeth Ogmore. Ymddengys hyn yn fwy dymunol nag ymyrryd ar Dref Pen-y-bont ar Ogwr neu Fwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf.

11. Bridgend

6.56 Ar hyn o bryd, mae **Bridgend** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Bracla (8,208), Bryntirion, Trelales a Merthyr Mawr (6,057), Cefn Glas (1,247), Coety

(603), Corneli (5,082), Llangrallo Isaf (1,134), Litchard (1,798), Llangewydd a Brynhyfryd (1,949), Morfa (3,278), Y Castellnewydd (4,221), Newton (2,921), Notais (2,764), Yr Hengastell (3,589), Pendre (1,345), Pen-y-fai (1,893), Canol Dwyrain Porthcawl (2,591), Canol Gorllewin Porthcawl (2,788), Y Pîl (5,510) a Rest Bay (1,958) ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, â chyfanswm o 58,936 o etholwyr, sydd 23% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 19% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.57 Ar hyn o bryd, mae **Ogmore** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Abercynffig (1,485), Betws (1,603), Melin Ifan Ddu (1,883), Blaengarw (1,314), Bryncethin (994), Bryncoch (1,495), Caerau (5,115), Cefn Cribwr (1,194), Felindre (2,153), Hendre (3,064), Llangeinor (924), Llangynwyd (2,329), Dwyrain Maesteg (3,833), Gorllewin Maesteg (4,342), Nant-y-moel (1,747), Ogmore Vale (2,335), Penprysg (2,426), Pontycymmer (1,770), Sarn (1,849) ac Ynysawdre (2,554) ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr; a
2. Brynna (2,956), Gilfach Goch (2,499), Llanharan (2,503) a Llanhari (2,689) yn Sir Rhondda Cynon Taf.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 55,699 o etholwyr, sydd 27% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 24% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.58 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Bridgend CC presennol; ac
2. adrannau etholiadol Abercynffig (1,485), Bryncethin (994), Bryncoch (1,495), Cefn Cribwr (1,194), Felindre (2,153), Hendre (3,064), Penprysg (2,426) a Sarn (1,849) ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Byddai gan yr etholaeth hon 73,596 o etholwyr, sydd 4% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Bridgend**.

6.59 Mae etholaeth bresennol Bridgend yn cynnwys prif ardal drefol Pen-y-bont ar Ogwr. Roedd y Comisiwn o'r farn ei bod yn briodol cynyddu nifer yr etholwyr er mwyn cyrraedd yr amrediad statudol, trwy ychwanegu adrannau etholiadol sy'n rhan o Fwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr o etholaeth bresennol Ogmore. Mae gan hyn y fantais o beidio â chroesi ffiniau unrhyw Awdurdodau Unedol. Byddai cynigion eraill yn gwneud hynny.

6.60 Eir i'r afael â'r pedair adran etholiadol sy'n weddill yn etholaeth Ogmore yn y cynigion isod (paragraff 6.122).

12. The Vale of Glamorgan

6.61 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff South and Penarth** BC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Butetown (6,277), Grangetown (12,097), Llanrhymni (7,788), Tredelerch (6,199), Y Sblot (9,012) a Throwbridge (10,794) yn Ninas a Sir Caerdydd; a
2. Cornerswell (3,955), Llandochoau (1,488), Plymouth (4,526), St. Augustine's (4,696), Stanwell (3,214) a Sili (3,561) yn Mwrdeistref Sirol Bro Morgannwg.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 73,690 o etholwyr, sydd 4% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac o fewn yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.62 Ar hyn o bryd, mae **Vale of Glamorgan** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Baruc (4,815), Buttrills (4,164), Cadog (7,022), Castleland (3,033), Y Cwrt (3,198), Y Bont-faen (5,126), Dinas Powys (6,144), Dyfan (3,877), Gibbonsdown (3,878), Illtyd (6,146), Llandw/Ewenni (2,115), Llanilltud Fawr (7,910), Llanbedr-y-fro (1,779), Y Rhws (5,107), Sain Tathan (2,434), Saint-y-Brid (2,213) a Gwenfo (2,206) ym Mwrdeistref Sirol Bro Morgannwg, â chyfanswm o 71,171 o etholwyr, sydd 7% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 2% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.63 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Vale of Glamorgan CC presennol; ac
2. adran etholiadol Sili (3,561) ym Mwrdeistref Sirol Bro Morgannwg.

Byddai gan yr etholaeth hon 74,728 o etholwyr, sydd 2.5% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **The Vale of Glamorgan**.

6.64 Mae etholaeth bresennol Vale of Glamorgan 2% yn unig yn is na nifer leiaf yr etholwyr yn yr amrediad etholwyr statudol. Mae'r Comisiwn yn cynnig ychwanegu adran etholiadol Sully at etholaeth bresennol Vale of Glamorgan. Cyn yr Arolwg Cyffredinol diwethaf o etholaethau, hoffai'r Comisiwn dynnu sylw at y ffaith bod etholaeth Vale of Glamorgan yn cynnwys adran etholiadol Sully. Byddai'r etholaeth ganlyniadol yn cynnwys adrannau etholiadol sy'n rhan o'r un Awdurdod Unedol. Credai'r Comisiwn y byddai manteision yr etholaeth arfaethedig yn gorbwyso manteision cadw etholaeth bresennol Cardiff South and Penarth, er ei bod o fewn yr amrediad etholwyr statudol ar hyn o bryd.

13. Cardiff West

- 6.65 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff North** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Gabalfa (6,699), Y Mynydd Bychan (9,714), Llysfaen (2,839), Ystum Taf (5,449), Llanisien (12,945), Pontprennau/Yr Hen Laneirwg (6,956), Rhiwbeina (9,103) a Yr Eglwys Newydd Tongwynlais (12,672) yn Ninas a Sir Caerdydd, â chyfanswm o 66,290 o etholwyr, sydd 14% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 9% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.66 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff West** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Caerau (7,242), Treganna (10,124), Creigiau/Sain Ffagan (3,947), Trelai (9,172), Y Tyllgoed (9,251), Llandaf (7,216), Pentyrch (2,728), Radyr (4,845), a Riverside (8,835) yn Ninas a Sir Caerdydd, â chyfanswm o 63,360 o etholwyr, sydd 17% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 13% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.67 Ar hyn o bryd, mae **Pontypridd** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Beddau (3,208), Pentre'r Eglwys (3,530), Graig (1,757), Y Ddraenen Wen (2,797), Tref Llantrisant (3,770), Llanilltud Faerdre (4,738), Pont-y-clun (6,035), Tref Pontypridd (2,252), Rhondda (3,598), Canol Rhydfelen/Ilan (3,199), Ffynnon Taf (2,818), Tonysguboriau (2,029), Ton-Teg (3,383), Dwyrain Tonyrefail (4,429), Gorllewin Tonyrefail (4,641), Trallwng (2,842), Trefforest (3,066) a Thyn-y-nant (2,567) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, â chyfanswm o 60,016 o etholwyr, sydd 22% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 18% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.68 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:
1. Cardiff West BC presennol;
 2. adran etholiadol Ystum Taf (5,449) yn Ninas a Sir Caerdydd; ac
 3. adran etholiadol Pont-y-clun (6,035) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf.
- Byddai gan yr etholaeth hon 74,844 o etholwyr, sydd 2.3% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Cardiff West**.
- 6.69 Er mwyn cael nifer ofynnol o etholwyr i fodloni'r amrediad etholwyr statudol, mae'r Comisiwn yn cynnig ychwanegu dwy adran etholiadol at etholaeth bresennol Cardiff West. Mae rhan ogledd-orllewinol yr etholaeth bresennol yn weddol wledig o ran ei natur o'i chymharu â'r etholaethau eraill yng

Nghaerdydd. Felly, mae'r Comisiwn o'r farn bod adran etholiadol Pont-y-Clun, sydd wedi'i chysylltu â Chaerdydd gan yr A4119, yn adran etholiadol briodol i'w hychwanegu at yr etholaeth. Hefyd, ystyriodd y Comisiwn ba rannau o Gaerdydd y gellid eu hychwanegu at yr etholaeth. O'r adrannau etholiadol yn uniongyrchol gyfagos at yr etholaeth bresennol, ystyriwyd mai Ystum Taf oedd yr etholaeth fwyaf priodol, oherwydd ei bod wedi'i chysylltu gan yr A4054 (Bridge Road) a ffyrdd sy'n arwain oddi ar yr A48 (Western Avenue).

14. Cardiff Central and Penarth

6.70 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff Central** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Adamsdown (5,730), Cathays (14,857), Cyncoed (8,660), Pentwyn (10,363), Penylan (9,801) a Phlasnewydd (12,807) yn Ninas a Sir Caerdydd, â chyfanswm o 62,218 o etholwyr, sydd 19% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.71 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff North** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Gabalfa (6,699), Y Mynydd Bychan (9,714), Llysfaen (2,839), Ystum Taf (5,449), Llanisien (12,945), Pontpennau/Yr Hen Laneirwg (6,956), Rhiwbeina (9,103) a Yr Eglwys Newydd Tongwynlais (12,672) yn Ninas a Sir Caerdydd, â chyfanswm o 66,290 o etholwyr, sydd 14% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 9% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.72 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff South and Penarth** BC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Butetown (6,277), Grangetown (12,097), Llanrhymni (7,788), Tredelerch (6,199), Y Sblot (9,012) a Throwbridge (10,794) yn Ninas a Sir Caerdydd; a
2. Cornerswell (3,955), Llandochoau (1,488), Plymouth (4,526), St. Augustine's (4,696), Stanwell (3,214) a Sili (3,561) ym Mwrdeistref Sirol Bro Morgannwg.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 73,690 o etholwyr, sydd 4% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac o fewn nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.73 Cynigir creu etholaeth fwrdeistrefol yn cynnwys:

1. adrannau etholiadol Adamsdown (5,730), Butetown (6,277), Cathays (14,857), Gabalfa (6,699), Grangetown (12,097) a Phlasnewydd (12,807) yn Ninas a Sir Caerdydd; ac

2. adrannau etholiadol Cornerswell (3,955), Llandochoau (1,488), Plymouth (4,526), St. Augustine's (4,696) a Stanwell (3,214) ym Mwrdeistref Sirol Bro Morgannwg.

Byddai gan yr etholaeth hon 76,346 o etholwyr, sydd 0.4% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Cardiff Central and Penarth**.

- 6.74 Mae'r Comisiwn yn cynnig creu etholaeth newydd o ran o etholaeth bresennol Cardiff South and Penarth ac adrannau etholiadol eraill i'r gogledd ohoni. O adran etholiadol Butetown, byddai'r etholaeth yn ymestyn tua'r gogledd i Ganol y Ddinas a'r ardaloedd preswyl cyfagos, yn hytrach na thua'r dwyrain. Felly, ychwanegwyd adrannau etholiadol Adamsdown, Cathays a Phlasnewydd. Yn ogystal, mae'r Comisiwn wedi cynnwys adran etholiadol Gabalfa, sydd ar yr ochr ddeheuol i'r A48 (Western Avenue), sy'n ymddangos yn fwy priodol na'i chynnwys mewn etholaeth i'r ochr ogleddol o'r ffordd ddeuol. Er bod hyn yn wahanol iawn i'r etholaethau presennol, credai'r Comisiwn ei bod yn darparu trefniant priodol ar gyfer yr etholaeth hon a'r ardaloedd cyfagos.

15. Cardiff East

- 6.75 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff Central** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Adamsdown (5,730), Cathays (14,857), Cyncoed (8,660), Pentwyn (10,363), Penylan (9,801) a Phlasnewydd (12,807) yn Ninas a Sir Caerdydd, â chyfanswm o 62,218 o etholwyr, sydd 19% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.76 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff North** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Gabalfa (6,699), Y Mynydd Bychan (9,714), Llysfaen (2,839), Ystum Taf (5,449), Llanisien (12,945), Pontpennau/Yr Hen Laneirwg (6,956), Rhiwbeina (9,103) a Yr Eglwys Newydd Tongwynlais (12,672) yn Ninas a Sir Caerdydd, â chyfanswm o 66,290 o etholwyr, sydd 14% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 9% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.77 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff South and Penarth** BC yn cynnwys adrannau etholiadol:
1. Butetown (6,277), Grangetown (12,097), Llanrhymni (7,788), Tredelerch (6,199), Y Sblot (9,012) a Throwbridge (10,794) yn Ninas a Sir Caerdydd; a
 2. Cornerswell (3,955), Llandochoau (1,488), Plymouth (4,526), St. Augustine's (4,696), Stanwell (3,214) a Sili (3,561) ym Mwrdeistref Sirol Bro Morgannwg.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 73,690 o etholwyr, sydd 4% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac o fewn nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.78 Cynigir creu etholaeth fwrdeistrefol yn cynnwys adrannau etholiadol Cyncoed (8,660), Y Mynydd Bychan (9,714), Llanrhymni (7,788), Pentwyn (10,363), Penylan (9,801), Pontprennau/ Yr Hen Laneirwg (6,956), Tredelerch (6,199), Y Sblot (9,012) a Throwbridge (10,794) yn Ninas a Sir Caerdydd. Byddai gan yr etholaeth hon 79,287 o etholwyr, sydd 3.5% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Cardiff East**.

6.79 Mae'r Comisiwn o'r farn bod yr adrannau etholiadol hynny sydd i'w cynnwys yn yr etholaeth arfaethedig hon, ac sy'n rhan o etholaethau presennol Cardiff South and Penarth a Cardiff Central, yn cyd-fynd â'i gilydd yn dda. Fodd bynnag, nid yw'r adrannau hyn ar eu pennau eu hunain yn darparu digon o etholwyr i greu etholaeth sydd o fewn yr amrediad etholwyr statudol, felly mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys dwy adran etholiadol arall yng Nghaerdydd, sef Y Mynydd Bychan a Phontprennau/ Yr Hen Laneirwg, sydd yn uniongyrchol gyfagos at Gyncoed a Throwbridge, yn ôl eu trefn.

16. Caerphilly and Cardiff North

6.80 Ar hyn o bryd, mae **Caerphilly** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Cwm Aber (4,510), Bargoed (4,331), Bedwas, Trethomas a Machen (7,630), Gilfach (1,525), Hengoed (3,671), Llanbradach (3,171), Morgan Jones (4,909), Nelson (3,482), Penyrheol (8,777), St. Cattwg (5,586), St. James (4,153), St. Martins (6,335) ac Ystrad Mynach (3,553) ym Mwrdeistref Sirol Caerffili, â chyfanswm o 61,633 o etholwyr, sydd 20% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.81 Ar hyn o bryd, mae **Cardiff North** BC yn cynnwys adrannau etholiadol Gabalfa (6,699), Y Mynydd Bychan (9,714), Llysfaen (2,839), Ystum Taf (5,449), Llanisien (12,945), Pontprennau/Yr Hen Laneirwg (6,956), Rhiwbeina (9,103) ac Yr Eglwys Newydd Tongwynlais (12,672) yn Ninas a Sir Caerdydd, â chyfanswm o 66,290 o etholwyr, sydd 14% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 9% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.82 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. adrannau etholiadol Cwm Aber (4,510), Bedwas, Trethomas a Machen (7,630), Morgan Jones (4,909), Penyrheol (8,777), St. James (4,153) a St. Martins (6,335) ym Mwrdeistref Sirol Caerffili; ac
2. adrannau etholiadol Llysfaen (2,839), Llanisien (12,945), Rhiwbeina (9,103) a, Yr Eglwys Newydd Tongwynlais (12,672) yn Ninas a Sir Caerdydd.

Byddai gan yr etholaeth hon 73,873 o etholwyr, sydd 3.6% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Caerphilly and Cardiff North**.

- 6.83 Dan y cynnig arfaethedig, bu rhaid cyfuno adrannau etholiadol penodol sy'n rhan o etholaeth bresennol Cardiff North ar hyn o bryd ag adrannau etholiadol y tu allan i Awdurdod Unedol Caerdydd. Ceir cysylltiadau ffordd a rheilffordd rhwng Caerffili a Chaerdydd. Trwy gynnwys yr adrannau etholiadol yn nhref Caerffili, sef St. James (sy'n cynnwys yr ardaloedd Castle Park, Lansbury Park a Mornington Meadows) a Bedwas, Trethomas a Machen (sy'n cynnwys ardaloedd Penyrheol, Trecenydd ac Energlyn) caiff etholaeth newydd ei chreu sydd o fewn yr amrediad etholwyr statudol.
- 6.84 Mae'r Comisiwn yn cydnabod y bu gwahaniad rhwng Caerffili a Chaerdydd yn hanesyddol. Fodd bynnag, credai'r Comisiwn fod y cynnig hwn yn fwy dymunol na chynlluniau amgen.

17. Newport West and Sirhowy Valley

- 6.85 Ar hyn o bryd, mae **Caerphilly** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Cwm Aber (4,510), Bargoed (4,331), Bedwas, Trethomas a Machen (7,630), Gilfach (1,525), Hengoed (3,671), Llanbradach (3,171), Morgan Jones (4,909), Nelson (3,482), Penyrheol (8,777), St. Cattwg (5,586), St. James (4,153), St. Martins (6,335) ac Ystrad Mynach (3,553) ym Mwrdeistref Sirol Caerffili, â chyfanswm o 61,633 o etholwyr, sydd 20% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.86 Ar hyn o bryd, mae **Islwyn** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aberbargoed (2,509), Abercarn (3,881), Argoed (1,912), Y Coed Duon (6,168), Cefn Fforest (2,742), Crosskeys (2,445), Crymlyn (4,334), Maesycwmmwr (1,707), Trecelyn (4,685), Pengam (2,681), Penmaen (3,946), Pontllanfraith (6,159), Dwyrain Rhisga (4,643), Gorllewin Rhisga (3,988) ac Ynysddu (2,811) ym Mwrdeistref Sirol Caerffili, â chyfanswm o 54,611 o etholwyr, sydd 29% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 25% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.87 Ar hyn o bryd, mae **Newport West** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Allt-yr-ynn (6,555), Betws (5,452), Caerllion (6,889), Y Gaer (6,304), Y Graig

(4,620), Malpas (6,041), Maerun (4,611), Pilgwenlli (4,382), Tŷ-du (7,843), Shaftesbury (3,767), Stow Hill (3,079) a Pharc Tredegar (2,922) yn Ninas Casnewydd, â chyfanswm o 62,465 o etholwyr, sydd 18% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 14% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.88 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. adrannau etholiadol Aberbargoed (2,509), Abercarn (3,881), Bargoed (4,331), Crosskeys (2,445), Gilfach (1,525), Hengoed (3,671), Llanbradach (3,171), Maesycwmmmer (1,707), Nelson (3,482), Pengam (2,681), Pontllanfraith (6,159), Dwyrain Rhisga (4,643), Gorllewin Rhisga (3,988), St. Cattwg (5,586), Ynysddu (2,811) ac Ystrad Mynach (3,553) ym Mwrdeistref Sirol Caerffili; ac
2. adrannau etholiadol Y Graig (4,620), Maerun (4,611) a Thŷ-du (7,843) yn Ninas Casnewydd.

Byddai gan yr etholaeth hon 73,217 o etholwyr, sydd 4.5% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Newport West and Sirhowy**.

6.89 Mae'r Comisiwn yn cynnig cyfuno'r rhannau hynny o etholaeth bresennol Caerffili nad ydynt wedi'u cynnwys yn etholaeth arfaethedig Caerphilly and Cardiff North ag ardaloedd i'r dwyrain. Hoffai'r Comisiwn osgoi croeso ffiniau Awdurdodau Unedol ac etholaethau presennol lle bynnag y bo modd ac, oherwydd hynny, mae wedi edrych ymhellach tuag at Fwrdeistref Sirol Caerffili yn hytrach na thua'r gogledd-orllewin neu'r gogledd ar ardaloedd Awdurdodau Unedol eraill wrth greu'r etholaeth hon. Mae'r etholaeth arfaethedig yn dilyn rhwydwaith y ffyrdd tua'r de o Gymuned Bargoed ar hyd dyffryn Sirhowy i adrannau etholiadol Tŷ-du a Graig yn Ninas Casnewydd. Yr adrannau etholiadol hyn yng Nghasnewydd yw'r rhai sydd wedi'u gwahanu'n gyfan gwbl oddi wrth ogledd-orllewin y ddinas gan yr M4. Yna, mae rhwydwaith y ffyrdd yn parhau tua'r de ar hyd yr A4072 a'r A48 i Maerun, sydd wedi'i chynnwys hefyd.

6.90 Mae gan yr etholaeth arfaethedig hon y fantais o gael gwarded â'r anghysondeb yn y trefniadau presennol. Ar hyn o bryd, mae Cymuned Bargoed, sy'n cynnwys adrannau etholiadol Aberbargoed, Bargoed a Gilfach, wedi'i gwahanu gan etholaethau presennol Caerphilly ac Islwyn, gydag adran etholiadol Aberbargoed yn Islwyn. Byddai'r cynnig hwn yn dod â Chymuned Bargoed at ei gilydd mewn un etholaeth.

6.91 Mae'r adrannau etholiadol sy'n weddill yn etholaeth bresennol Islwyn wedi'u cynnwys yn etholaeth arfaethedig Blaenau Gwent ym mharagraff 6.108.

18. Newport Central

6.92 Ar hyn o bryd, mae **Newport East** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Alway (5,664), Beechwood (5,601), Langstone (3,442), Liswerry (7,671), Llan-wern (2,264), Ringland (6,160), Sain Silian (6,144) a Victoria (4,455) yn Ninas Casnewydd ac,
2. Castell Caldicot (1,536), Dewstow (1,485), Green Lane (1,523), Mill (2,180), Rogiet (1,335), Hafren (1,395), The Elms (2,435) ac West End (1,536) yn Sir Fynwy.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 65,101 o etholwyr, sydd 15% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 11% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.93 Ar hyn o bryd, mae **Newport West** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Allt-yr-ynn (6,555), Betws (5,452), Caerllion (6,889), Y Gaer (6,304), Y Graig (4,620), Malpas (6,041), Maerun (4,611), Pilgwenlli (4,382), Tŷ-du (7,843), Shaftesbury (3,767), Stow Hill (3,079) a Pharc Tredegar (2,922) yn Ninas Casnewydd, â chyfanswm o 62,465 o etholwyr, sydd 18% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 14% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.94 Cynigir creu etholaeth fwrdeistrefol yn cynnwys adrannau etholiadol Allt-yr-ynn (6,555), Alway (5,664), Beechwood (5,601), Betws (5,452), Y Gaer (6,304), Liswerry (7,671), Llan-wern (2,264), Malpas (6,041), Pilgwenlli (4,382), Ringland (6,160), Shaftesbury (3,767), Sain Silian (6,144), Stow Hill (3,079), Parc Tredegar (2,922) a Victoria (4,455) yn Ninas Casnewydd. Byddai gan yr etholaeth hon 76,461 o etholwyr, sydd 0.2% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Newport Central**.

6.95 Yn bennaf, mae'r etholaeth arfaethedig hon yn cynnwys adrannau etholiadol yn Ninas Casnewydd sydd i'r de o'r M4. Mae'r cyfuniad hwn yn creu etholaeth sydd o fewn yr amrediad etholwyr statudol ac yn caniatáu ffurfio etholaethau yn yr ardaloedd cyfagos.

19. Monmouthshire

6.96 Ar hyn o bryd, mae **Monmouth** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Caer-went (1,434), Cantref (1,693), Y Castell (1,616), Croesonnen (1,635), Crucornau Fawr (1,702), Devauden (1,175), Dixton gyda Osbaston (1,875), Drybridge (2,535), Goetre Fawr (1,862), Grofield (1,382), Lansdown (1,711), Larkfield (1,532), Llanbadog (1,038), Bryn Llanelli (3,157), Llan-

- ffwyst Fawr (DET)(1,409), Llangybi Fawr (1,483), Llanofar (1,841), Llandeilo Gresynni (1,414), Llanwenarth Tu Draw (1,126), Y Maerdy (1,414), Llanfihangel Troddi (977), Overmonnow (1,779), Porth Sgiwed (1,702), Y Priordy (1,508), Rhaglan (1,552), St. Arvans (1,260), St. Christopher's (1,872), St. Kingsmark (2,275), St. Mary's (1,449), Drenewydd Gelli-farch (1,778), Thornwell (2,038), Tryleg Unedig (2,155), Brynbuga (1,943) ac Wyesham (1,673) yn Sir Fynwy; a
2. Gogledd Croesyceiliog (2,762), De Croesyceiliog (1,487), Gogledd Llanyrafon (1,621) a De Llanyrafon (2,236) ym Mwrdeistref Sirol Torfaen.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 65,101 o etholwyr, sydd 15% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 11% yn is na'r amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.97 Ar hyn o bryd, mae **Newport East** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Alway (5,664), Beechwood (5,601), Langstone (3,442), Liswerry (7,671), Llan-wern (2,264), Ringland (6,160), Sain Silian (6,144) a Victoria (4,455) yn Ninas Casnewydd ac,
2. Castell Caldicot (1,536), Dewstow (1,485), Green Lane (1,523), Mill (2,180), Rogiet (1,335), Hafren (1,395), The Elms (2,435) ac West End (1,536) yn Sir Fynwy.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 65,101 o etholwyr, sydd 15% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 11% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.98 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Caer-went (1,434), Castell Caldicot (1,536), Cantref (1,693), Y Castell (1,616), Croesonnen (1,635), Crucornau Fawr (1,702), Devauden (1,175), Dewstow (1,485), Dixton gyda Osbaston (1,875), Drybridge (2,535), Goetre Fawr (1,862), Green Lane (1,523), Grofield (1,382), Lansdown (1,711), Larkfield (1,532), Llanbadog (1,038), Bryn Llanelli (3,157), Llan-ffwyst Fawr (DET)(1,409), Llangybi Fawr (1,483), Llanofar (1,841), Llandeilo Gresynni (1,414), Llanwenarth Tu Draw (1,126), Y Maerdy (1,414), Mill (2,180), Llanfihangel Troddi (977), Overmonnow (1,779), Porth Sgiwed (1,702), Y Priordy (1,508), Rhaglan (1,552), Rogiet (1,335), Hafren (1,395), St. Arvans (1,260), St. Christopher's (1,872), St. Kingsmark (2,275), St. Mary's (1,449), The Elms (2,435) Drenewydd Gelli-farch (1,778), Thornwell (2,038), Tryleg Unedig (2,155), Brynbuga (1,943), West End (1,536) ac Wyesham (1,673) yn Sir Fynwy; a
2. Langstone (3,442) yn Ninas Casnewydd.

Byddai gan yr etholaeth hon 73,862 o etholwyr, sydd 3.6% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Monmouthshire**.

- 6.99 Mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys Awdurdod Unedol cyfan Sir Fynwy yn yr etholaeth newydd. Byddai hyn yn cadw llawer o etholaeth bresennol Monmouth ac yn cynnwys yr adrannau etholiadol yn ne Sir Fynwy sy'n rhan o etholaeth Newport East ar hyn o bryd.
- 6.100 Fodd bynnag, pe byddai ffin yr Awdurdod Unedol â Thorfaen yn cael ei pharchu, ni fyddai digon o etholwyr yn Sir Fynwy i greu etholaeth sydd o fewn yr amrediad etholwyr statudol. Felly, mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys adran etholiadol Langstone yn Ninas Casnewydd, sy'n rhan o etholaeth Newport East ar hyn o bryd, yn yr etholaeth hon. Mae'r adran etholiadol hon wedi'i chysylltu ag Awdurdod Unedol Sir Fynwy gan yr M4 a'r A48. Mae ei chynnwys yn caniatáu i ni ffurfio'r etholaeth arfaethedig ac yn caniatáu i ni greu etholaethau priodol yn yr ardaloedd cyfagos.

20. Torfaen

6.101 Ar hyn o bryd, mae **Monmouth** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Caer-went (1,434), Cantref (1,693), Y Castell (1,616), Croesonnen (1,635), Crucornau Fawr (1,702), Devauden (1,175), Dixton gyda Osbaston (1,875), Drybridge (2,535), Goetre Fawr (1,862), Grofield (1,382), Lansdown (1,711), Larkfield (1,532), Llanbadog (1,038), Bryn Llanelli (3,157), Llanffwyst Fawr (DET)(1,409), Llanybi Fawr (1,483), Llanofor (1,841), Llandeilo Gresynni (1,414), Llanwenarth Tu Draw (1,126), Y Maerdy (1,414), Llanfihangel Troddi (977), Overmonnow (1,779), Porth Sgiwed (1,702), Y Priordy (1,508), Rhaglan (1,552), St. Arvans (1,260), St. Christopher's (1,872), St. Kingsmark (2,275), St. Mary's (1,449), Drenwydd Gelli-farch (1,778), Thornwell (2,038), Tryleg Unedig (2,155), Brynbuga (1,943) ac Wyesham (1,673) yn Sir Fynwy; a
2. Gogledd Croesyceiliog (2,762), De Croesyceiliog (1,487), Gogledd Llanyrafon (1,621) a De Llanyrafon (2,236) ym Mwrdeistref Sirol Torfaen.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 65,101 o etholwyr, sydd 15% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 11% yn is na'r amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

- 6.102 Ar hyn o bryd, mae **Newport West** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Allt-yr-ynn (6,555), Betws (5,452), Caerllion (6,889), Y Gaer (6,304), Y Graig (4,620), Malpas (6,041), Maerun (4,611), Pilgwenlli (4,382), Tŷ-du (7,843), Shaftesbury (3,767), Stow Hill (3,079) a Pharc Tredegar (2,922) yn Ninas Casnewydd, â chyfanswm o 62,465 o etholwyr, sydd 18% yn is na chwota

etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 14% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.103 Ar hyn o bryd, mae **Torfaen** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Abersychan (5,286), Blaenafon (4,479), Bryn-wern (1,368), Coed Efa (1,695), Cwmyngsgoi (1,064), Fairwater (4,051), Greenmeadow (2,925), Llantarnam (4,088), New Inn (4,881), Panteg (5,663), Pontnewydd (4,818), Pontnewynydd (1,163), Pont-y-pwl (1,449), St. Cadocs a Phen-y-garn (1,129), Llanfihangel Llantarnam (2,777), Snatchwood (1,581), Trefddyn (2,518), Two Locks (4,729), Cwmbran (4,077) ac Wainfelin (1,903) ym Mwrdeistref Sirol Torfaen â chyfanswm o 61,644 o etholwyr, sydd 20% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 15% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.104 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Torfaen CC presennol;
2. adran etholiadol Caerllion (6,889) yn Ninas Casnewydd; ac
3. adrannau etholiadol Gogledd Croesyceiliog (2,762), De Croesyceiliog (1,487), Gogledd Llanyrafon (1,621) a De Llanyrafon (2,236) ym Mwrdeistref Sirol Torfaen.

Byddai gan yr etholaeth hon 76,639 o etholwyr, sydd 2 etholydd yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Torfaen**.

6.105 Mae'r Comisiwn yn bwriadu creu etholaeth sy'n cynnwys pob un o'r adrannau etholiadol yn Awdurdod Unedol Torfaen. Fodd bynnag, nid yw'r adrannau hyn yn ddigon ynddynt eu hunain i greu etholaeth sydd o fewn yr amrediad etholwyr statudol. Credai'r Comisiwn mai'r cam mwyaf priodol yw cynnwys adran etholiadol Caerleon yn yr etholaeth hon.

21. Blaenau Gwent

6.106 Ar hyn o bryd, mae **Blaenau Gwent** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Abertyleri (3,421), Badminton (2,544), Beaufort (2,976), Y Blaenau (3,605), Brynmawr (4,212), Cwm (3,419), Cwmtlyeri (3,667), Gogledd Glynebwy (3,467), De Glynebwy (3,021), Georgetown (2,668), Llanhilleth (3,686), Nantyglo (3,491), Rassau (2,494), Sirhowi (4,387), Six Bells (1,878) a Canol a Gorllewin Tredegar (4,581) ym Mwrdeistref Sirol Blaenau Gwent â chyfanswm o 53,517 o etholwyr, sydd 30% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 27% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.107 Ar hyn o bryd, mae **Islwyn** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aberbargoed (2,509), Abercarn (3,881), Argoed (1,912), Y Coed Duon (6,168), Cefn Fforest (2,742), Crosskeys (2,445), Crymlyn (4,334), Maesycwmmmer (1,707), Trecelyn (4,685), Pengam (2,681), Penmaen (3,946), Pontllanfraith (6,159), Dwyrain Rhisga (4,643), Gorllewin Rhisga (3,988) a Ynysddu (2,811) ym Mwrdeistref Sirol Caerffili, â chyfanswm o 54,611 o etholwyr, sydd 29% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 25% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.108 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Blaenau Gwent CC presennol; ac
2. adrannau etholiadol Argoed (1,912), Y Coed Duon (6,168), Cefn Fforest (2,742), Crymlyn (4,334), Trecelyn (4,685) a Phenmaen (3,946) ym Mwrdeistref Sirol Caerffili.

Byddai gan yr etholaeth hon 77,304 o etholwyr, sydd 0.9% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Blaenau Gwent**.

6.109 Mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys y rhan honno o etholaeth bresennol Islwyn nad yw wedi'i chynnwys yn etholaeth arfaethedig Newport West and Sirhowy yn yr etholaeth newydd. Fodd bynnag, byddai'n rhaid ychwanegu rhagor o adrannau etholiadol er mwyn sicrhau bod yr etholaeth arfaethedig hon o fewn yr amrediad etholwyr statudol. Ymddengys i'r Comisiwn y byddai'n briodol ystyried ardaloedd tua'r gogledd ym Mlaenau Gwent. Trwy ychwanegu etholaeth bresennol ac Awdurdod Unedol cyfan Blaenau Gwent at weddill etholaeth bresennol Islwyn, caiff etholaeth ei chreu sydd o fewn yr amrediad etholwyr statudol. Ceir cysylltiadau ffyrdd rhwng yr ardaloedd hyn ar hyd yr A467 a'r A4048.

22. Heads of the Valleys

6.110 Ar hyn o bryd, mae **Cynon Valley** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Gogledd Aberaman (3,873), De Aberaman (3,476), Abercynon (4,740), Dwyrain Aberdâr (5,236), Gorllewin Aberdâr/Llwyd-coed (7,324), Cilfynydd (2,116), Cwmbach (3,268), Glyncoch (2,119), Hirwaun (3,176), Dwyrain Aberpennar (2,206), Gorllewin Aberpennar (3,159), Penrhiw-ceibr (4,447), Pen-y-waun (2,122), Y Rhigos (1,414) ac Ynysybwl (3,540) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, â chyfanswm o 52,216 o etholwyr sydd 32% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 28% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.111 Ar hyn o bryd, mae **Merthyr Tydfil and Rhymney** CC yn cynnwys:

1. adrannau etholiadol Cwm Darran (1,808), Moriah (3,164), Tredegar Newydd (3,361), Pontlotyn (1,410) a Thwyn Carno (1,670) ym Mwrdeistref Caerffili; ac
2. adrannau etholiadol Bedlinog (2,547), Cyfarthfa (5,065), Dowlais (5,041), Y Gurnos (3,386), Bro Merthyr (2,830), Y Parc (3,289), Pen-y-darren (3,780), Plymouth (3,991), Y Dref (5,700), Treharris (4,928) ac Y Faenor (2,787) ym Mwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 54,757 o etholwyr, sydd 29% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 25% yn is na'r amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.112 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Merthyr Tydfil and Rhymney CC presennol; ac
2. adrannau etholiadol Dwyrain Aberdâr (5,236), Gorllewin Aberdâr/Llwyd-coed (7,324), Hirwaun (3,176), Pen-y-waun (2,122) ac Y Rhigos (1,414) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf.

Byddai gan yr etholaeth hon 74,029 o etholwyr, sydd 3.4% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Heads of the Valleys**.

- 6.113 Ar hyn o bryd, mae nifer yr etholwyr ym Merthyr Tydfil and Rhymney yn sylweddol is na'r amrediad etholwyr statudol. Credai'r Comisiwn fod gan yr ardal hon fwy yn gyffredin â'r ardaloedd tua'r gorllewin yn dilyn ffordd Blaenau'r Cymoedd (yr A465) i Gwm Cynon a chymunedau Aberdâr, Aberaman ac Aberpennar yn y cymoedd i'r de o'r A465 na'r ardaloedd gwledig yn bennaf yn Sir Frycheiniog i'r gogledd. Mae'r Comisiwn yn cynnig etholaeth a fyddai'n ymestyn tuag adrannau mwy gogleddol etholaeth bresennol Cynon Valley mor bell ag Aberdâr yn y de.

23. Rhondda

- 6.114 Ar hyn o bryd, mae **Cynon Valley** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Gogledd Aberaman (3,873), De Aberaman (3,476), Abercynon (4,740), Dwyrain Aberdâr (5,236), Gorllewin Aberdâr/Llwyd-coed (7,324), Cilfynydd (2,116), Cwmbach (3,268), Glyncoch (2,119), Hirwaun (3,176), Dwyrain Aberpennar (2,206), Gorllewin Aberpennar (3,159), Penrhiw-ceibr (4,447), Pen-y-waun (2,122), Y Rhigos (1,414) ac Ynysybwl (3,540) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, â chyfanswm o 52,216 o etholwyr sydd 32% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 28% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.115 Ar hyn o bryd, mae **Rhondda** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Cwm Clydach (2,198), Cymer (4,237), Glyn Rhedyn (3,228), Llwyn-y-pia (1,698), Y Maerdy (2,373), Pentre (3,989), Pen-y-graig (4,112), Y Porth (4,480), Tonypany (2,727), Trealaw (2,936), Treherbert (4,477), Treorci (6,032), Tylorstown (3,327), Ynyshir (2,478) ac Ystrad (4,473) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, â chyfanswm o 52,765 sydd 31% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 28% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.116 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Rhondda CC presennol; ac
2. adrannau etholiadol Gogledd Aberaman (3,873), De Aberaman (3,476), Cwmbach (3,268), Dwyrain Aberpennar (2,206), Gorllewin Aberpennar (3,159) a Phenrhiw-ceibr (4,447) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf.

Byddai gan yr etholaeth hon 73,194 o etholwyr, sydd 4.5% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Rhondda**.

6.117 Mae nifer yr etholwyr yn etholaeth bresennol Rhondda yn is o lawer na'r amrediad etholwyr statudol. Oherwydd hynny, mae'r Comisiwn wedi ystyried creu etholaeth newydd yn cynnwys etholaeth bresennol Rhondda ac adrannau etholiadol penodol yn etholaeth bresennol Cynon Valley.

6.118 Yma, mae'r Comisiwn wedi rhoi sylw priodol i gysylltiadau ffyrdd rhwng cymoedd Rhondda a Chynon. Yr A4233 ym mhen mwyaf gogledd yr etholaeth arfaethedig yw'r prif gyswllt. O ystyried hyn, mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys etholaeth bresennol Cynon Valley i'r de o Aberdâr (ac eithrio Abercynon, Cilfynydd, Glyncoch ac Ynysybwl) yn yr etholaeth arfaethedig, ond cynnwys Abercynon, Cilfynydd, Glyncoch ac Ynysybwl yn etholaeth arfaethedig Pontypridd.

24. Pontypridd

6.119 Ar hyn o bryd, mae **Cynon Valley** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Gogledd Aberaman (3,873), De Aberaman (3,476), Abercynon (4,740), Dwyrain Aberdâr (5,236), Gorllewin Aberdâr/Llwyd-coed (7,324), Cilfynydd (2,116), Cwmbach (3,268), Glyncoch (2,119), Hirwaun (3,176), Dwyrain Aberpennar (2,206), Gorllewin Aberpennar (3,159), Penrhiw-ceibr (4,447), Pen-y-waun (2,122), Y Rhigos (1,414) ac Ynysybwl (3,540) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, â chyfanswm o 52,216 o etholwyr sydd 32% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 28% yn is

na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.120 Ar hyn o bryd, mae **Ogmore** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Abercynffig (1,485), Betws (1,603), Melin Ifan Ddu (1,883), Blaengarw (1,314), Bryncethin (994), Bryncoch (1,495), Caerau (5,115), Cefn Cribwr (1,194), Felindre (2,153), Hendre (3,064), Llangeinor (924), Llangynwyd (2,329), Dwyrain Maesteg (3,833), Gorllewin Maesteg (4,342), Nant-y-moel (1,747), Ogmore Vale (2,335), Penprysg (2,426), Pontycymmer (1,770), Sarn (1,849) ac Ynysawdre (2,554) ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr; a
2. Brynna (2,956), Gilfach Goch (2,499), Llanharan (2,503) a Llanhari (2,689) yn Sir Rhondda Cynon Taf.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 55,699 o etholwyr, sydd 27% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 24% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.121 Ar hyn o bryd, mae **Pontypridd** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Beddau (3,208), Pentre'r Eglwys (3,530), Graig (1,757), Y Ddraenen Wen (2,797), Tref Llantrisant (3,770), Llanilltud Faerdre (4,738), Pont-y-clun (6,035), Tref Pontypridd (2,252), Rhondda (3,598), Canol Rhydfelen/Ilan (3,199), Ffynnon Taf (2,818), Tonysguboriau (2,029), Ton-Teg (3,383), Dwyrain Tonyrefail (4,429), Gorllewin Tonyrefail (4,641), Trallwng (2,842), Trefforest (3,066) a Thyn-y-nant (2,567) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, â chyfanswm o 60,016 o etholwyr, sydd 22% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 18% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.122 Cynigir creu etholaeth fwrdeistrefol yn cynnwys adrannau etholiadol Abercynon (4,740), Beddau (3,208), Brynna (2,956), Pentre'r Eglwys (3,530), Cilfynydd (2,116), Gilfach Goch (2,499), Glyncoch (2,119), Graig (1,757), Y Ddraenen Wen (2,797), Llanharan (2,503), Llanhari (2,689), Tref Llantrisant (3,770), Llanilltud Faerdre (4,738), Tref Pontypridd (2,252), Rhondda (3,598), Canol Rhydfelen/Ilan (3,199), Ffynnon Taf (2,818), Tonysguboriau (2,029), Ton-Teg (3,383), Dwyrain Tonyrefail (4,429), Gorllewin Tonyrefail (4,641), Trallwng (2,842), Trefforest (3,066), Tyn-y-nant (2,567) ac Ynysyawl (3,540) ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Byddai gan yr etholaeth hon 77,786 o etholwyr, sydd 1.5% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Pontypridd**.

6.123 Mae nifer yr etholwyr yn etholaeth bresennol Pontypridd yn disgyn islaw'r amrediad etholwyr statudol. Pe byddai adran etholiadol Pont-y-Clun ei

throsglwyddo i etholaeth arfaethedig Cardiff West, yn unol â chynigion y Comisiwn, byddai'r diffyg hwn yn cynyddu. Mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys yr adrannau etholiadol hynny yn Rhondda Cynon Taf sy'n rhan o etholaeth bresennol Ogmores (Brynna, Gilfach Goch, Llanharan a Llanharry) a'r adrannau etholiadol yn ne etholaeth bresennol Cynon Valley (Abercynon, Cilfynydd, Glyncoch ac Ynysybwl) yn etholaeth arfaethedig Pontypridd. Fel hyn, caiff etholaeth ei chreu sydd â chysylltiadau cyfathrebu a chymdeithasol da ac sydd o fewn yr amrediad etholwyr statudol.

- 6.124 Mae gan yr etholaeth arfaethedig hon y fantais o gael gwared ag anghysondeb presennol. Ar hyn o bryd, caiff Cymuned Pontypridd, sy'n cynnwys adrannau etholiadol Cilfynydd, Glyncoch, Graig, Y Ddraenen Wen, Tref Pontypridd, Rhondda, Canol Rhydfelen/Ilan, Trallwng a Threfforest, ei gwahanu rhwng etholaethau presennol Cynon Valley a Phontypridd, gan fod adrannau etholiadol Cilfynydd a Glyncoch yn etholaeth Cynon Valley. Daw'r cynnig hwn â Chymuned Pontypridd at ei gilydd mewn un etholaeth.

25. South Powys

- 6.125 Ar hyn o bryd, mae **Brecon and Radnorshire** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aber-Craf (1,140), Bugeildy (1,106), Bronllys (967), Llanfair-ym-Muallt (1,904), Bwlch (739), Crucywel (2,243), Cwm-twrch (1,610), Dyserth a Threcoed (1,001), Felin-fâch (1,097), Clas-ar-Wy (1,761), Gwernyfed (1,188), Y Gelli (1,243), Trefyclo (2,295), Llanafanfawr (1,134), Llanbadarn Fawr (861), Dwyrain Llandrindod / Gorllewin Llandrindod (940), Gogledd Llandrindod (1,469), De Llandrindod (1,563), Llanellwedd (959), Llangatwg (799), Llangors (879), Llangynllo (1,021), Llangynidr (829) Llanwrtyd (1,463), Llanllŷr (915), Maescar/Llywel (1,367), Nantmel (1,197), Pencraig (1,311), Llanandras (2,177), Rhaeadr Gwy (1,607), St. David Fewnol (1,162), St. John (2,605), St. Mary (1,872), Talgarth (1,308), Cymuned Talgarth (1,552) Tawe-Uchaf (1,726), Ynyscedwyn (1,746), Yscir (876) ac Ystradgynlais (2,001) yn Sir Powys, â chyfanswm o 53,633 o etholwyr, sydd 30% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 26% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.
- 6.126 Ar hyn o bryd, mae **Montgomeryshire** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Banwy (795), Aberriw (1,103), Blaen Hafren (1,880), Caersws (1,835), Yr Ystog (1,260), Dolforwyn (1,590), Ffordun (1,107), Glantwymyn (1,624), Cegidfa (1,833), Ceri (1,610), Llanbrynmair (761), Llandinam (1,120), Llandrinio (1,687), Llandysilio (1,387), Llanfair Caereinion (1,354), Llanfihangel (891), Llanfyllin (1,187), Llanidloes (2,222), Llanwddyn (834), Llanrhaeadr-ym-Mochnant/Llansilin (1,758), Llansanffraid (1,526), Machynlleth (1,654), Meifod (1,064), Trefaldwyn (1,078), Canol y Drenewydd (2,177), Dwyrain y Drenewydd (1,449), Y Drenewydd Gogledd Llanllwchaiarn (1,742), Y Drenewydd Gorllewin Llanllwchaiarn (1,361), De y Drenewydd

(1,261), Rhiwcynon (1,708), Trewern (1,069), Castell y Trallwng (1,029), Y Trallwng Gungrog (1,954) ac Y Trallwng Llanerch Hudol (1,653) yn Sir Powys, â chyfanswm o 48,563 o etholwyr, sydd 37% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 33% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.127 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Brecon and Radnorshire CC presennol; ac
2. adrannau etholiadol Aberriw (1,103), Blaen Hafren (1,880), Caersws (1,835), Yr Ystog (1,260), Dolforwyn (1,590), Ffordun (1,107), Ceri (1,610), Llandinam (1,120), Llanidloes (2,222), Trefaldwyn (1,078), Canol y Drenewydd (2,177), Dwyrain y Drenewydd (1,449), Y Drenewydd Gogledd Llanllwchaïarn (1,742), Y Drenewydd Gorllewin Llanllwchaïarn (1,361), De y Drenewydd (1,261) a Rhiwcynon (1,708) yn Sir Powys.

Byddai gan yr etholaeth hon 78,136 o etholwyr, sydd 2% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **South Powys**.

6.128 Nid oes gan yr un o'r etholaethau presennol, sef Brecon and Radnorshire a Montgomeryshire, ddigon o etholwyr i fodloni'r amrediad etholwyr statudol. Mae'r Comisiwn o'r farn mai'r ateb mwyaf priodol fyddai cyfuno'r adrannau etholiadol yn ne Montgomeryshire hyd at ond heb gynnwys Welshpool ag etholaeth bresennol Brecon and Radnorshire i greu'r etholaeth newydd. Hon fydd yr etholaeth fwyaf yng Nghymru, sef 3,898km² ond bydd yn is o lawer na'r cyfyngiad maint statudol o 13,000km².

26. Glyndwr and North Powys

6.129 Ar hyn o bryd, mae **Clwyd South** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Corwen (1,864), Llandrillo (935) a Llangollen (3,349) yn Sir Ddinbych; a
2. Bronington (2,495), Brymbo (2,951), Bryn Cefn (1,562), Cefn (3,874), Gogledd y Waun (1,883), De'r Waun (1,580), Coedpoeth (3,602), Dyffryn Ceiriog/Ceiriog Valley (1,705), Esclusham (2,026), Gwenfro (1,221), Johnstown (2,466), Llangollen Wledig (1,577), Marchwiall (1,860), Mwynglawdd (1,939), Brychdwn Newydd (2,704), Owrtyn (2,534), Pant (1,634), Pen-y-cae (1,549), Pen-y-Cae a De Rhiwabon (1,943), Plas Madog (1,219), Ponciau (3,616) a Rhiwabon (2,155) ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 54,243 o etholwyr, sydd 29% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 26% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.130 Ar hyn o bryd, mae **Clwyd West** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Abergele Pensarn (2,059), Betws yn Rhos (1,680), Colwyn (3,553), Eirias (2,763), Gele (3,901), Glyn (3,087), Bae Cinmel (4,623), Llanddulas (1,270), Llandrillo-yn-Rhos (6,313), Llangernyw (1,176), Llansannan (1,532), Llysfaen (1,945), Mochdre (1,449), Pentre Mawr (2,829), Rhiw (4,955), Tywyn (1,923) ac Uwchaled (1,153) ym Mwrdeistref Sirol Conwy; ac
2. Efenechdyd (1,271), Llanarmon-yn-Iâl/Llandegla (1,923), Llanbedr Dyffryn Clwyd/Llangynhafal (1,215), Llanfair Dyffryn Clwyd/Gwyddelwern (1,855), Llanrhaedr-Yng-Nghinmeirch (1,505) a Ruthun (4,235) yn Sir Ddinbych.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 58,215 o etholwyr, sydd 24% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 20% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.131 Ar hyn o bryd, mae **Montgomeryshire** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Banwy (795), Aberriw (1,103), Blaen Hafren (1,880), Caersws (1,835), Yr Ystog (1,260), Dolforwyn (1,590), Ffordun (1,107), Glantwymyn (1,624), Cegidfa (1,833), Ceri (1,610), Llanbrynmair (761), Llandinam (1,120), Llandrinio (1,687), Llandysilio (1,387), Llanfair Caereinion (1,354), Llanfihangel (891), Llanfyllin (1,187), Llanidloes (2,222), Llanwddyn (834), Llanrhaeadr-ym-Mochnant/Llansilin (1,758), Llansanffraid (1,526), Machynlleth (1,654), Meifod (1,064), Trefaldwyn (1,078), Canol y Drenewydd (2,177), Dwyrain y Drenewydd (1,449), Y Drenewydd Gogledd Llanllwchaiarn (1,742), Y Drenewydd Gorllewin Llanllwchaiarn (1,361), De y Drenewydd (1,261), Rhiwcynon (1,708), Trewern (1,069), Castell y Trallwng (1,029), Y Trallwng Gungrog (1,954) ac Y Trallwng Llanerch Hudol (1,653) yn Sir Powys, â chyfanswm o 48,563 o etholwyr, sydd 37% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 33% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.132 Ar hyn o bryd, mae **Vale of Clwyd** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Bodelwyddan (1,639), Canol Dinbych (1,423), Dinbych Isaf (3,574), Dinbych Uchaf/Henllan (2,481), Diserth (1,883), Llandyrnog (1,740), Canol Prestatyn (2,806), Dwyrain Prestatyn (3,145), Prestatyn Allt Melyd (1,545), Gogledd Prestatyn (4,682), De Orllewin Prestatyn (2,803), Rhuddlan (2,940), Dwyrain Y Rhyl (3,769), De Y Rhyl (3,035), De Ddwyrain Y Rhyl (5,972), De Orllewin Y Rhyl (3,722), Gorllewin Y Rhyl (3,481), Dwyrain Llanelwy (1,376), Gorllewin Llanelwy (1,318), Trefnant (1,601) a Thremeirchion (1,329) yn Sir Ddinbych, â chyfanswm o 56,264 o etholwyr, sydd 27% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 23% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.133 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. adrannau etholiadol Llangernyw (1,176), Llansannan (1,532) a Uwchaled (1,153) ym Mwrdeistref Sirol Conwy;
2. adrannau etholiadol Corwen (1,864), Canol Dinbych (1,423), Dinbych Isaf (3,574), Dinbych Uchaf/Henllan (2,481), Efenechdyd (1,271), Llanarmon-yn-Iâl/Llandegla (1,923), Llanbedr Dyffryn Clwyd/Llangynhafal (1,215), Llandrillo (935), Llandyrnog (1,740), Llanfair Dyffryn Clwyd/Gwyddelwern (1,855), Llangollen (3,349), Llanrhaedr-Yng-Nghinmeirch (1,505), Ruthun (4,235) a Threfnant (1,601) a Chymuned Bodfari (290) yn Sir Ddinbych;
3. adrannau etholiadol Banwy (795), Cegidfa (1,833), Llandrinio (1,687), Llandysilio (1,387), Llanfair Caereinion (1,354), Llanfihangel (891), Llanfyllin (1,187), Llanrhaeadr-ym-Mochnant/Llansilin (1,758), Llansanffraid (1,526), Llanwddyn (834), Meifod (1,064), Trewern (1,069), Castell y Trallwng (1,029), Y Trallwng Gungrog (1,954) ac Y Trallwng Llanerch Hudol (1,653) yn Sir Powys; ac
4. adrannau etholiadol Cefn (3,874), Gogledd y Waun (1,883), De'r Waun (1,580), Dyffryn Ceiriog/Ceiriog Valley (1,705), Johnstown (2,466), Llangollen Wledig (1,577), Pant (1,634), Pen-y-cae (1,549) a Phlas Madog (1,219) ac ward Groes Cymuned Pen-y-Cae (899) ac wardiau Ponciau North a South a Rhos o'r Gymuned Rhosllanerchrugog (3,025) ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam.

Byddai gan yr etholaeth hon 74,554 o etholwyr, sydd 2.7% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Glyndwr and North Powys**.

6.134 Cynigir cyfuno'r adrannau etholiadol yng ngogledd Sir Drefaldwyn (ac eithrio adrannau etholiadol Glantwymyn, Llanbryn-mair a Machynlleth yn y gogledd-orllewin, y mae'n fwy priodol eu cynnwys yn etholaeth arfaethedig Gwynedd) â'r adrannau etholiadol yn ne-orllewin etholaeth bresennol Clwyd South ac adrannau deheuol etholaethau presennol Clwyd West a Vale of Clwyd hyd at ond heb gynnwys St Asaph. Mae'r etholaeth arfaethedig yn fawr o ran ei maint daearyddol (2,227 km²) ac yn cynnwys rhannau o bedwar Awdurdod Unedol. Mae hyn yn adlewyrchu poblogaeth denau a natur wledig yr ardal.

6.135 Mae adran etholiadol Pen-y-Cae a De Rhiwabon yn cynnwys ward De Rhiwabon yng Nghymuned Rhiwabon ac ward Groes yng Nghymuned Pen-y-Cae. Mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys ward Groes yng Nghymuned Pen-y-Cae yn etholaeth arfaethedig Glyndwr and North Powys, gyda ward De Rhiwabon yng Nghymuned Rhiwabon yn ffurfio rhan o etholaeth arall (gweler paragraff 6.141 isod). Er bod hyn yn ymrannu adran etholiadol, mae'n caniatáu i'r Comisiwn gadw at Reol 2 y ddeddfwriaeth ac ystyried yr ystyriaethau yn Rheol 5 yn yr etholaeth hon a'r ardaloedd cyfagos.

- 6.136 Mae adran etholiadol Ponciau yn cynnwys wardiau Aberoer a Phentrebychan yng Nghymuned Esclusham ac wardiau Ponciau North, Ponciau South a Rhos yng Nghymuned Rhosllanerchrugog. Mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys wardiau Ponciau North, Ponciau South a Rhos yng Nghymuned Rhosllanerchrugog yn etholaeth arfaethedig Glyndwr and North Powys, gyda wardiau Aberoer a Phentrebychan yng Nghymuned Esclusham yn ffurfio rhan o etholaeth arall (gweler paragraff 6.141 isod). Er bod hyn yn ymrannu adran etholiadol, mae'n caniatáu i'r Comisiwn gadw at Reol 2 y ddeddfwriaeth ac ystyried yr ystyriaethau yn Rheol 5 yn yr etholaeth hon a'r ardaloedd cyfagos.
- 6.137 Mae adran etholiadol Tremeirchion yn cynnwys pedair Cymuned, sef Bodfari, Cwm, Tremeirchion ac Waen. Mae'r Comisiwn yn cynnig cynnwys Cymuned Bodfari yn etholaeth arfaethedig Glyndwr and North Powys, gyda Chymunedau Cwm, Tremeirchion ac Waen yn ffurfio rhan o etholaeth arall (gweler paragraff 6.149 isod). Er bod hyn yn ymrannu adran etholiadol, mae'n caniatáu i'r Comisiwn gadw at Reol 2 y ddeddfwriaeth ac ystyried yr ystyriaethau yn Rheol 5 yn yr etholaeth hon a'r ardaloedd cyfagos.
- 6.138 Mae gweddill yr adrannau etholiadol yn etholaethau presennol Clwyd South, Clwyd West a Vale of Clwyd i'w gweld yn 6.141, 6.153 a 6.149 isod, yn ôl eu trefn.

27. Wrexham Maelor

6.139 Ar hyn o bryd, mae **Clwyd South** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Corwen (1,864), Llandrillo (935) a Llangollen (3,349) yn Sir Ddinbych; a
2. Bronington (2,495), Brymbo (2,951), Bryn Cefn (1,562), Cefn (3,874), Gogledd y Waun (1,883), De'r Waun (1,580), Coedpoeth (3,602), Dyffryn Ceiriog/Ceiriog Valley (1,705), Esclusham (2,026), Gwenfro (1,221), Johnstown (2,466), Llangollen Wledig (1,577), Marchwiall (1,860), Mwynglawdd (1,939), Brychdwn Newydd (2,704), Owrtyn (2,534), Pant (1,634), Pen-y-cae (1,549), Pen-y-Cae a De Rhiwabon (1,943), Plas Madog (1,219), Ponciau (3,616) a Rhiwabon (2,155) ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 54,243 o etholwyr, sydd 29% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 26% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.140 Ar hyn o bryd, mae **Wrexham** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Acton (2,314), Parc Borrás (1,965), Brynyffynnon (2,387), Cartrefle (1,679), Erddig (1,590), Garden Village (1,635), Dwyrain a Gorllewin Gresford (2,243), Grosvenor (1,934), Dwyrain a De Gwersyllt (3,565), Gogledd Gwersyllt (2,032), Gorllewin Gwersyllt (2,304), Hermitage (1,545), Holt (2,521), Little

Acton (1,837), Llai (3,646), Maesydre (1,506), Marford a Hoseley (1,839), Offa (1,627), Queensway (1,563), Rhosesni (2,923), Yr Orsedd (2,535), Smithfield (1,567), Stansty (1,696), Whitegate (1,834) ac Wynnstay (1,382) ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam, â chyfanswm o 51,669 o etholwyr, sydd 33% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 29% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.141 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Wrexham CC presennol; ac
2. adrannau etholiadol Bronington (2,495), Brymbo (2,951), Bryn Cefn (1,562), Coedpoeth (3,602), Esclusham (2,026), Gwenfro (1,221), Marchwail (1,860), Mwynglawdd (1,939), Brychdwn Newydd (2,704), Owrtyn (2,534), Pen-y-cae a De Rhiwabon (heb ward Groes o'r Gymuned Pen-y-Cae) (1,044), Ponciau (heb wardiau Ponciau North a South a Rhos o'r Gymuned Rhosllanerchrugog) (591) a Rhiwabon (2,155) ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam.

Byddai gan yr etholaeth hon 78,353 o etholwyr, sydd 2.2% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Wrexham Maelor**.

6.142 Pan gaiff nifer yr etholwyr yn etholaeth bresennol Wrexham ei chyfuno â'r adrannau etholiadol yn etholaeth bresennol Clwyd South nad ydynt wedi'u dyrannu i etholaeth arfaethedig Glyndwr and North Powys, mae'n disgyn o fewn yr amrediad statudol gofynnol. Mae pob un o'r adrannau etholiadol hynny o etholaeth bresennol Clwyd South ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam. Felly, mae pob un o'r adrannau etholiadol a gynigir ar gyfer yr etholaeth hon ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam ac yn cynnwys ardal debyg i hen ranbarth Wrecsam Maelor.

28. Alyn and Deeside

6.143 Ar hyn o bryd, mae **Alyn and Deeside** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Aston (2,456), Gogledd Ddwyrain Brychdyn (1,702), De Brychdyn (2,807), Ddwyrain Bistre Bwcle (2,775), Gorllewin Bistre Bwcle (3,337), Mynydd Bwcle (2,216), Pentrobin Bwcle (3,529), Caergwrle (1,274), Canol Cei Conna (2,411), Cei Conna Golftyn (3,924), De Cei Conna (4,366), Cei Conna Gwepre (1,662), Ewloe (4,092), Penarlâg (1,503), Higher Kinnerton (1,279), Yr Hôb (1,972), Llanfynydd (1,462), Mancot (2,639), Pen-y-ffordd (3,002), Queensferry (1,410), Saltney Cyffordd Yr Wyddgrug (937), Saltney Stonebridge (2,665), Sealand (2,120), Ddwyrain Shotton (1,416), Shotton Uchaf (1,739), Gorllewin Shotton (1,499) a Threuddyn (1,291) yn Sir y Fflint, â chyfanswm o 61,485 o etholwyr, sydd 20% yn is na chwota etholiadol y DU,

sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 16% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.144 Ar hyn o bryd, mae **Delyn** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Argoed (2,201), Dwyrain Bagillt (1,444), Gorllewin Bagillt (1,610), Brynffordd (1,766), Caerwys (2,043), Cilcain (1,559), Ffynnongroyw (1,495), Castell Y Fflint (1,570), Coleshill Y Fflint (3,034), Oakenholt Y Fflint (2,101), Trelawny Y Fflint (2,767), Maesglas (2,088), Gronant (1,241), Gwernaffield (1,600), Gwernymynydd (1,355), Halygain (1,417), Canol Treffynnon (1,423), Dwyrain Treffynnon (1,392), Gorllewin Treffynnon (1,785), Coed Llai (1,590), Broncoed Yr Wyddrug (1,982), Dwyrain Yr Wyddrug (1,536), De Yr Wyddrug (2,101), Gorllewin Yr Wyddrug (1,908), Mostyn (1,440), New Brighton (2,415), Llaneurgain (2,424), Northop Hall (1,271), Trelawnyd a Gwaenysgor (1,486) a Chwitffordd (1,862) yn Sir y Fflint, â chyfanswm o 53,906 o etholwyr, sydd 30% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 26% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.145 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. Alyn and Deeside CC presennol; ac
2. adrannau etholiadol Argoed (2,201), Gwernymynydd (1,355), Coed Llai (1,590), Broncoed Yr Wyddrug (1,982), Dwyrain Yr Wyddrug (1,536), De Yr Wyddrug (2,101), Gorllewin Yr Wyddrug (1,908), New Brighton (2,415), Llaneurgain (2,424) a Northop Hall (1,271) yn Sir y Fflint.

Byddai gan yr etholaeth hon 80,268 o etholwyr, sydd 4.7% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Alyn and Deeside**.

6.146 Mae'r Comisiwn yn cynnig creu etholaeth yn cynnwys etholaeth bresennol Alyn and Deeside ac adrannau etholiadol penodol eraill yn Sir y Fflint. Yn y gorffennol, roedd Yr Wyddrug yn rhan o hen ranbarth Alun a Glannau Dyfrdwy, a byddai cynnwys Yr Wyddrug a'r cymunedau a'r adrannau etholiadol i'r de a'r dwyrain o'r Wyddrug yn creu etholaeth sydd o fewn yr amrediad etholwyr statudol. Byddai'n cynnwys adrannau etholiadol yn Sir y Fflint ac yn cynnwys ardal debyg i hen ranbarth Alun a Glannau Dyfrdwy.

29. Dee Estuary

6.147 Ar hyn o bryd, mae **Delyn** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Argoed (2,201), Dwyrain Bagillt (1,444), Gorllewin Bagillt (1,610), Brynffordd (1,766), Caerwys (2,043), Cilcain (1,559), Ffynnongroyw (1,495), Castell Y Fflint (1,570), Coleshill Y Fflint (3,034), Oakenholt Y Fflint (2,101), Trelawny Y Fflint (2,767), Maesglas (2,088), Gronant (1,241), Gwernaffield (1,600),

Gwernymynydd (1,355), Halygain (1,417), Canol Treffynnon (1,423), Dwyrain Treffynnon (1,392), Gorllewin Treffynnon (1,785), Coed Llai (1,590), Broncoed Yr Wyddrug (1,982), Dwyrain Yr Wyddrug (1,536), De Yr Wyddrug (2,101), Gorllewin Yr Wyddrug (1,908), Mostyn (1,440), New Brighton (2,415), Llaneurgain (2,424), Northop Hall (1,271), Trelawnyd a Gwaenysgor (1,486) a Chwitfordd (1,862) yn Sir y Fflint, â chyfanswm o 53,906 o etholwyr, sydd 30% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 26% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.148 Ar hyn o bryd, mae **Vale of Clwyd** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Bodelwyddan (1,639), Canol Dinbych (1,423), Dinbych Isaf (3,574), Dinbych Uchaf/Henllan (2,481), Diserth (1,883), Llandyrnog (1,740), Canol Prestatyn (2,806), Dwyrain Prestatyn (3,145), Prestatyn Allt Melyd (1,545), Gogledd Prestatyn (4,682), De Orllewin Prestatyn (2,803), Rhuddlan (2,940), Dwyrain Y Rhyl (3,769), De Y Rhyl (3,035), De Ddwyrain Y Rhyl (5,972), De Orllewin Y Rhyl (3,722), Gorllewin Y Rhyl (3,481), Dwyrain Llanelwy (1,376), Gorllewin Llanelwy (1,318), Trefnant (1,601) a Tremeirchion (1,329) yn Sir Ddinbych, â chyfanswm o 56,264 o etholwyr, sydd 27% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 23% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.149 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys:

1. adrannau etholiadol Bodelwyddan (1,639), Diserth (1,883), Canol Prestatyn (2,806), Dwyrain Prestatyn (3,145), Prestatyn Allt Melyd (1,545), Gogledd Prestatyn (4,682), De Orllewin Prestatyn (2,803), Rhuddlan (2,940), Dwyrain Y Rhyl (3,769), De Y Rhyl (3,035), De Ddwyrain Y Rhyl (5,972), De Orllewin Y Rhyl (3,722), Gorllewin Y Rhyl (3,481), Dwyrain Llanelwy (1,376), Gorllewin Llanelwy (1,318) a Thremeirchion (heb Cymuned Bodferi (1,039) yn Sir Ddinbych; ac
2. adrannau etholiadol Bagillt East (1,444), Dwyrain Bagillt (1,444), Gorllewin Bagillt (1,610), Brynffordd (1,766), Caerwys (2,043), Cilcain (1,559), Ffynnongroyw (1,495), Castell Y Fflint (1,570), Coleshill Y Fflint (3,034), Oakenholt Y Fflint (2,101), Trelawny Y Fflint (2,767), Maesglas (2,088), Gronant (1,241), Gwernaffield (1,600), Halygain (1,417), Canol Treffynnon (1,423), Dwyrain Treffynnon (1,392), Gorllewin Treffynnon (1,785), Mostyn (1,440), Trelawnyd a Gwaenysgor (1,486) a Chwitfordd (1,862) yn Sir y Fflint.

Byddai gan yr etholaeth hon 80,278 o etholwyr, sydd 4.8% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **Dee Estuary**.

6.150 Mae'r Comisiwn yn cynnig creu etholaeth sy'n rhedeg ar hyd Aber Dyfrdwy ac arfordir gogledd Cymru, yn cynnwys adrannau etholiadol o Awdurdodau Unedol Sir Ddinbych a Sir y Fflint. Byddai'r etholaeth arfaethedig yn ymestyn ar hyd coridor yr A55 o Sir y Fflint i Sir Ddinbych. Byddai'n cynnwys yr adrannau etholiadol hynny yn etholaeth bresennol Vale of Clwyd nad ydynt wedi'u cynnwys yn etholaeth arfaethedig Glyndwr and North Powys. Fel hyn, gellir bodloni'r amrediad etholwyr statudol a gellir creu etholaeth â nodweddion cymharol debyg ar hyd Aber Dyfrdwy ac i ganol y tir.

30. North Wales Coast

6.151 Ar hyn o bryd, mae **Aberconwy** CC yn cynnwys adrannau etholiadol Bettws-y-Coed (985), Bryn (1,347), Caerhun (1,686), Capel Ulo (1,238), Conwy (3,386), Craig-y-Don (2,797), Crwst (1,623), Deganwy (3,344), Eglwysbach (1,206), Gogarth (3,001), Gower (908), Llansanffraid (1,831), Marl (3,069), Mostyn (2,809), Pandy (1,492), Pant-yr-Afon/Penmaenan (2,201), Penrhyn (3,911), Pensarn (2,096), Trefriw (1,035), Tudno (3,703) ac Uwch Conwy (1,294) ym Mwrdeistref Sirol Conwy, â chyfanswm o 44,962 o etholwyr, sydd 41% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth a 38% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.152 Ar hyn o bryd, mae **Clwyd West** CC yn cynnwys adrannau etholiadol:

1. Abergele Pensarn (2,059), Betws yn Rhos (1,680), Colwyn (3,553), Eirias (2,763), Gele (3,901), Glyn (3,087), Bae Cinmel (4,623), Llanddulas (1,270), Llandrillo-yn-Rhos (6,313), Llangernyw (1,176), Llansannan (1,532), Llysfaen (1,945), Mochdre (1,449), Pentre Mawr (2,829), Rhiw (4,955), Tywyn (1,923) ac Uwchaled (1,153) ym Mwrdeistref Sirol Conwy; ac
2. Efenechdyd (1,271), Llanarmon-yn-Iâl/Llandegla (1,923), Llanbedr Dyffryn Clwyd/Llangynhafal (1,215), Llanfair Dyffryn Clwyd/Gwyddelwern (1,855), Llanrhaedr-Yng-Nghinmeirch (1,505) a Ruthun (4,235) yn Sir Ddinbych.

Mae gan yr etholaeth gyfanswm o 58,215 o etholwyr, sydd 24% yn is na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth ac 20% yn is na nifer leiaf yr amrediad etholwyr statudol, sef 72,810 o etholwyr fesul etholaeth.

6.153 Cynigir creu etholaeth sirol yn cynnwys adrannau etholiadol Abergele Pensarn (2,059), Betws yn Rhos (1,680), Caerhun (1,686), Capel Ulo (1,238), Colwyn (3,553), Conwy (3,386), Craig-y-Don (2,797), Deganwy (3,344), Eglwysbach (1,206), Eirias (2,763), Gele (3,901), Glyn (3,087), Gogarth (3,001), Bae Cinmel (4,623), Llanddulas (1,270), Llandrillo-yn-Rhos (6,313), Llansanffraid (1,831), Llysfaen (1,945), Marl (3,069), Mochdre (1,449), Mostyn (2,809), Pant-yr-Afon/Penmaenan (2,201), Penrhyn (3,911), Pensarn (2,096), Pentre

Mawr (2,829), Rhiw (4,955), Tywyn (1,923) a Thudno (3,703) ym Mwrdeistref Sirol Conwy. Byddai gan yr etholaeth hon 78,628 o etholwyr, sydd 2.6% yn uwch na chwota etholiadol y DU, sef 76,641 o etholwyr fesul etholaeth. Yr enw a awgrymir ar gyfer yr etholaeth hon yw **North Wales Coast**.

- 6.154 Byddai'r adrannau etholiadol yn rhan ogleddol etholaeth bresennol Aberconwy a rhan ogleddol etholaeth bresennol Clwyd West yn ffurfio etholaeth â nifer etholwyr sydd o fewn yr amrediad statudol. Byddai'n cynnwys cyrchfannau gwyliau Abergele, Bae Colwyn, Conwy, Llandudno, Bae Penrhyn a Llandrillo-yn-Rhos ar arfordir gogledd Cymru. Mae pob un o'r ardaloedd hyn yn rhan o'r un Awdurdod Unedol, yn debyg o ran eu demograffeg ac yn rhannu'r diwydiant twristiaeth fel prif gynheiliad yr economi. Byddai hyn yn creu etholaeth gydlynol.

Pennod 7: Manylion cyhoeddi

Cyhoeddi'r Cynigion Cychwynnol

- 7.1 Caiff hysbysiad o gyhoeddi cynigion cychwynnol y Comisiwn, lle y gellir eu gweld a dyddiadau a lleoliadau gwrandawiadau cyhoeddus, eu cyhoeddi'n ffurfiol mewn hysbysiad a fydd yn ymddangos mewn papurau newydd yng Nghymru ar 11 Ionawr 2012. Bydd copi o'r cynigion yn cael ei anfon at Awdurdodau Unedol, ASau, ACau, pencadlysoedd y pleidiau gwleidyddol yng Nghymru a'r DU, a phartïon eraill.
- 7.2 Hefyd, caiff yr hysbysiad, cynigion, mapiau a manylion y gwrandawiadau cyhoeddus eu cyhoeddi ar wefan y Comisiwn, sef www.comffin-cymru.gov.uk

Mannau Archwilio

- 7.3 Bydd yr hysbysiad mewn papurau newydd lleol a chenedlaethol hefyd yn rhoi'r cyfeiriadau o fewn yr etholaethau seneddol presennol lle fydd copi o'r cynigion a map manylach sy'n eu dangos ar gael i'r cyhoedd eu harchwilio. Mae'r cyfeiriadau hynny i'w gweld yn Atodiad 3.

Yr iaith Gymraeg

- 7.4 Mae'r Comisiwn yn ymroddedig i drin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal ac yn croesawu gohebiaeth yn y ddwy iaith.
- 7.5 Mae Adran 7 Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 yn ei gwneud yn ofynnol i gyrrff cyhoeddus, sy'n darparu gwasanaethau i'r cyhoedd yng Nghymru, fod â Chynllun Iaith Gymraeg. Mae Cynllun Iaith Gymraeg y Comisiwn i'w weld ar y wefan neu mae copi ohono ar gael ar gais.
- 7.6 Caiff cyfleusterau cyfieithu ar y pryd eu darparu mewn gwrandawiadau cyhoeddus (gweler Pennod 8).

Pennod 8: Y cyfnod ymgynghori cychwynnol: 11 Ionawr 2012 hyd 4 Ebrill 2012

- 8.1 Mae'n ofynnol i'r Comisiwn ystyried cynrychiolaethau ynghylch ei gynigion cychwynnol ar gyfer yr Arolwg cyn pen 12 wythnos ar ôl eu cyhoeddi ar 11 Ionawr 2012. Dylid cyfeirio cynrychiolaethau at y Comisiwn Ffiniau i Gymru, Tŷ Caradog, 1-6 Plas Sant Andreas, Caerdydd, CF10 3BE, eu ffacsio i 02920 395250, neu eu hanfon mewn neges e-bost at comffin.cymru@cymru.gsi.gov.uk. Mae'r Comisiwn yn gofyn bod pob cynrychiolaeth yn ei gwneud yn amlwg pa ardal neu ardaloedd y mae'n ymwneud â hi/hwy. Bydd pob cynrychiolaeth sy'n cael ei derbyn gan y Comisiwn yn cael ei chydnabod. Daw'r cyfnod ar gyfer cyflwyno cynrychiolaethau i ben ar 4 Ebrill 2012.
- 8.2 Sylwch na fydd y Comisiwn yn ystyried unrhyw gynrychiolaeth sy'n cael ei derbyn cyn neu ar ôl y cyfnod ymgynghori penodedig hwn. Felly, mae'r Comisiwn yn gofyn am i bob cynrychiolaeth gael ei chyflwyno o fewn y cyfnod o 12 wythnos.
- 8.3 Gofynnir i'r rheiny sy'n dymuno cyflwyno cynrychiolaethau ddweud a ydynt yn cymeradwyo cynigion y Comisiwn, neu'n eu gwrthwynebu, a rhoi'r rhesymau pam y maent yn eu cymeradwyo neu'n eu gwrthwynebu. Yn benodol, cynghorir gwrthwynebwyr i ddweud beth fyddant yn ei gynnis yn lle cynigion y Comisiwn, a dylent nodi bod gwrthwynebiad gyda gwrthgynnig i gyd-fynd ag ef yn debygol o gael fwy o ystyriaeth na datganiad o wrthwynebiad syml. Yn hyn o beth – ac yn enwedig yng ngolau pwysigrwydd Rheol 2 (amrediad etholwyr statudol) – bydd gwrthgynnig yn amlinellu cyfansoddiad pob etholaeth mewn ardal yn cael ei weld yn gyffredinol fel un sy'n fwy darbwyllog na chynnig ar gyfer cyfansoddiad un etholaeth yn unig nad yw'n mynd i'r afael ag unrhyw effeithiau canlyniadol ar ffigurau etholwyr etholaethau eraill.
- 8.4 Hoffai'r Comisiwn bwysleisio bod y cynigion hyn yn ymwneud â'r etholaethau seneddol yn unig ac nid ydynt yn effeithio ar etholaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, ffiniau Awdurdodau Unedol, adrannau etholiadol na chymuned, trethi na gwasanaethau. Felly, ni fydd y Comisiwn yn ystyried unrhyw gynrychiolaeth yn ymwneud â'r ystyriaethau hynny. Hefyd, hoffai'r Comisiwn bwysleisio na fydd yn ystyried rhannau o gynrychiolaethau sy'n sôn am nifer y seddi Seneddol a ddyrennir i Gymru na'r amrediad etholwyr statudol. Pennwyd y rhain gan y Senedd ac ni all y Comisiwn eu newid.

Gwrandawiadau Cyhoeddus

- 8.5 Mae'n ofynnol i'r Comisiwn gynnal o leiaf dau ac nid mwy na phump o wrandawiadau cyhoeddus yng Nghymru. Bydd y gwrandawiadau cyhoeddus yng Nghymru yn ymwneud a chynigion ar gyfer Cymru, a rhyngddynt byddant yn cwmpasu Cymru gyfan.

- 8.6 Diben gwrandawriad cyhoeddus yw rhoi cyfle i bobl gyflwyno cynrychiolaethau yn ymwneud ag unrhyw un o gynigion cychwynnol y Comisiwn a chyflwyno unrhyw wrthgynigion. Yn wahanol i'r ymchwiliadau lleol yn y gorffennol, nid diben gwrandawriad cyhoeddus o dan y cynllun statudol newydd yw canolbwyntio'n helaeth ar sylwadau am unrhyw wrthgynigion y gall pobl eraill eu rhoi gerbron, gan y gellir gwneud hyn yn yr ail gyfnod ymgynghori (gweler paragraff 8.15 isod).
- 8.7 Mae cynrychiolaethau ym mhob gwrandawriad cyhoeddus yn debygol o ganolbwyntio ar gynigion ar gyfer yr ardal sydd agosaf at leoliad y gwrandawriad, ond nid yw hyn yn golygu na ellir gwneud cyflwyno cynrychiolaethau sy'n ymwneud ag unrhyw ran o Gymru.
- 8.8 Caiff pob gwrandawriad ei gadeirio gan Gomisiynydd Cynorthwyol annibynnol wedi'i ddewis gan y Comisiwn, sy'n rheoli'r trefniadau, a gall ofyn cwestiynau – neu ganiatáu i rywun arall ofyn cwestiynau – i unigolyn sy'n cyflwyno cynrychiolaethau. Yn gyffredinol, dylid gofyn cwestiynau trwy'r Cadeirydd a dylai fel arfer ofyn am esboniad yn hytrach na cheisio 'croesholi'r' siaradwr ar ei farnau.
- 8.9 Cyhoeddwyd dyddiadau a lleoliadau'r gwrandawriadau cyhoeddus yn Atodiad 4 ac mewn hysbysiadau cyhoeddus. Caiff rhagor o hysbysiadau cyhoeddus eu dosbarthu i bapurau newydd lleol yn fuan cyn y gwrandawriadau.
- 8.10 Caiff unigolion sy'n dymuno cyflwyno cynrychiolaethau llafar yn un o'r gwrandawriadau eu hannog i neilltuo lle gyda'r Comisiwn ymlaen llaw. Caiff manylion am sut i neilltuo cyfle i siarad mewn gwrandawriad cyhoeddus eu cyhoeddi ochr yn ochr â'r cynigion cychwynnol.
- 8.11 Dylai'r Comisiwn esbonio bod hyd y slotiau siarad yn debygol o fod yn gyfyngedig iawn, felly bydd angen i gynrychiolaethau fod yn glir, yn gryno ac yn ganolbwyntiedig. Hefyd, bydd angen i rai sy'n bwriadu siarad mewn gwrandawriad cyhoeddus fod yn weddol hyblyg o ran pryd yn union y bydd gofyn iddynt ddechrau a gorffen eu cyflwyniad.
- 8.12 Y Comisiynydd Cynorthwyol sy'n cadeirio'r gwrandawriad cyhoeddus fydd yn penderfynu pa bryd i alw ar siaradwyr a faint o amser i'w neilltuo i bob un ohonynt. Er mwyn cynorthwyo'r Comisiynydd Cynorthwyol gyda hyn, byddai'n ddefnyddiol pe gellid darparu crynodeb neu amlinelliad o'r pwyntiau y mae'r siaradwr yn dymuno'u gwneud o flaen llaw. Caiff arweiniad ar sut a phryd i wneud hyn ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r cynigion cychwynnol.
- 8.13 Mae'r Comisiwn yn annog defnyddio cymhorthion gweledol wrth gyflwyno cynrychiolaethau llafar mewn gwrandawriadau cyhoeddus. Bydd y Comisiwn

yn trefnu bod gliniadur a thaflunydd ar gael ym mhob gwrandawriad er mwyn darparu cyflwyniad electronig yn defnyddio meddalwedd Microsoft Office™ (er enghraifft, PowerPoint™). Hefyd, bydd y Comisiwn yn ceisio hwyluso defnyddio cymhorthion gweledol eraill hyd y bo hynny'n ymarferol bosibl, pan roddir digon o rybudd.

- 8.14 Bydd trawsgrifiad gair-am-air yn cael ei wneud o'r holl gynrychiolaethau a fydd yn cael eu cyflwyno, a bydd unrhyw gymhorthion gweledol a ddefnyddiwyd mewn cyflwyniad yn cael eu hatodi i'r trawsgrifiad o'r gwrandawriad hwnnw.

Ail gyfnod ymgynghori

- 8.15 Cyn gynted ag y bo modd ar ôl yr ymgynghoriad 12-wythnos gyntaf ar gynnigion cychwynnol y Comisiwn, bydd y Comisiwn yn cyhoeddi'r holl gynrychiolaethau a dderbyniodd ar ei wefan (gan gynnwys trawsgrifiadau o'r gwrandawriadau cyhoeddus) yn Gymraeg ac yn Saesneg. Bydd y Comisiwn yn golygu gwybodaeth o gynrychiolaethau yn unol â'i Bolisi Preifatrwydd, sydd i'w weld isod ac ar wefan y Comisiwn. Bydd copi caled yn cael ei roi ar adnau ar yr un pryd mewn o leiaf un lleoliad ym mhob etholaeth arfaethedig.
- 8.16 Ar ôl i'r cynrychiolaethau gael eu cyhoeddi, bydd cyfnod statudol pellach o bedair wythnos ac, yn ystod y cyfnod hwnnw, gall pobl gyflwyno sylwadau ysgrifenedig i'r Comisiwn ar y cynrychiolaethau hynny a dderbyniodd yn ystod y cyfnod ymgynghori cychwynnol, er enghraifft, yn herio neu'n cefnogi haeriadau a wnaed mewn cynrychiolaeth. Nid oes unrhyw wrandawriadau cyhoeddus yn ystod y cyfnod hwn.
- 8.17 Ar ôl eu cyfieithu a'u golygu, bydd y Comisiwn yn cyhoeddi ar ei wefan yr holl gynrychiolaethau ysgrifenedig a dderbyniodd yn ystod y cyfnod ymgynghori eilaidd pedair wythnos.

Golygu a Pholisi Preifatrwydd

- 8.18 Mae'r Comisiwn yn dymuno cyhoeddi cymaint â phosibl o'r cynrychiolaethau a'r ohebiaeth arall y mae'n eu derbyn. Fodd bynnag, mae angen cydbwysu'r angen am dryloywder yn erbyn gwarchod hawl unigolyn i breifatrwydd a'r gofyniad statudol i'r Comisiwn warchod data personol unigolyn.
- 8.19 Felly, mae'r Comisiwn wedi creu polisi golygu a fydd yn berthnasol i'r holl gynrychiolaeth y bydd yn eu derbyn ac yn eu rhoi yn eiddo i'r cyhoedd. Mae'r rhain fel a ganlyn:

Cynrychiolaethau a gyflwynir mewn Gwrandawriadau Cyhoeddus:

- Ni chaiff enwau'r rhai sy'n cyflwyno cynrychiolaethau eu golygu.
- Os caiff papur/nodyn siarad ei gyflwyno fel rhan o'r cyflwyniad sy'n cynnwys cyfeiriad yr unigolyn, bydd y Comisiwn yn golygu'r cyfeiriad

ond nid y lleoliad daearyddol h.y. y pentref, tref neu ddinas y mae'r unigolyn/unigolion yn byw ynddo/ynddi.

Cynrychiolaethau Ysgrifenedig (gan gynnwys electronig):

Pobl/Swyddogion Cyhoeddus (h.y. ASau/ACau/Cynghorwyr – yn ysgrifennu'n swyddogol):

- Mae'r Comisiwn yn bwriadu cyhoeddi enw, cyfeiriad a manylion cyswllt unrhyw unigolyn/swyddog cyhoeddus sy'n ysgrifennu'n swyddogol.
- Fodd bynnag, caiff llofnodion eu golygu.

Aelodau'r cyhoedd a Phobl/Swyddogion Cyhoeddus sy'n ysgrifennu'n bersonol:

- Mae'r Comisiwn yn bwriadu cyhoeddi enw pawb sy'n cyflwyno cynrychiolaeth, ond bydd yn golygu cyfeiriadau ac eithrio'r lleoliad daearyddol h.y. y pentref, tref neu ddinas y mae'r unigolyn/unigolion yn byw ynddo/ynddi. Os bydd aelod o'r cyhoedd am i'w (h)enw gael ei olygu, bydd y Comisiwn yn gwneud hynny ar gais.
- Caiff pob cyfeiriad e-bost ei olygu.
- Caiff pob rhif ffôn ei olygu.
- Caiff pob llofnod ei olygu.

Hefyd, bydd y Comisiwn yn golygu unrhyw beth mewn cynrychiolaeth a fyddai'n anghyfreithlon ac/neu'n enllibus.

Pennod 9: Gwybodaeth Ychwanegol

Hawlfraint y Goron

- 9.1 Cyhoeddwyd y mapiau sydd ar adnau yn y manau adneuo gan y Comisiwn Ffiniau i Gymru dan drwydded gan yr Arolwg Ordnans. Mae'r mapiau hyn a'r mapiau sy'n ffurfio rhan o'r ddogfen hon yn destun © Hawlfraint y Goron. Bydd unrhyw atgynhyrchu anawdurdodedig yn torri Hawlfraint y Goron a gall arwain at erlyniad neu achos sifil. Dylai olygydd unrhyw bapur newydd sy'n dymuno defnyddio'r mapiau fel rhan o erthygl am y cynigion cychwynnol gysylltu â'r Swyddfa Hawlfraint yn yr Arolwg Ordnans yn gyntaf.

Ymholiadau

- 9.2 Os bydd angen rhagor o wybodaeth arnoch am y cynigion hyn neu unrhyw agwedd arall ar waith y Comisiwn, cysylltwch â:

Comisiwn Ffiniau i Gymru
Tŷ Caradog
1-6 Plas Sant Andreas
Caerdydd
CF10 3BE

Ffôn: 02920 395031

Ffacs: 02920 395250

E-bost: comffin.cymru@cymru.gsi.gov.uk

Gwefan: www.comffin-cymru.gov.uk

ATODIAD 1

ETHOLAETHAU SENEDDOL A NIFER YR ETHOLWYR ARFAETHEDIG YNG NGHYMRU

Aberavon and Ogmore CC – 73,895 o etholwyr (Pen-y-bont ar Ogwr – PBO a Castell-nedd Port Talbot – CNPT)

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Betws	PBO	1,603	Ogmore
Melin Ifan Ddu	PBO	1,883	Ogmore
Blaengarw	PBO	1,314	Ogmore
Caerau	PBO	5,115	Ogmore
Llangeinor	PBO	924	Ogmore
Llangynwyd	PBO	2,329	Ogmore
Dwyrain Maesteg	PBO	3,833	Ogmore
Gorllewin Maesteg	PBO	4,342	Ogmore
Nant-y-moel	PBO	1,747	Ogmore
Ogmore Vale	PBO	2,335	Ogmore
Pontycymmer	PBO	1,770	Ogmore
Ynysawdre	PBO	2,554	Ogmore
Aberafan	CNPT	4,151	Aberavon
Baglan	CNPT	5,541	Aberavon
Dwyrain Llansawel	CNPT	2,317	Aberavon
Gorllewin Llansawel	CNPT	2,172	Aberavon
Bryn a Chwmafan	CNPT	5,137	Aberavon
Cymmer	CNPT	2,171	Aberavon
Glyncorwg	CNPT	870	Aberavon
Gwynfi	CNPT	1,054	Aberavon
Margam	CNPT	2,294	Aberavon
Port Talbot	CNPT	4,368	Aberavon
Sandfields East	CNPT	5,160	Aberavon
Sandfields West	CNPT	5,079	Aberavon
Tai Bach	CNPT	3,832	Aberavon

Alyn and Deeside CC – 80,268 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Aston	Sir y Fflint	2,456	Alyn and Deeside
Gogledd Ddwyrain Brychdyn	Sir y Fflint	1,702	Alyn and Deeside
De Brychdyn	Sir y Fflint	2,807	Alyn and Deeside
Dwyrain Bistre Bwcle	Sir y Fflint	2,775	Alyn and Deeside
Gorllewin Bistre Bwcle	Sir y Fflint	3,337	Alyn and Deeside
Mynydd Bwcle	Sir y Fflint	2,216	Alyn and Deeside
Pentrobin Bwcle	Sir y Fflint	3,529	Alyn and Deeside
Caergwrle	Sir y Fflint	1,274	Alyn and Deeside
Canol Cei Conna	Sir y Fflint	2,411	Alyn and Deeside

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Cei Conna Golftyn	Sir y Fflint	3,924	Alyn and Deeside
De Cei Conna	Sir y Fflint	4,366	Alyn and Deeside
Cei Conna Gwepre	Sir y Fflint	1,662	Alyn and Deeside
Ewlo	Sir y Fflint	4,092	Alyn and Deeside
Penarlâg	Sir y Fflint	1,503	Alyn and Deeside
Higher Kinnerton	Sir y Fflint	1,279	Alyn and Deeside
Yr Hôb	Sir y Fflint	1,972	Alyn and Deeside
Llanfynydd	Sir y Fflint	1,462	Alyn and Deeside
Mancot	Sir y Fflint	2,639	Alyn and Deeside
Pen-y-ffordd	Sir y Fflint	3,002	Alyn and Deeside
Queensferry	Sir y Fflint	1,410	Alyn and Deeside
Saltney Cyffordd Yr Wyddgrug	Sir y Fflint	937	Alyn and Deeside
Saltney Stonebridge	Sir y Fflint	2,665	Alyn and Deeside
Sealand	Sir y Fflint	2,120	Alyn and Deeside
Dwyrain Shotton	Sir y Fflint	1,416	Alyn and Deeside
Shotton Uchaf	Sir y Fflint	1,739	Alyn and Deeside
Gorllewin Shotton	Sir y Fflint	1,499	Alyn and Deeside
Treuddyn	Sir y Fflint	1,291	Alyn and Deeside
Argoed	Sir y Fflint	2,201	Delyn
Gwernymynydd	Sir y Fflint	1,355	Delyn
Coed Llai	Sir y Fflint	1,590	Delyn
Broncoed Yr Wyddrug	Sir y Fflint	1,982	Delyn
Dwyrain Yr Wyddrug	Sir y Fflint	1,536	Delyn
De Yr Wyddrug	Sir y Fflint	2,101	Delyn
Gorllewin Yr Wyddrug	Sir y Fflint	1,908	Delyn
New Brighton	Sir y Fflint	2,415	Delyn
Llaneurgain	Sir y Fflint	2,424	Delyn
Northop Hall	Sir y Fflint	1,271	Delyn

Blaenau Gwent CC – 77,304 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Abertyleri	Blaenau Gwent	3,421	Blaenau Gwent
Badminton	Blaenau Gwent	2,544	Blaenau Gwent
Beaufort	Blaenau Gwent	2,976	Blaenau Gwent
Y Blaenau	Blaenau Gwent	3,605	Blaenau Gwent
Brynmawr	Blaenau Gwent	4,212	Blaenau Gwent
Cwm	Blaenau Gwent	3,419	Blaenau Gwent
Cwmtylleri	Blaenau Gwent	3,667	Blaenau Gwent
Gogledd Glynebwy	Blaenau Gwent	3,467	Blaenau Gwent
De Glynebwy	Blaenau Gwent	3,021	Blaenau Gwent
Georgetown	Blaenau Gwent	2,668	Blaenau Gwent
Llanhilleth	Blaenau Gwent	3,686	Blaenau Gwent
Nantyglo	Blaenau Gwent	3,491	Blaenau Gwent
Rassau	Blaenau Gwent	2,494	Blaenau Gwent
Sirhowi	Blaenau Gwent	4,387	Blaenau Gwent
Six Bells	Blaenau Gwent	1,878	Blaenau Gwent
Canol a Gorllewin Tredegar	Blaenau Gwent	4,581	Blaenau Gwent
Argoed	Caerffili	1,912	Islwyn
Y Coed Duon	Caerffili	6,168	Islwyn

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Cefn Fforest	Caerffili	2,742	Islwyn
Crymlyn	Caerffili	4,334	Islwyn
Trecelyn	Caerffili	4,685	Islwyn
Penmaen	Caerffili	3,946	Islwyn

Bridgend CC – 73,596 o etholwyr (Pen-y-bont ar Ogwr – PBO)

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Bracla	PBO	8,208	Bridgend
Bryntirion, Trelales a Merthyr Mawr	PBO	6,057	Bridgend
Cefn Glas	PBO	1,247	Bridgend
Coety	PBO	603	Bridgend
Corneli	PBO	5,082	Bridgend
Llangrallo Isaf	PBO	1,134	Bridgend
Litchard	PBO	1,798	Bridgend
Llangewydd a Brynhyfryd	PBO	1,949	Bridgend
Morfa	PBO	3,278	Bridgend
Y Castellnewydd	PBO	4,221	Bridgend
Newton	PBO	2,921	Bridgend
Notais	PBO	2,764	Bridgend
Yr Hengastell	PBO	3,589	Bridgend
Pendre	PBO	1,345	Bridgend
Pen-y-fai	PBO	1,893	Bridgend
Canol Dwyrain Porthcawl	PBO	2,591	Bridgend
Canol Gorllewin Porthcawl	PBO	2,788	Bridgend
Y Pîl	PBO	5,510	Bridgend
Rest Bay	PBO	1,958	Bridgend
Abercynffig	PBO	1,485	Ogmore
Bryncethin	PBO	994	Ogmore
Bryncoch	PBO	1,495	Ogmore
Cefn Cribwr	PBO	1,194	Ogmore
Felindre	PBO	2,153	Ogmore
Hendre	PBO	3,064	Ogmore
Penprysg	PBO	2,426	Ogmore
Sarn	PBO	1,849	Ogmore

Caerfyrddin CC – 76,549 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Abergwili	Sir Gaerfyrddin	1,822	Carmarthen East and Dinefwr
Rhydaman	Sir Gaerfyrddin	1,907	Carmarthen East and Dinefwr
Betws	Sir Gaerfyrddin	1,616	Carmarthen East and Dinefwr
Cilycwm	Sir Gaerfyrddin	1,155	Carmarthen East and Dinefwr
Cynwyl Gaeo	Sir Gaerfyrddin	1,306	Carmarthen East and Dinefwr
Garnant	Sir Gaerfyrddin	1,535	Carmarthen East

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

			and Dinefwr
Glanaman	Sir Gaerfyrddin	1,785	Carmarthen East and Dinefwr
Gorslas	Sir Gaerfyrddin	3,160	Carmarthen East and Dinefwr
Llanddarog	Sir Gaerfyrddin	1,565	Carmarthen East and Dinefwr
Llandeilo	Sir Gaerfyrddin	2,262	Carmarthen East and Dinefwr
Llanymddyfri	Sir Gaerfyrddin	2,082	Carmarthen East and Dinefwr
Llandybie	Sir Gaerfyrddin	3,017	Carmarthen East and Dinefwr
Llanegwad	Sir Gaerfyrddin	1,949	Carmarthen East and Dinefwr
Llanfihangel Aberbythych	Sir Gaerfyrddin	1,435	Carmarthen East and Dinefwr
Llanfihangel-ar-Arth	Sir Gaerfyrddin	2,155	Carmarthen East and Dinefwr
Llangadog	Sir Gaerfyrddin	1,547	Carmarthen East and Dinefwr
Llangeler	Sir Gaerfyrddin	2,612	Carmarthen East and Dinefwr
Llangynnwr	Sir Gaerfyrddin	1,895	Carmarthen East and Dinefwr
Llangyndeyrn	Sir Gaerfyrddin	2,401	Carmarthen East and Dinefwr
Llanybydder	Sir Gaerfyrddin	1,932	Carmarthen East and Dinefwr
Manordeilo a Salem	Sir Gaerfyrddin	1,765	Carmarthen East and Dinefwr
Penygroes	Sir Gaerfyrddin	2,134	Carmarthen East and Dinefwr
Pontaman	Sir Gaerfyrddin	2,123	Carmarthen East and Dinefwr
Cwarter Bach	Sir Gaerfyrddin	2,156	Carmarthen East and Dinefwr
Saron	Sir Gaerfyrddin	3,096	Carmarthen East and Dinefwr
Llanismel	Sir Gaerfyrddin	2,168	Carmarthen East and Dinefwr
Tref Caerfyrddin Gogledd	Sir Gaerfyrddin	3,800	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Tref Caerfyrddin De	Sir Gaerfyrddin	2,791	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Tref Caerfyrddin Gorllewin	Sir Gaerfyrddin	3,681	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Cynwyl Elfed	Sir Gaerfyrddin	2,471	Carmarthen West and South Pembrokeshire

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Maestref Talacharn	Sir Gaerfyrddin	2,236	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Llanboidy	Sir Gaerfyrddin	1,606	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Llansteffan	Sir Gaerfyrddin	1,676	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Sanclêr	Sir Gaerfyrddin	2,312	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Trelech	Sir Gaerfyrddin	1,700	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Hendy-gwyn-ar daf	Sir Gaerfyrddin	1,696	Carmarthen West and South Pembrokeshire

Caerphilly and Cardiff North CC – 73,873 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Cwm Aber	Caerffili	4,510	Caerphilly
Bedwas, Trethomas a Machen	Caerffili	7,630	Caerphilly
Morgan Jones	Caerffili	4,909	Caerphilly
Penyrheol	Caerffili	8,777	Caerphilly
St. James	Caerffili	4,153	Caerphilly
St. Martins	Caerffili	6,335	Caerphilly
Llysfaen	Caerdydd	2,839	Cardiff North
Llanisien	Caerdydd	12,945	Cardiff North
Rhiwbeina	Caerdydd	9,103	Cardiff North
Yr Eglwys Newydd Tongwynlais	Caerdydd	12,672	Cardiff North

Cardiff Central and Penarth BC – 76,346 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Adamsdown	Caerdydd	5,730	Cardiff Central
Cathays	Caerdydd	14,857	Cardiff Central
Plasnewydd	Caerdydd	12,807	Cardiff Central
Gabalfa	Caerdydd	6,699	Cardiff North
Butetown	Caerdydd	6,277	Cardiff South and Penarth
Grangetown	Caerdydd	12,097	Cardiff South and Penarth
Cornerswell	Bro Morgannwg	3,955	Cardiff South and Penarth
Llandochoau	Bro Morgannwg	1,488	Cardiff South and Penarth
Plymouth	Bro Morgannwg	4,526	Cardiff South and Penarth

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

St. Augustine's	Bro Morgannwg	4,696	Cardiff South and Penarth
Stanwell	Bro Morgannwg	3,214	Cardiff South and Penarth

Cardiff East BC – 79,287 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Cyncoed	Caerdydd	8,660	Cardiff Central
Pentwyn	Caerdydd	10,363	Cardiff Central
Penylan	Caerdydd	9,801	Cardiff Central
Y Mynydd Bychan	Caerdydd	9,714	Cardiff North
Pontprennau / Yr Hen Laneirwg	Caerdydd	6,956	Cardiff North
Llanrhydd	Caerdydd	7,788	Cardiff South and Penarth
Tredelerch	Caerdydd	6,199	Cardiff South and Penarth
Y Sblot	Caerdydd	9,012	Cardiff South and Penarth
Trowbridge	Caerdydd	10,794	Cardiff South and Penarth

Cardiff West BC – 74,844 o etholwyr (Rhondda Cynon Taf – RhCT)

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Ystum Taf	Caerdydd	5,449	Cardiff North
Caerau	Caerdydd	7,242	Cardiff West
Treganna	Caerdydd	10,124	Cardiff West
Creigiau/Sain Ffagan	Caerdydd	3,947	Cardiff West
Trelai	Caerdydd	9,172	Cardiff West
Y Tyllgoed	Caerdydd	9,251	Cardiff West
Llandaf	Caerdydd	7,216	Cardiff West
Pentyrch	Caerdydd	2,728	Cardiff West
Radyr	Caerdydd	4,845	Cardiff West
Riverside	Caerdydd	8,835	Cardiff West
Pont-y-clun	RhCT	6,035	Pontypridd

Ceredigion and North Pembrokeshire CC – 74,173 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Cenarth	Sir Gaerfyrddin	1,705	Carmarthen East and Dinefwr
Aberaeron	Ceredigion	1,117	Ceredigion
Aberporth	Ceredigion	1,808	Ceredigion
Aberteifi/Cardigan - Mwldan	Ceredigion	1,367	Ceredigion
Aberteifi/Cardigan - Rhyd-y-Fuwch	Ceredigion	854	Ceredigion
Aberteifi/Cardigan - Teifi	Ceredigion	674	Ceredigion
Aberystwyth Bronglais	Ceredigion	1,700	Ceredigion
Aberystwyth Canol/Central	Ceredigion	1,161	Ceredigion
Aberystwyth Gogledd/North	Ceredigion	1,986	Ceredigion

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Aberystwyth Penparcau	Ceredigion	2,219	Ceredigion
Aberystwyth Rheidol	Ceredigion	1,623	Ceredigion
Beulah	Ceredigion	1,298	Ceredigion
Y Borth	Ceredigion	1,542	Ceredigion
Capel Dewi	Ceredigion	1,041	Ceredigion
Ceulan-a-Maesmor	Ceredigion	1,439	Ceredigion
Ciliau Aeron	Ceredigion	1,484	Ceredigion
Faenor	Ceredigion	2,116	Ceredigion
Llanbedr Pont Steffan	Ceredigion	2,117	Ceredigion
Llanarth	Ceredigion	1,154	Ceredigion
Llanbadarn Fawr - Padarn	Ceredigion	783	Ceredigion
Llanbadarn Fawr - Sulien	Ceredigion	1,720	Ceredigion
Llandyfriog	Ceredigion	1,373	Ceredigion
Llandysiliogogo	Ceredigion	1,482	Ceredigion
Tref Llandysul	Ceredigion	1,051	Ceredigion
Llanfarian	Ceredigion	1,112	Ceredigion
Llanfihangel Ystrad	Ceredigion	1,533	Ceredigion
Llangeitho	Ceredigion	1,137	Ceredigion
Llangybi	Ceredigion	1,134	Ceredigion
Llanrhystyd	Ceredigion	1,192	Ceredigion
Llansanffraid	Ceredigion	1,874	Ceredigion
Llanwenog	Ceredigion	1,329	Ceredigion
Lledrod	Ceredigion	1,669	Ceredigion
Melindwr	Ceredigion	1,500	Ceredigion
Ceinewydd	Ceredigion	836	Ceredigion
Penbryn	Ceredigion	1,677	Ceredigion
Pen-parc	Ceredigion	1,841	Ceredigion
Tirymynach	Ceredigion	1,368	Ceredigion
Trefeurig	Ceredigion	1,297	Ceredigion
Tregaron	Ceredigion	908	Ceredigion
Troed-yr-aur	Ceredigion	1,001	Ceredigion
Ystwyth	Ceredigion	1,489	Ceredigion
Cilgerran	Sir Benfro	1,577	Preseli Pembrokeshire
Clydau	Sir Benfro	1,170	Preseli Pembrokeshire
Crymych	Sir Benfro	1,936	Preseli Pembrokeshire
Dinas Cross	Sir Benfro	1,322	Preseli Pembrokeshire
Gogledd Ddwyrain Abergwaun	Sir Benfro	1,481	Preseli Pembrokeshire
Gogledd Orllewin Abergwaun	Sir Benfro	1,206	Preseli Pembrokeshire
Wdig	Sir Benfro	1,512	Preseli Pembrokeshire
Maenclochog	Sir Benfro	2,408	Preseli Pembrokeshire
Trefdraeth	Sir Benfro	942	Preseli Pembrokeshire

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Scleddau	Sir Benfro	1,153	Preseli Pembrokeshire
Llandudoch	Sir Benfro	1,755	Preseli Pembrokeshire

Dee Estuary CC – 80,278 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Bodelwyddan	Sir Ddinbych	1,639	Vale of Clwyd
Diserth	Sir Ddinbych	1,883	Vale of Clwyd
Canol Prestatyn	Sir Ddinbych	2,806	Vale of Clwyd
Dwyrain Prestatyn	Sir Ddinbych	3,145	Vale of Clwyd
Prestatyn Allt Melyd	Sir Ddinbych	1,545	Vale of Clwyd
Gogledd Prestatyn	Sir Ddinbych	4,682	Vale of Clwyd
De Orllewin Prestatyn	Sir Ddinbych	2,803	Vale of Clwyd
Rhuddlan	Sir Ddinbych	2,940	Vale of Clwyd
Dwyrain Y Rhyl	Sir Ddinbych	3,769	Vale of Clwyd
De Y Rhyl	Sir Ddinbych	3,035	Vale of Clwyd
De Ddwyrain Y Rhyl	Sir Ddinbych	5,972	Vale of Clwyd
De Orllewin Y Rhyl	Sir Ddinbych	3,722	Vale of Clwyd
Gorllewin Y Rhyl	Sir Ddinbych	3,481	Vale of Clwyd
Dwyrain Llanelwy	Sir Ddinbych	1,376	Vale of Clwyd
Gorllewin Llanelwy	Sir Ddinbych	1,318	Vale of Clwyd
Cymunedau Y Cwm, Tremeirchion a Waen (Tremeirchion)	Sir Ddinbych	1,039	Vale of Clwyd
Dwyrain Bagillt	Sir y Fflint	1,444	Delyn
Gorllewin Bagillt	Sir y Fflint	1,610	Delyn
Brynffordd	Sir y Fflint	1,766	Delyn
Caerwys	Sir y Fflint	2,043	Delyn
Cilcain	Sir y Fflint	1,559	Delyn
Ffynnongroyw	Sir y Fflint	1,495	Delyn
Castell Y Fflint	Sir y Fflint	1,570	Delyn
Coleshill Y Fflint	Sir y Fflint	3,034	Delyn
Oakenholt Y Fflint	Sir y Fflint	2,101	Delyn
Trelawny Y Fflint	Sir y Fflint	2,767	Delyn
Maesglas	Sir y Fflint	2,088	Delyn
Gronant	Sir y Fflint	1,241	Delyn
Gwernaffield	Sir y Fflint	1,600	Delyn
Helygain	Sir y Fflint	1,417	Delyn
Canol Treffynnon	Sir y Fflint	1,423	Delyn
Dwyrain Treffynnon	Sir y Fflint	1,392	Delyn
Gorllewin Treffynnon	Sir y Fflint	1,785	Delyn
Mostyn	Sir y Fflint	1,440	Delyn
Trelawnyd & Gwaenysgor	Sir y Fflint	1,486	Delyn
Chwitfordd	Sir y Fflint	1,862	Delyn

Glyndwr and North Powys CC – 74,554 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Llangernyw	Conwy	1,176	Clwyd West

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Llansannan	Conwy	1,532	Clwyd West
Uwchaled	Conwy	1,153	Clwyd West
Corwen	Sir Ddinbych	1,864	Clwyd South
Llandrillo	Sir Ddinbych	935	Clwyd South
Llangollen	Sir Ddinbych	3,349	Clwyd South
Efenechdyd	Sir Ddinbych	1,271	Clwyd West
Llanarmon-yn-Iâl/Llandegla	Sir Ddinbych	1,923	Clwyd West
Llanbedr Dyffryn Clwyd/Llangynhafal	Sir Ddinbych	1,215	Clwyd West
Llanfair Dyffryn Clwyd/Gwyddelwern	Sir Ddinbych	1,855	Clwyd West
Llanrhaedr-yng-Nghinmeirch	Sir Ddinbych	1,505	Clwyd West
Ruthun	Sir Ddinbych	4,235	Clwyd West
Canol Dinbych	Sir Ddinbych	1,423	Vale of Clwyd
Dinbych Isaf	Sir Ddinbych	3,574	Vale of Clwyd
Dinbych Uchaf/Henllan	Sir Ddinbych	2,481	Vale of Clwyd
Llandrynog	Sir Ddinbych	1,740	Vale of Clwyd
Trefnant	Sir Ddinbych	1,601	Vale of Clwyd
Cymuned Bodfari (Tremeirchion)	Sir Ddinbych	290	Vale of Clwyd
Banwy	Powys	795	Montgomeryshire
Cegidfa	Powys	1,833	Montgomeryshire
Llandrinio	Powys	1,687	Montgomeryshire
Llandysilio	Powys	1,387	Montgomeryshire
Llanfair Caereinion	Powys	1,354	Montgomeryshire
Llanfihangel	Powys	891	Montgomeryshire
Llanfyllin	Powys	1,187	Montgomeryshire
Llanrhaeadr-ym-Mochnant/ Llansilin	Powys	1,758	Montgomeryshire
Llansanffraid	Powys	1,526	Montgomeryshire
Llanwddyn	Powys	834	Montgomeryshire
Meifod	Powys	1,064	Montgomeryshire
Trewern	Powys	1,069	Montgomeryshire
Castell y Trallwng	Powys	1,029	Montgomeryshire
Y Trallwng Gungrog	Powys	1,954	Montgomeryshire
Y Trallwng Llanerch Hudol	Powys	1,653	Montgomeryshire
Cefn	Wrecsam	3,874	Clwyd South
Gogledd y Waun	Wrecsam	1,883	Clwyd South
De'r Waun	Wrecsam	1,580	Clwyd South
Dyffryn Ceiriog/Ceiriog Valley	Wrecsam	1,705	Clwyd South
Johnstown	Wrecsam	2,466	Clwyd South
Llangollen Wledig	Wrecsam	1,577	Clwyd South
Pant	Wrecsam	1,634	Clwyd South
Pen-y-cae	Wrecsam	1,549	Clwyd South
Ward Groes o'r Gymuned Pen-y-Cae (Pen-y-Cae a De Rhiwabon)	Wrecsam	899	Clwyd South
Plas Madog	Wrecsam	1,219	Clwyd South
Wardiau Ponciau North, Ponciau South a Rhos o'r Gymuned Rhosllanerchrugog (Ponciau)	Wrecsam	3,025	Clwyd South

Gower and Swansea West CC – 77,453 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Llandeilo Ferwallt	Abertawe	2,758	Gower

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Fairwood	Abertawe	2,319	Gower
Gŵyr	Abertawe	3,039	Gower
Tre-gŵyr	Abertawe	4,063	Gower
Pontybrenin	Abertawe	3,275	Gower
Llwchwr Isaf	Abertawe	1,821	Gower
Newton	Abertawe	2,831	Gower
Ystumllwynarth	Abertawe	3,407	Gower
Penclawdd	Abertawe	3,024	Gower
Pennard	Abertawe	2,247	Gower
Llwchwr Uchaf	Abertawe	2,194	Gower
West Cross	Abertawe	5,312	Gower
Dunfant	Abertawe	3,607	Swansea West
Gogledd Cilâ	Abertawe	3,317	Swansea West
De Cilâ	Abertawe	1,963	Swansea West
Maylas	Abertawe	2,199	Swansea West
Sgeti	Abertawe	11,976	Swansea West
Townhill	Abertawe	6,083	Swansea West
Uplands	Abertawe	12,018	Swansea West

Gwynedd CC – 73,297 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Bettws-y-Coed	Conwy	985	Aberconwy
Crwst	Conwy	1,623	Aberconwy
Gower	Conwy	908	Aberconwy
Trefriw	Conwy	1,035	Aberconwy
Uwch Conwy	Conwy	1,294	Aberconwy
Bontnewydd	Gwynedd	856	Arfon
Cadnant	Gwynedd	1,437	Arfon
Cwm-y-Glo	Gwynedd	723	Arfon
Y Groeslon	Gwynedd	1,297	Arfon
Llanberis	Gwynedd	1,474	Arfon
Llanllyfni	Gwynedd	851	Arfon
Llanrug	Gwynedd	1,308	Arfon
Llanwnda	Gwynedd	1,469	Arfon
Menai (Caernarfon)	Gwynedd	1,798	Arfon
Peblig (Caernarfon)	Gwynedd	1,445	Arfon
Penygroes	Gwynedd	1,284	Arfon
Seiont	Gwynedd	2,158	Arfon
Tal-y-sarn	Gwynedd	1,294	Arfon
Waunfawr	Gwynedd	1,223	Arfon
Aberdaron	Gwynedd	737	Dwyfor Meirionnydd
Aberdyfi	Gwynedd	1,007	Dwyfor Meirionnydd
Abererch	Gwynedd	1,013	Dwyfor Meirionnydd
Abermaw	Gwynedd	1,664	Dwyfor Meirionnydd
Abersoch	Gwynedd	548	Dwyfor Meirionnydd

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Bala	Gwynedd	1,378	Dwyfor Meirionnydd
Botwnnog	Gwynedd	704	Dwyfor Meirionnydd
Bowydd a Rhiw	Gwynedd	1,246	Dwyfor Meirionnydd
Brithdir a Llanfachreth / Ganllwyd / Llanelltud	Gwynedd	1,101	Dwyfor Meirionnydd
Bryn-crug / Llanfihangel	Gwynedd	765	Dwyfor Meirionnydd
Clynnog	Gwynedd	739	Dwyfor Meirionnydd
Coris/Mawddwy	Gwynedd	951	Dwyfor Meirionnydd
Criccieth	Gwynedd	1,371	Dwyfor Meirionnydd
Diffwys a Maenofferen	Gwynedd	768	Dwyfor Meirionnydd
Dolbenmaen	Gwynedd	932	Dwyfor Meirionnydd
Gogledd Dolgellau	Gwynedd	912	Dwyfor Meirionnydd
De Dolgellau	Gwynedd	1,089	Dwyfor Meirionnydd
Dyffryn Ardudwy	Gwynedd	1,205	Dwyfor Meirionnydd
Efail-newydd/Buan	Gwynedd	1,022	Dwyfor Meirionnydd
Harlech	Gwynedd	1,488	Dwyfor Meirionnydd
Llanaelhaearn	Gwynedd	1,184	Dwyfor Meirionnydd
Llanbedr	Gwynedd	803	Dwyfor Meirionnydd
Llanbedrog	Gwynedd	786	Dwyfor Meirionnydd
Llandderfel	Gwynedd	1,147	Dwyfor Meirionnydd
Llanengan	Gwynedd	824	Dwyfor Meirionnydd
Llangelynin	Gwynedd	1,591	Dwyfor Meirionnydd
Llanuwchllyn	Gwynedd	717	Dwyfor Meirionnydd
Llanystumdwy	Gwynedd	1,503	Dwyfor Meirionnydd
Morfa Nefyn	Gwynedd	929	Dwyfor Meirionnydd
Nefyn	Gwynedd	970	Dwyfor Meirionnydd
Penrhyndeudraeth	Gwynedd	1,807	Dwyfor Meirionnydd

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Dwyrain Porthmadog	Gwynedd	1,135	Dwyfor Meirionnydd
Gorllewin Porthmadog	Gwynedd	1,372	Dwyfor Meirionnydd
Porthmadog-Tremadog	Gwynedd	940	Dwyfor Meirionnydd
Gogledd Pwllheli	Gwynedd	1,459	Dwyfor Meirionnydd
De Pwllheli	Gwynedd	1,308	Dwyfor Meirionnydd
Teigl	Gwynedd	1,379	Dwyfor Meirionnydd
Trawsfynydd	Gwynedd	1,123	Dwyfor Meirionnydd
Tudweiliog	Gwynedd	680	Dwyfor Meirionnydd
Tywyn	Gwynedd	2,499	Dwyfor Meirionnydd
Glantwymyn	Powys	1,624	Montgomeryshire
Llanbryn-mair	Powys	761	Montgomeryshire
Machynlleth	Powys	1,654	Montgomeryshire

Heads of the Valleys CC – 74,029 o etholwyr (Rhondda Cynon Taf – RhCT)

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Cwm Darran	Caerffili	1,808	Merthyr Tydfil and Rhymney
Moriah	Caerffili	3,164	Merthyr Tydfil and Rhymney
Tredegar Newydd	Caerffili	3,361	Merthyr Tydfil and Rhymney
Pontlotyn	Caerffili	1,410	Merthyr Tydfil and Rhymney
Twyn Carno	Caerffili	1,670	Merthyr Tydfil and Rhymney
Bedlinog	Merthyr Tudful	2,547	Merthyr Tydfil and Rhymney
Cyfarthfa	Merthyr Tudful	5,065	Merthyr Tydfil and Rhymney
Dowlais	Merthyr Tudful	5,041	Merthyr Tydfil and Rhymney
Y Gurnos	Merthyr Tudful	3,386	Merthyr Tydfil and Rhymney
Bro Merthyr	Merthyr Tudful	2,830	Merthyr Tydfil and Rhymney
Y Parc	Merthyr Tudful	3,289	Merthyr Tydfil and Rhymney
Penydarren	Merthyr Tudful	3,780	Merthyr Tydfil and Rhymney
Plymouth	Merthyr Tudful	3,991	Merthyr Tydfil and Rhymney
Y Dref	Merthyr Tudful	5,700	Merthyr Tydfil and

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

			Rhymney
Treharris	Merthyr Tudful	4,928	Merthyr Tydfil and Rhymney
Y Faenor	Merthyr Tudful	2,787	Merthyr Tydfil and Rhymney
Dwyrain Aberdâr	RhCT	5,236	Cynon Valley
Gorllewin Aberdâr/Llwyd-coed	RhCT	7,324	Cynon Valley
Hirwaun	RhCT	3,176	Cynon Valley
Pen-y-waun	RhCT	2,122	Cynon Valley
Y Rhigos	RhCT	1,414	Cynon Valley

Llanelli CC – 76,970 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Bigyn	Sir Gaerfyrddin	4,672	Llanelli
Porth Tywyn	Sir Gaerfyrddin	3,302	Llanelli
Y Bynie	Sir Gaerfyrddin	2,810	Llanelli
Dafen	Sir Gaerfyrddin	2,508	Llanelli
Elli	Sir Gaerfyrddin	2,283	Llanelli
Felinfoel	Sir Gaerfyrddin	1,391	Llanelli
Glanymor	Sir Gaerfyrddin	3,723	Llanelli
Glyn	Sir Gaerfyrddin	1,635	Llanelli
Yr Hendy	Sir Gaerfyrddin	2,442	Llanelli
Hengoed	Sir Gaerfyrddin	2,858	Llanelli
Cidweli	Sir Gaerfyrddin	2,584	Llanelli
Llangennech	Sir Gaerfyrddin	3,706	Llanelli
Llannon	Sir Gaerfyrddin	3,877	Llanelli
Lliedi	Sir Gaerfyrddin	3,798	Llanelli
Llwynhendy	Sir Gaerfyrddin	3,095	Llanelli
Pembre	Sir Gaerfyrddin	3,254	Llanelli
Pontyberem	Sir Gaerfyrddin	2,127	Llanelli
Swiss Valley	Sir Gaerfyrddin	2,089	Llanelli
Trimsaran	Sir Gaerfyrddin	1,931	Llanelli
Tycroes	Sir Gaerfyrddin	1,833	Llanelli
Tyisha	Sir Gaerfyrddin	2,529	Llanelli
Gorseinon	Abertawe	3,199	Gower
Llangyfelach	Abertawe	3,865	Gower
Penlle'r-gaer	Abertawe	2,248	Gower
Penyrheol	Abertawe	4,435	Gower
Pontarddulais	Abertawe	4,776	Gower

Menai ac Ynys Môn CC – 74,453 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Bryn	Conwy	1,347	Aberconwy
Pandy	Conwy	1,492	Aberconwy
Arllechwedd	Gwynedd	993	Arfon
Bethel	Gwynedd	1,025	Arfon
Deiniol	Gwynedd	569	Arfon
Deiniolen	Gwynedd	1,204	Arfon

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Dewi	Gwynedd	1,229	Arfon
Garth	Gwynedd	702	Arfon
Gerlan	Gwynedd	1,592	Arfon
Glyder	Gwynedd	1,288	Arfon
Hendre	Gwynedd	904	Arfon
Hirael	Gwynedd	921	Arfon
Marchog	Gwynedd	1,442	Arfon
Menai (Bangor)	Gwynedd	2,483	Arfon
Ogwen	Gwynedd	1,605	Arfon
Penisarwaun	Gwynedd	1,287	Arfon
Pentir	Gwynedd	1,678	Arfon
Tregarth a Mynydd Llandygái	Gwynedd	1,596	Arfon
Y Felinheli	Gwynedd	1,572	Arfon
Aberffraw	Ynys Môn	1,079	Ynys Môn
Porth Amlwch	Ynys Môn	1,643	Ynys Môn
Amlwch Wledig	Ynys Môn	923	Ynys Môn
Biwmares	Ynys Môn	1,365	Ynys Môn
Bodffordd	Ynys Môn	1,180	Ynys Môn
Bodorgan	Ynys Môn	1,268	Ynys Môn
Braint	Ynys Môn	1,139	Ynys Môn
Bryngwran	Ynys Môn	1,290	Ynys Môn
Brynteg	Ynys Môn	1,513	Ynys Môn
Cadnant	Ynys Môn	825	Ynys Môn
Cefni	Ynys Môn	1,145	Ynys Môn
Cwm Cadnant	Ynys Môn	1,693	Ynys Môn
Cyngar	Ynys Môn	1,471	Ynys Môn
Gwyngyll	Ynys Môn	1,258	Ynys Môn
Tref Caergybi	Ynys Môn	651	Ynys Môn
Kingsland	Ynys Môn	972	Ynys Môn
Llanbadrig	Ynys Môn	992	Ynys Môn
Llanbedrgoch	Ynys Môn	1,148	Ynys Môn
Llanddyfnan	Ynys Môn	1,027	Ynys Môn
Llaneilian	Ynys Môn	1,739	Ynys Môn
Llanfaethlu	Ynys Môn	1,220	Ynys Môn
Llanfair-yn-Neubwll	Ynys Môn	1,717	Ynys Môn
Llanfihangel Ysgeifiog	Ynys Môn	1,470	Ynys Môn
Llangoed	Ynys Môn	990	Ynys Môn
Llanidan	Ynys Môn	1,337	Ynys Môn
Llannerch-y-medd	Ynys Môn	1,376	Ynys Môn
London Road	Ynys Môn	913	Ynys Môn
Maeshyfyrd	Ynys Môn	1,397	Ynys Môn
Mechell	Ynys Môn	1,150	Ynys Môn
Moelfre	Ynys Môn	778	Ynys Môn
Morawelon	Ynys Môn	917	Ynys Môn
Parc a'r Mynydd	Ynys Môn	902	Ynys Môn
Pentraeth	Ynys Môn	1,422	Ynys Môn
Porthyfelin	Ynys Môn	1,465	Ynys Môn
Rhosneigr	Ynys Môn	702	Ynys Môn
Rhosyr	Ynys Môn	1,645	Ynys Môn
Trearddur	Ynys Môn	1,712	Ynys Môn
Tudur	Ynys Môn	885	Ynys Môn

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Tysilio	Ynys Môn	1,474	Ynys Môn
Y Fali	Ynys Môn	1,731	Ynys Môn

Monmouthshire CC – 73,862 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Caer-went	Sir Fynwy	1,434	Monmouth
Cantref	Sir Fynwy	1,693	Monmouth
Y Castell	Sir Fynwy	1,616	Monmouth
Croesonnen	Sir Fynwy	1,635	Monmouth
Crucornau Fawr	Sir Fynwy	1,702	Monmouth
Devauden	Sir Fynwy	1,175	Monmouth
Dixton gydag Osbaston	Sir Fynwy	1,875	Monmouth
Drybridge	Sir Fynwy	2,535	Monmouth
Goetre Fawr	Sir Fynwy	1,862	Monmouth
Grofield	Sir Fynwy	1,382	Monmouth
Lansdown	Sir Fynwy	1,711	Monmouth
Larkfield	Sir Fynwy	1,532	Monmouth
Llanbadog	Sir Fynwy	1,038	Monmouth
Bryn Llanelli	Sir Fynwy	3,157	Monmouth
Llan-ffwyst Fawr	Sir Fynwy	1,409	Monmouth
Llangybi Fawr	Sir Fynwy	1,483	Monmouth
Llanofer	Sir Fynwy	1,841	Monmouth
Llandeilo Gresynni	Sir Fynwy	1,414	Monmouth
Llanwenarth Tu Draw	Sir Fynwy	1,126	Monmouth
Y Maerdy	Sir Fynwy	1,414	Monmouth
Llanfihangel Troddi	Sir Fynwy	977	Monmouth
Overmonnow	Sir Fynwy	1,779	Monmouth
Porth Sgiwed	Sir Fynwy	1,702	Monmouth
Y Priordy	Sir Fynwy	1,508	Monmouth
Rhaglan	Sir Fynwy	1,552	Monmouth
Drenewydd Gelli-farch	Sir Fynwy	1,778	Monmouth
St. Arvans	Sir Fynwy	1,260	Monmouth
St. Christopher's	Sir Fynwy	1,872	Monmouth
St. Kingsmark	Sir Fynwy	2,275	Monmouth
St. Mary's	Sir Fynwy	1,449	Monmouth
Thornwell	Sir Fynwy	2,038	Monmouth
Tryleg Unedig	Sir Fynwy	2,155	Monmouth
Brynbuga	Sir Fynwy	1,943	Monmouth
Wyesham	Sir Fynwy	1,673	Monmouth
Castell Caldicot	Sir Fynwy	1,536	Newport East
Dewstow	Sir Fynwy	1,485	Newport East
Green Lane	Sir Fynwy	1,523	Newport East
Mill	Sir Fynwy	2,180	Newport East
Rogiet	Sir Fynwy	1,335	Newport East
Hafren	Sir Fynwy	1,395	Newport East
The Elms	Sir Fynwy	2,435	Newport East
West End	Sir Fynwy	1,536	Newport East
Langstone	Casnewydd	3,442	Newport East

Neath CC – 76,747 o etholwyr (Castell-nedd Port Talbot – CNPT)

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Coed-ffranc Ganol	CNPT	3,006	Aberavon
Gogledd Coed-ffranc	CNPT	1,835	Aberavon
Gorllewin Coed-ffranc	CNPT	2,047	Aberavon
Aberdulais	CNPT	1,745	Neath
Yr Allt-wen	CNPT	1,838	Neath
Blaen-gwrach	CNPT	1,567	Neath
Gogledd Bryn-côch	CNPT	1,874	Neath
De Bryn-côch	CNPT	4,529	Neath
Llangatwg	CNPT	1,375	Neath
Cimla	CNPT	3,259	Neath
Y Creunant	CNPT	1,569	Neath
Cwmllynfell	CNPT	938	Neath
Dyffryn	CNPT	2,534	Neath
Glyn-nedd	CNPT	2,683	Neath
Godre'r graig	CNPT	1,246	Neath
Gwauncaegurwen	CNPT	2,284	Neath
Brynaman Isaf	CNPT	1,059	Neath
Dwyrain Castell-nedd	CNPT	4,886	Neath
Gogledd Castell-nedd	CNPT	3,080	Neath
De Castell-nedd	CNPT	3,649	Neath
Onllwyn	CNPT	963	Neath
Pelenna	CNPT	934	Neath
Pontardawe	CNPT	4,135	Neath
Resolfen	CNPT	2,480	Neath
Rhos	CNPT	2,022	Neath
Blaendulais	CNPT	1,634	Neath
Tonna	CNPT	1,909	Neath
Trebannws	CNPT	1,101	Neath
Ystalyfera	CNPT	2,325	Neath
Clydach	Abertawe	5,850	Gower
Mawr	Abertawe	1,485	Gower
Cymuned Birchgrove (Llansamlet)	Abertawe	4,906	Swansea East

Newport Central BC – 76,461 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Alway	Casnewydd	5,664	Newport East
Beechwood	Casnewydd	5,601	Newport East
Liswerry	Casnewydd	7,671	Newport East
Llan-wern	Casnewydd	2,264	Newport East
Ringland	Casnewydd	6,160	Newport East
Sain Silian	Casnewydd	6,144	Newport East
Victoria	Casnewydd	4,455	Newport East
Allt-yr-ynn	Casnewydd	6,555	Newport West
Betws	Casnewydd	5,452	Newport West
Y Gaer	Casnewydd	6,304	Newport West
Malpas	Casnewydd	6,041	Newport West

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Pilgwenlli	Casnewydd	4,382	Newport West
Shaftesbury	Casnewydd	3,767	Newport West
Stow Hill	Casnewydd	3,079	Newport West
Parc Tredegar	Casnewydd	2,922	Newport West

Newport West and Sirhowy Valley CC – 73,217 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Bargoed	Caerffili	4,331	Caerphilly
Gilfach	Caerffili	1,525	Caerphilly
Hengoed	Caerffili	3,671	Caerphilly
Llanbradach	Caerffili	3,171	Caerphilly
Nelson	Caerffili	3,482	Caerphilly
St. Cattwg	Caerffili	5,586	Caerphilly
Ystrad Mynach	Caerffili	3,553	Caerphilly
Aberbargoed	Caerffili	2,509	Islwyn
Abercarn	Caerffili	3,881	Islwyn
Crosskeys	Caerffili	2,445	Islwyn
Maesycwmmwr	Caerffili	1,707	Islwyn
Pengam	Caerffili	2,681	Islwyn
Pontllanfraith	Caerffili	6,159	Islwyn
Dwyrain Rhisga	Caerffili	4,643	Islwyn
Gorllewin Rhisga	Caerffili	3,988	Islwyn
Ynysddu	Caerffili	2,811	Islwyn
Y Graig	Casnewydd	4,620	Newport West
Maerun	Casnewydd	4,611	Newport West
Tŷ-du	Casnewydd	7,843	Newport West

North Wales Coast CC – 78,628 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Caerhun	Conwy	1,686	Aberconwy
Capel Ulo	Conwy	1,238	Aberconwy
Conwy	Conwy	3,386	Aberconwy
Craig-y-Don	Conwy	2,797	Aberconwy
Deganwy	Conwy	3,344	Aberconwy
Eglwysbach	Conwy	1,206	Aberconwy
Gogarth	Conwy	3,001	Aberconwy
Llansanffraid	Conwy	1,831	Aberconwy
Marl	Conwy	3,069	Aberconwy
Mostyn	Conwy	2,809	Aberconwy
Pant-yr-afon/Penmaenan	Conwy	2,201	Aberconwy
Penrhyn	Conwy	3,911	Aberconwy
Pensarn	Conwy	2,096	Aberconwy
Tudno	Conwy	3,703	Aberconwy
Abergele Pensarn	Conwy	2,059	Clwyd West
Betws yn Rhos	Conwy	1,680	Clwyd West
Colwyn	Conwy	3,553	Clwyd West
Eirias	Conwy	2,763	Clwyd West
Gele	Conwy	3,901	Clwyd West

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Glyn	Conwy	3,087	Clwyd West
Bae Cinnel	Conwy	4,623	Clwyd West
Llanddulas	Conwy	1,270	Clwyd West
Llandrillo-yn-Rhos	Conwy	6,313	Clwyd West
Llysfaen	Conwy	1,945	Clwyd West
Mochdre	Conwy	1,449	Clwyd West
Pentre Mawr	Conwy	2,829	Clwyd West
Rhiw	Conwy	4,955	Clwyd West
Tywyn	Conwy	1,923	Clwyd West

Pontypridd CC – 77,786 o etholwyr (Rhondda Cynon Taf – RhCT)

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Abercynon	RhCT	4,740	Cynon Valley
Cilfynydd	RhCT	2,116	Cynon Valley
Glyncoch	RhCT	2,119	Cynon Valley
Ynysybwl	RhCT	3,540	Cynon Valley
Brynna	RhCT	2,956	Ogmore
Gilfach Goch	RhCT	2,499	Ogmore
Llanharan	RhCT	2,503	Ogmore
Llanhari	RhCT	2,689	Ogmore
Beddau	RhCT	3,208	Pontypridd
Pentre'r Eglwys	RhCT	3,530	Pontypridd
Graig	RhCT	1,757	Pontypridd
Y Ddraenen Wen	RhCT	2,797	Pontypridd
Tref Llantrisant	RhCT	3,770	Pontypridd
Llanilltud Faerdre	RhCT	4,738	Pontypridd
Tref Pontypridd	RhCT	2,252	Pontypridd
Rhondda	RhCT	3,598	Pontypridd
Canol Rhydfelen/Ilan	RhCT	3,199	Pontypridd
Ffynnon Taf	RhCT	2,818	Pontypridd
Tonysguboriau	RhCT	2,029	Pontypridd
Ton-teg	RhCT	3,383	Pontypridd
Dwyrain Tonyrefail	RhCT	4,429	Pontypridd
Gorllewin Tonyrefail	RhCT	4,641	Pontypridd
Trallwng	RhCT	2,842	Pontypridd
Trefforest	RhCT	3,066	Pontypridd
Tyn-y-nant	RhCT	2,567	Pontypridd

Rhondda CC – 73,194 o etholwyr (Rhondda Cynon Taf – RhCT)

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Gogledd Aberaman	RhCT	3,873	Cynon Valley
De Aberaman	RhCT	3,476	Cynon Valley
Cwmbach	RhCT	3,268	Cynon Valley
Dwyrain Aberpennar	RhCT	2,206	Cynon Valley
Gorllewin Aberpennar	RhCT	3,159	Cynon Valley
Penrhiw-ceibr	RhCT	4,447	Cynon Valley
Cwm Clydach	RhCT	2,198	Rhondda

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Cymer	RhCT	4,237	Rhondda
Glyn Rhedyn	RhCT	3,228	Rhondda
Llwyn-y-pia	RhCT	1,698	Rhondda
Y Maerdy	RhCT	2,373	Rhondda
Pentre	RhCT	3,989	Rhondda
Pen-y-graig	RhCT	4,112	Rhondda
Y Porth	RhCT	4,480	Rhondda
Tonypandy	RhCT	2,727	Rhondda
Trealaw	RhCT	2,936	Rhondda
Treherbert	RhCT	4,477	Rhondda
Treorci	RhCT	6,032	Rhondda
Tylorstown	RhCT	3,327	Rhondda
Ynyshir	RhCT	2,478	Rhondda
Ystrad	RhCT	4,473	Rhondda

South and West Pembrokeshire CC – 76,039 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Amroth	Penfro	995	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Caerew	Penfro	1,193	Carmarthen West and South Pembrokeshire
East Williamston	Penfro	1,888	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Hundleton	Penfro	1,464	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Cilgeti/Begeli	Penfro	1,748	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Llanbedr Felfre	Penfro	1,292	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Lamphey	Penfro	1,350	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Manorbier	Penfro	1,608	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Martletwy	Penfro	1,104	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Arberth	Penfro	1,546	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Arberth Wledig	Penfro	1,237	Carmarthen West and South Pembrokeshire

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Doc Penfro: Canol	Penfro	1,087	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Doc Penfro: Llanion	Penfro	2,039	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Doc Penfro: Market	Penfro	1,263	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Doc Penfro: Pennar	Penfro	2,387	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Penfro: Monkton	Penfro	1,076	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Penfro: Gogledd St. Mary	Penfro	1,410	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Penfro: De St. Mary	Penfro	1,034	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Penfro: St. Michael	Penfro	1,999	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Penalun	Penfro	1,289	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Saundersfoot	Penfro	2,065	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Dinbych-y-Pysgod: Gogledd	Penfro	1,659	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Dinbych-y-Pysgod: De	Penfro	1,802	Carmarthen West and South Pembrokeshire
Burton	Penfro	1,448	Preseli Pembrokeshire
Camrose	Penfro	2,081	Preseli Pembrokeshire
Hwlfordd: Y Castell	Penfro	1,620	Preseli Pembrokeshire
Hwlfordd: Garth	Penfro	1,737	Preseli Pembrokeshire
Hwlfordd: Portfield	Penfro	1,723	Preseli Pembrokeshire
Hwlfordd: Prendergast	Penfro	1,315	Preseli Pembrokeshire
Hwlfordd: Priordy	Penfro	1,935	Preseli Pembrokeshire
Johnston	Penfro	1,911	Preseli Pembrokeshire

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Treletert	Penfro	1,741	Preseli Pembrokeshire
Llangwm	Penfro	1,746	Preseli Pembrokeshire
Llanrhian	Penfro	1,228	Preseli Pembrokeshire
Merlin's Bridge	Penfro	1,611	Preseli Pembrokeshire
Milford: Canol	Penfro	1,499	Preseli Pembrokeshire
Milford: Dwyrain	Penfro	1,501	Preseli Pembrokeshire
Milford: Hakin	Penfro	1,813	Preseli Pembrokeshire
Milford: Hubberston	Penfro	1,804	Preseli Pembrokeshire
Milford: Gogledd	Penfro	1,979	Preseli Pembrokeshire
Milford: Gorllewin	Penfro	1,622	Preseli Pembrokeshire
Neyland: Dwyrain	Penfro	1,801	Preseli Pembrokeshire
Neyland: Gorllewin	Penfro	1,643	Preseli Pembrokeshire
Rudbaxton	Penfro	1,359	Preseli Pembrokeshire
Solfach	Penfro	1,155	Preseli Pembrokeshire
St. David's	Penfro	1,503	Preseli Pembrokeshire
St. Ishmael's	Penfro	1,127	Preseli Pembrokeshire
The Havens	Penfro	1,143	Preseli Pembrokeshire
Wiston	Penfro	1,459	Preseli Pembrokeshire

South Powys CC – 78,136 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Aber-craf	Powys	1,140	Brecon and Radnorshire
Bugeildy	Powys	1,106	Brecon and Radnorshire
Bronllys	Powys	967	Brecon and Radnorshire
Llanfair-ym-Muallt	Powys	1,904	Brecon and Radnorshire
Bwlch	Powys	739	Brecon and Radnorshire
Crucywel	Powys	2,243	Brecon and Radnorshire

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Cwm-twrch	Powys	1,610	Brecon and Radnorshire
Dyserth a Threcoed	Powys	1,001	Brecon and Radnorshire
Felin-fach	Powys	1,097	Brecon and Radnorshire
Clas-ar-Wy	Powys	1,761	Brecon and Radnorshire
Gwernyfed	Powys	1,188	Brecon and Radnorshire
Y Gelli	Powys	1,243	Brecon and Radnorshire
Trefyclo	Powys	2,295	Brecon and Radnorshire
Llanafanfawr	Powys	1,134	Brecon and Radnorshire
Llanbadarn Fawr	Powys	861	Brecon and Radnorshire
Dwyrain / Gorllewin Llandrindod	Powys	940	Brecon and Radnorshire
Gogledd Llandrindod	Powys	1,469	Brecon and Radnorshire
De Llandrindod	Powys	1,563	Brecon and Radnorshire
Llanelwedd	Powys	959	Brecon and Radnorshire
Llangatwg	Powys	799	Brecon and Radnorshire
Llangors	Powys	879	Brecon and Radnorshire
Llangynllo	Powys	1,021	Brecon and Radnorshire
Llangynidr	Powys	829	Brecon and Radnorshire
Llanwrtyd	Powys	1,463	Brecon and Radnorshire
Llanllyr	Powys	915	Brecon and Radnorshire
Maescar/Llywel	Powys	1,367	Brecon and Radnorshire
Nantmel	Powys	1,197	Brecon and Radnorshire
Pencraig	Powys	1,311	Brecon and Radnorshire
Llanandras	Powys	2,177	Brecon and Radnorshire
Rhaeadr Gwy	Powys	1,607	Brecon and Radnorshire
St. David Fewnol	Powys	1,162	Brecon and Radnorshire
St. John	Powys	2,605	Brecon and Radnorshire

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

St. Mary	Powys	1,872	Brecon and Radnorshire
Talgarth	Powys	1,308	Brecon and Radnorshire
Cymuned Talgarth	Powys	1,552	Brecon and Radnorshire
Tawe-Uchaf	Powys	1,726	Brecon and Radnorshire
Ynyscedwyn	Powys	1,746	Brecon and Radnorshire
Yscir	Powys	876	Brecon and Radnorshire
Ystradgynlais	Powys	2,001	Brecon and Radnorshire
Aberriw	Powys	1,103	Montgomeryshire
Blaen Hafren	Powys	1,880	Montgomeryshire
Caersws	Powys	1,835	Montgomeryshire
Yr Ystog	Powys	1,260	Montgomeryshire
Dolforwyn	Powys	1,590	Montgomeryshire
Ffordun	Powys	1,107	Montgomeryshire
Ceri	Powys	1,610	Montgomeryshire
Llandinam	Powys	1,120	Montgomeryshire
Llanidloes	Powys	2,222	Montgomeryshire
Trefaldwyn	Powys	1,078	Montgomeryshire
Canol y Drenewydd	Powys	2,177	Montgomeryshire
Dwyrain y Drenewydd	Powys	1,449	Montgomeryshire
Y Drenewydd Gogledd Llanllwchaiarn	Powys	1,742	Montgomeryshire
Y Drenewydd Gorllewin Llanllwchaiarn	Powys	1,361	Montgomeryshire
De y Drenewydd	Powys	1,261	Montgomeryshire
Rhiwcynon	Powys	1,708	Montgomeryshire

Swansea East BC – 76,637 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Bôn-y-maen	Abertawe	5,122	Swansea East
Cwmbwrla	Abertawe	6,095	Swansea East
Glandwr	Abertawe	4,599	Swansea East
Cymuned Llansamlet (Llansamlet)	Abertawe	5,994	Swansea East
Treforys	Abertawe	13,160	Swansea East
Mynydd-bach	Abertawe	7,085	Swansea East
Penderry	Abertawe	8,360	Swansea East
St. Thomas	Abertawe	5,233	Swansea East
Y Castell	Abertawe	10,554	Swansea West
Cocyd	Abertawe	10,435	Swansea West

The Vale of Glamorgan CC – 74,728 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Y Sili	Bro Morgannwg	3,561	Cardiff South and Penarth
Baruc	Bro Morgannwg	4,815	Vale of Glamorgan

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Buttrills	Bro Morgannwg	4,164	Vale of Glamorgan
Cadog	Bro Morgannwg	7,022	Vale of Glamorgan
Castleland	Bro Morgannwg	3,033	Vale of Glamorgan
Y Cwrt	Bro Morgannwg	3,198	Vale of Glamorgan
Y Bont-faen	Bro Morgannwg	5,126	Vale of Glamorgan
Dinas Powys	Bro Morgannwg	6,144	Vale of Glamorgan
Dyfan	Bro Morgannwg	3,877	Vale of Glamorgan
Gibbonsdown	Bro Morgannwg	3,878	Vale of Glamorgan
Illtyd	Bro Morgannwg	6,146	Vale of Glamorgan
Llandw/Ewenni	Bro Morgannwg	2,115	Vale of Glamorgan
Llanilltud Fawr	Bro Morgannwg	7,910	Vale of Glamorgan
Llanbedr-y-fro	Bro Morgannwg	1,779	Vale of Glamorgan
Y Rhws	Bro Morgannwg	5,107	Vale of Glamorgan
Sain Tathan	Bro Morgannwg	2,434	Vale of Glamorgan
Saint-y-Brid	Bro Morgannwg	2,213	Vale of Glamorgan
Gwenfo	Bro Morgannwg	2,206	Vale of Glamorgan

Torfaen CC – 76,639 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Caerllion	Casnewydd	6,889	Newport West
Gogledd Croesyceiliog	Torfaen	2,762	Monmouth
De Croesyceiliog	Torfaen	1,487	Monmouth
Gogledd Llanyrafon	Torfaen	1,621	Monmouth
De Llanyrafon	Torfaen	2,236	Monmouth
Abersychan	Torfaen	5,286	Torfaen
Blaenafon	Torfaen	4,479	Torfaen
Bryn-wern	Torfaen	1,368	Torfaen
Coed Efa	Torfaen	1,695	Torfaen
Cwmynysgoi	Torfaen	1,064	Torfaen
Fairwater	Torfaen	4,051	Torfaen
Greenmeadow	Torfaen	2,925	Torfaen
Llantarnam	Torfaen	4,088	Torfaen
New Inn	Torfaen	4,881	Torfaen
Panteg	Torfaen	5,663	Torfaen
Pontnewydd	Torfaen	4,818	Torfaen
Pontnewynydd	Torfaen	1,163	Torfaen
Pont-y-pwl	Torfaen	1,449	Torfaen
Snatchwood	Torfaen	1,581	Torfaen
St. Cadocs a Phen-y-garn	Torfaen	1,129	Torfaen
Llanfihangel Llantarnam	Torfaen	2,777	Torfaen
Trefddyn	Torfaen	2,518	Torfaen
Two Locks	Torfaen	4,729	Torfaen
Cwmbran	Torfaen	4,077	Torfaen
Wainfelin	Torfaen	1,903	Torfaen

Wrexham Maelor CC – 78,353 o etholwyr

Adran Etholiadol	Awdurdod Unedol	Etholwyr	Etholaeth Bresennol
Acton	Wrecsam	2,314	Wrexham

CYNIGION CYCHWYNNOL AROLWG 2013

Parc Borrás	Wrecsam	1,965	Wrexham
Brynyffynnon	Wrecsam	2,387	Wrexham
Cartrefle	Wrecsam	1,679	Wrexham
Erddig	Wrecsam	1,590	Wrexham
Garden Village	Wrecsam	1,635	Wrexham
Dwyrain a Gorllewin Gresford	Wrecsam	2,243	Wrexham
Grosvenor	Wrecsam	1,934	Wrexham
Dwyrain a De Gwersyllt	Wrecsam	3,565	Wrexham
Gogledd Gwersyllt	Wrecsam	2,032	Wrexham
Gorllewin Gwersyllt	Wrecsam	2,304	Wrexham
Hermitage	Wrecsam	1,545	Wrexham
Holt	Wrecsam	2,521	Wrexham
Little Acton	Wrecsam	1,837	Wrexham
Llai	Wrecsam	3,646	Wrexham
Maesydre	Wrecsam	1,506	Wrexham
Marford a Hosely	Wrecsam	1,839	Wrexham
Offa	Wrecsam	1,627	Wrexham
Queensway	Wrecsam	1,563	Wrexham
Rhosesni	Wrecsam	2,923	Wrexham
Yr Orsedd	Wrecsam	2,535	Wrexham
Smithfield	Wrecsam	1,567	Wrexham
Stansty	Wrecsam	1,696	Wrexham
Whitegate	Wrecsam	1,834	Wrexham
Wynnstay	Wrecsam	1,382	Wrexham
Bronington	Wrecsam	2,495	Clwyd South
Brymbo	Wrecsam	2,951	Clwyd South
Bryn Cefn	Wrecsam	1,562	Clwyd South
Coedpoeth	Wrecsam	3,602	Clwyd South
Esclusham	Wrecsam	2,026	Clwyd South
Gwenfro	Wrecsam	1,221	Clwyd South
Marchwiail	Wrecsam	1,860	Clwyd South
Mwynglawdd	Wrecsam	1,939	Clwyd South
Brychdwn Newydd	Wrecsam	2,704	Clwyd South
Owrtyn	Wrecsam	2,534	Clwyd South
Ward South Cymuned Rhiwabon (Pen-y-Cae a De Rhiwabon)	Wrecsam	1,044	Clwyd South
Wardiau Aberoer a Pentrebychan Cymuned Esclusham (Ponciau)	Wrecsam	591	Clwyd South
Rhiwabon	Wrecsam	2,155	Clwyd South

ATODIAD 2

MYNEGAI'R ETHOLAETHAU PRESENNOL

Etholaeth Bresennol	Paragraph Number (Page Number)
Aberavon	6.45 (23), 6.52 (25)
Aberconwy	6.2 (11), 6.7 (12), 6.151 (50)
Alyn and Deeside	6.143 (48)
Arfon	6.3 (11), 6.8 (13)
Blaenau Gwent	6.106 (37)
Brecon and Radnorshire	6.125 (42)
Bridgend	6.56 (25)
Caerphilly	6.80 (31), 6.85 (32)
Cardiff Central	6.70 (29), 6.75 (30)
Cardiff North	6.65 (28), 6.71 (29), 6.76 (30), 6.81 (31)
Cardiff South and Penarth	6.61 (27), 6.72 (29), 6.77 (30)
Cardiff West	6.66 (28)
Carmarthen East and Dinefwr	6.14 (15), 6.25 (18)
Carmarthen West and South Pembrokeshire	6.20 (16), 6.26 (18)
Ceredigion	6.15 (15)
Clwyd South	6.129 (43), 6.139 (46)
Clwyd West	6.130 (44), 6.152 (50)
Cynon Valley	6.110 (38), 6.114 (39), 6.119 (40)
Delyn	6.144 (48), 6.147 (48)
Dwyfor Meirionnydd	6.9 (13)
Gower	6.29 (19), 6.34 (20), 6.39 (21), 6.46 (23)
Islwyn	6.86 (32), 6.107 (38)
Llanelli	6.30 (20)
Merthyr Tydfil and Rhymney	6.111 (38)
Monmouth	6.96 (34), 6.101 (36)
Montgomeryshire	6.10 (13), 6.126 (42), 6.131 (44)
Neath	6.47 (23)
Newport East	6.92 (34), 6.97 (35)
Newport West	6.87 (32), 6.93 (34), 6.102 (36)
Ogmore	6.53 (25), 6.57 (26), 6.120 (41)
Pontypridd	6.67 (28), 6.121 (41)
Preseli Pembrokeshire	6.16 (15), 6.21 (17)
Rhondda	6.115 (40)
Swansea East	6.40 (22), 6.48 (23)
Swansea West	6.35 (21), 6.41 (22)
Torfaen	6.103 (37)
Vale of Clwyd	6.132 (44), 6.148 (49)
Vale of Glamorgan	6.62 (27)
Wrexham	6.140 (46)
Ynys Môn	6.4 (11)

ATODIAD 3

MANNAU ADNEUO

Etholaeth Bresennol	Deposit Address
Aberavon	Swyddfeydd y Cyngor, Canolfan Ddinesig, Port Talbot, SA13 1JP
Aberconwy	Swyddfeydd y Cyngor, Bodlondeb, Conwy, LL32 8DU
Alyn and Deeside	Llyfrgell Gyhoeddus, Wepre Drive, Cei Connah, Deeside, CF5 4HA
Arfon	Swyddfeydd y Cyngor, Caernarfon, LL55 1SH
Blaenau Gwent	Municipal Offices, Civic Centre, Ebbw Vale NP23 6XB
Brecon and Radnorshire	Swyddfeydd y Cyngor, Ffordd Cambrian, Aberhonddu, LD3 7HR Neuadd y Sir, Llandrindod, LD1 5LG Swyddfeydd Ardal Trefyclo, Y Llyfrgell, Trefyclo, LD7 1EN
Bridgend	Swyddfeydd y Ddinas, Stryd yr Angel, Pen-y-bont ar Ogwr, CF31 4WB
Caerphilly	Tŷ Penallta, Parc Tredomen, Ystrad Mynach, Hengoed, CF82 7PG
Cardiff Central	Neuadd Y Ddinas, Caerdydd, CF10 4UW
Cardiff North	Llyfrgell Yr Eglwys Newydd, Park Road, Yr Eglwys Newydd, CF14 7XA
Cardiff South and Penarth	Llyfrgell Grangetown, Stryd Redlaver, Grangetown, CF11 7LY Llyfrgell Penarth, Heol Stanwell, Penarth, CF64 2YT
Cardiff West	Llyfrgell Treganna, Library Street, Treganna, CF5 1QD
Carmarthen East and Dinefwr	Swyddfeydd y Cyngor, Crescent Road, Llandeilo SA19 6HW
Carmarthen West and South Pembrokeshire	Gwasanaethau Statudol, 1 Stryd Spilman, Caerfyrddin, SA31 1LE
Ceredigion	Swyddfeydd Y Cyngor, Neuadd Cyngor, Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron, SA46 0PA
Clwyd South	Llyfrgell Llangollen, Y Capel, Stryd y Castell, Llangollen LL20 8NY
Clwyd West	Neuadd y Sir, Ffordd Wynnstay, Ruthun, LL15 1YN Swyddfeydd Dinesig, Bae Colwyn, LL29 8AR

COMISIWN FFINIAU I GYMRU

Cynon Valley	Llyfrgell Ganolog, Stryd Fawr, Aberdâr, CF44 7AG
Delyn	Neuadd y Sir , Yr Wyddgrug, CH7 6NB
Dwyfor Meirionnydd	Swyddfeydd y Cyngor, Ffordd y Cob, Pwllheli LL53 5AA Swyddfeydd y Cyngor, Cae Penarlag, Dolgellau LL40 2YB
Gower	Llyfrgell Gorseinon, 15 Stryd Y Gorllewin, Gorseinon, Abertawe, SA4 4AA
Islwyn	Tŷ Pontllanfraith, Pontllanfraith, Y Coed Duon, NP12 2YW
Llanelli	Llyfrgell Llanelli, Llanelli SA15 3AS
Merthyr Tydfil and Rhymney	Canolfan Ddinesig, Heol y Castell, Merthyr Tudful, CF47 8AN
Monmouth	One Stop Shop, Cross Street, Y Fenni, NP7 5HD One Stop Shop, Neuadd y Farchnad, Priory Street, Mynwy, NP25 3XA
Montgomeryshire	Neuadd Ardal y Trallwng, Severn Road, Y Trallwng, SY21 7AS Swyddfa'r Ardal, Swyddfeydd y Parc, Y Drenewydd, SY16 2NZ
Neath	Swyddfeydd y Cyngor, Canolfan Ddinesig, Castell-nedd, SA11 3QZ
Newport East	Llyfrgell Maendy, Cepstow Road, Casnewydd, NP19 8BY One Stop Shop, Woodstock Way, Cil-y-coed, NP26 5DB
Newport West	Swyddfeydd Dinesig, Canolfan Ddinesig, Casnewydd, NP20 4UR
Ogmore	Llyfrgell Maesteg, Lôn y Gogledd, Maesteg CF34 9AA Llyfrgell Nantymoel a Phencoed, Heol Pen-y-bont, Pencoed CF35 5RA
Pontypridd	Uned 2, Parc Bunes Maritime, Ystad Ddiwydiannol Maritime, Pontypridd, CF7 1NY
Preseli Pembrokeshire	Electoral Services, 8 High Street, Haverfordwest SA61 2EP
Rhondda	Swyddfeydd Y Cyngor, Y Pafiliwn, Parc Cambrian, Cwm Clydach, Tonypany, CF40 2XX
Swansea East	Llyfrgell Treforys, Heol Treharne, Abertawe, SA6 7AA
Swansea West	Civic Centre, Oystermouth Road, Swansea, SA1 3SN
Torfaen	Canolfan Ddinesig, Pont-y-pŵl, NP4 6YB
Vale of Clwyd	Llyfrgell Y Rhyl, Stryd yr Eglwys, Y Rhyl, LL18 3AA

Vale of Glamorgan	Swyddfeydd Dinesig, Heol Holton, Y Bari, CF63 4RU
Wrexham	Neuadd y Dref, Wrecsam LL11 1WF
Ynys Môn	Gwasanaethau Etholiadol, Canolfan Fusnes Môn, Cyngor Sir Ynys Môn, Parc Busnes Bryn Cefni, Llangefni, LL77 7XA

ATODIAD 4

DYDDIAD, LLEOLIAD A MAN CYFARFOD Y GWRANDAWIADAU CYHOEDDUS

Dyddiad	Lleoliad	Man Cyfarfod
15 – 16 Chwefror 2012	Abertawe	Y Stadiwm Liberty
22 – 23 Chwefror 2012	Caerdydd	Canolfan Mileniwm
29 Chwefror – 1 Mawrth 2012	Wrecsam	Prifysgol Glyndŵr
7 – 8 Mawrth 2012	Caernarfon	Gwesty'r Celt
20 – 21 Mawrth 2012	Llandrindod	The Pavilion